

శ్లో! శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ |

ప్రసన్నవదనంధ్యాయే త్వర్వవిఘ్నోపశాంతయే ||

నుముఖశ్చైకదంతశ్చ కపిలోగజకర్ణికః | లంఘోదరశ్చవికటోవిష్ణు
రాజోవినాయకః | ధూమశేతుర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రోగజాననః | వక్రతులి
డశ్శూర్పకర్ణ హేరంబస్కందపూర్వజః | శోడశైతాని నామాని యుగలే
చ్ఛృణుయాదపి | విద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశేనిర్గమేతథా | సంగ్రామే
సర్వకార్యేషు విష్ణుస్తస్యనజాయతే |

శుభతిథౌశోభనముహూర్తే ఆర్యబ్రాహ్మణః ద్వితీయవరార్థే శ్వే
తవరాహకల్పే వై సస్వతమున్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే
భరణివరే భరతఖండే అస్మిన్వర్తమానే వ్యవహారిక ప్రభవాది వృష్టిసంవ
త్సరాంతం మధ్యేసంవత్సరే డక్షిణాయనే చైత్తరా భాద్రపదమాసే శుక్లప
క్షే చతుర్థ్యాంవానరయుక్తాయాం శుభసక్షత్ర శుభయోగ శుభకరణ ఏ
వంగుణవిశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ ముమధర్మార్థకామమో
క్ష చతుర్విధఫలప్రుకుమార్థసిద్ధ్యర్థం పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం సర్వాభీష్ట
సిద్ధ్యర్థం సిద్ధవినాయక ప్రీత్యర్థం ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూ
జాం కరిష్యే |

భవసంచితపాపాఘవిధ్వంసనవిచక్షణమ్ | విఘ్నాంధకారభాన్వంతం
విష్ణురాజమహాంభజే || ఏకదంతంశూర్పకర్ణం గజవక్త్రం చతుర్భుజం | పా
శాంకుశధరం దేవంధ్యాయేత్సిద్ధివినాయకమ్ || ఉత్తమంగణనాథస్యప్రతంసం
పత్కరంశుభం | భక్తాభీష్టప్రదంతస్మాత్ ధ్యాయేత్తంవిష్ణునాయకమ్ | ధ్యా
యేద్దజాననంచేవంతస్త్రాంచనసన్నిభంచతుర్భుజం మహాకాయం సర్వాభర
ణభూషితం | శ్రీగణాధిపతయేనమః - ధ్యాయామి | అత్రాగచ్ఛజగద్వంద్యను
రరాజార్చితేశ్వరః | అనాథనాథసర్వజ్ఞ గౌరీగర్భ సముద్భవ | ఆవాహయా
మి | మాక్షికైః పుష్కరాగ్రైశ్చ నానారత్నవిరాజితమ్ | రత్నసింహాసనంచారు
ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం | ఆసనం సమర్పయామి | గౌరీపుత్రనమస్తేస్తుశంకర
ప్రియనందన | గృహసార్థ్యం మయాదత్తం గండపుష్పాక్షతైర్మృతం | అర్ఘ్యం
సమర్పయామి | గజవక్త్రనమస్తేస్తు సర్వాభీష్టప్రదాయక | భక్త్యాపాద్యమ
యాదత్తం గృహాణద్విరదానన || పాద్యం సమర్పయామి | అనాథనాథసర్వజ్ఞో

గీర్వాణపరిపూజతః | గృహగణాదమనం దేవతాభ్యం దత్తం నుయాప్రభో | ఆచమ
నీయం సమర్పయామి | బడీక్షీరసమాయుక్తం సుధాద్విజ్యోతనమన్వీతం | సుధుప
ర్కంగృహణేదంగజవక్రగమోస్తుతే | సుధుపర్కం సమర్పయామి | స్నానం
పంచామృతైర్దేవగృహణగణనాయక | ఆనాథనాథసద్విజ్ఞోగీర్వాణగణపూజ
తః | పంచామృతస్నానం సమర్పయామి | గరగాదినద్వితీయైర్దేవతాభ్యం దత్తం
తైర్జలైః | స్నానం కరిష్యామి గవన్ముమూపుత్రనమోస్తుతే | శుద్ధోదకస్నానం
సమర్పయామి | రక్తవస్త్రవస్త్రయంచానుదేవయోగ్యం చ మంగళం | శుభవ్ర
దంగృహణత్వం లంబోదరహారాశ్శుభ | వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి | రాజశిం
బ్రహ్మనూత్రంచ కాంచనం చోత్తరీయకం | గృహణనన్వీర్ణజ్జ భక్తానామి
ష్టదాయక | ఉపవీతం సమర్పయామి | చందనాగమకర్పూరకస్తూరికుంకుమా
న్వీతం | విలేపనసురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం వ్రతగృహ్యతామ్ | గంధానమగ్నసూ
మి | అక్షతాథాతాథాదిపాఞ్చాశలీయాంతండు లాక శుభాక | గృహణపర
మానందాదీశపుత్రనమోస్తుతే | అక్షతానమర్పయామి | సుగంధాని సుపు
ష్పాణి జాజకుండమఖానిచ | ఏకవింశతివ్రతాణి సంగృహణ మోస్తుతే |

౩ మౌళిపూజయామి | అధాంగపూజా | గణేశయనము - పాదా
పూజయామి | ఏకదంతాయనము - గుల్ఫా | శూర్పకర్ణాయనము - బానుని |
విఘ్నరాజాయనము - జంఘే | విఘ్నహానాయనము - ఊరూ | హేరంబాయ
నము - కటిం | లంబోదరాయన - ఉదరం | గణనాథాయనము - నాభిం | గణేశా
యనము - హృదయం | స్థూలకంఠాయనము - కంఠం | స్కంధాగ్రజాయనము -
స్కంధం | పాశహస్తాయనము - పాస్తా | గజవక్త్రాయనము - వక్త్రం | విఘ్నహం
త్రేయనము - నేత్రం | శూర్పకర్ణాయ - కర్ణం | ఫాలచంద్రాయనము - లలాటం |
సర్వేశ్వరాయనము - శిరః | విఘ్నరాజాయనము - సర్వాంగపూజయాప | అథై
కవింశతివ్రతపూజా | సుమి ఖాయనము - మాచీత్రం సమర్పయామి | గణాధి
పాయనము - బృహతీవక్త్రం | ఉమాశుత్రాయనము - బిల్వీవక్త్రం | గజాననా
యనము - మూర్వాయుగ్మం | హరిసూనవేనము - దత్తూరవక్త్రం | లంబోద
రాయనము - బడీవక్త్రం | గుహాగ్రజాయనము - ఆపామూర్గవక్త్రం | గజకర్ణా
యనము - తులసీవక్త్రం | ఏకదంతాయనము - మాతవక్త్రం | ఏకటాయనము -
కరవీరవక్త్రం | భిన్నదంతాయ - విష్ణుత్రాంతవక్త్రం | నటపెనముదాశిమీవక్త్రం |
సర్వేశ్వరాయ - దేవదారువక్త్రం | బాలచంద్రాయ - మరుపకవక్త్రం | హేరంబా
య - సింధువారవక్త్రం | శూర్పకర్ణాయ - జాతీవక్త్రం | సకలపూజాయ - గండలీ
వక్త్రం | ఇళవక్త్రాయనము - శిమీవక్త్రం | వి నాయకాయ - అశ్వత్థవక్త్రం | సుర

అధ్యాపకేత రత్తనాచార్యుడా.

[illegible]

దశాంగంగుగ్గుతో వేదంనుగంధంనుచునోహరం ఉమానుతననుస్తు
భక్తిగృహాగ్రదోభః॥ ధూపమాప్రూపమామి॥ పాద్యంత్రీవర్తినయు
క్తం హృద్యాదోభిశంనుయా॥ గృహాగ్రదోభిశంనుయా॥ శపుత్రనమోస్తుతే॥
దీపంద్యమామి॥ మృగ్ధాన్యకృతాంజ్ఞైచమోనకాః పృతపాదితాః॥ న
వేద్యంగృహకాంజ్ఞైచమోనకాః పృతపాదితాః॥ భక్తిభోజ్యం చలే
హ్యంబోవోష్యంసానీశుమేవచ॥ ఇకంగృహాగ్రదోభిశంనుయా॥ తంవిన్యా
యక॥ నైవేద్యంనమర్చయమామి॥ నహంబంజ్ఞవిఘ్నేశపుష్కరానిధనానిచ॥ భూ
మ్యాంస్థితానిభగవత్ స్వీకుశ్యవినాయక॥ ముగ్ధపుష్పంనమర్చయమామి॥
పూగీధలనమాముక్తం నాగల్గివలె గృహం॥ కర్పూరమార్గ సంయుక్తం
తాంబూలప్రతిగృహకృతాం॥ తాంబూలనమర్చయమామి॥ పృతవర్తినహ
స్త్రిశ్చకర్పూరశక్తైస్తథా॥ నీరాజనంనమర్చయమామి॥ తంగృహాగ్రదోభిశం॥ నీ
రాజనంనమర్చయమామి॥ లక్ష్మీదూర్వాయుగ్గుపూజా॥ గణాధిపాయనమః-దూ
ర్వాయుగ్గుపూజయాయి॥ ఉమాపుత్రాయనమః-దూర్వాయు॥ అఖివా
హనాయ-దూర్వా॥ వినాయకాయ-దూ॥ ఈశపుత్రాయ-దూ॥ నర్వసిద్ధిప్ర
దాయకాయ-దూ॥ ఏకదంతాయ-దూర్వా॥ ఇభవత్క్రాయ-దూర్వా॥ మూ
షకవాహనాయ-దూ॥ కుమారగురవేదనః-దూర్వారయుగ్గు॥ గణాధిపన
మస్తేస్తు ఉమాపుత్రగణాననావినాయకీశతనయనర్వసిద్ధిప్రదాయక॥ ఏకదం
తైకవదనకథామూషకవాహన॥ కుమారగురవేతుభ్యునమర్చయమామి॥ ముమాం
బలిం॥ మంత్రపుష్పంనమర్చయమామి॥ ప్రదక్షిణంకరిష్యామి సతతంమోదక
ప్రియ॥ నమస్తేవిఘ్నరానాయనమస్తేవిఘ్ననాశ॥ ప్రదక్షిణంనమస్కారా
నమర్చయమామి॥ అశ్వంగృహాగ్రదోభిశం నవ్యభద్రప్రదాయక॥ గన్ధపుష్పా
క్షతైశ్చక్తం పాత్రస్థంపాచనాశః॥ వనరథ్యంనమర్చయమామి॥ యంబ్రహ్మ
వినాయకాయనమః॥ కమస్తుభ్యంగణేశాయనమస్తేవిఘ్ననాశ॥ ఈశ్చితం
మే వరందేహివరత్రచపరాంగళిం॥ ప్రార్థన॥ వినాయకనమస్తుభ్యంసతతం
మోదకప్రియ॥ నిర్విఘ్నంకుమేదేవనర్వకార్యేషు నర్వజ్ఞానంవాయునహ
నంగణేశ॥ పతిగృహాగ్రదోభిశం వై దదాతి॥ గణేశస్తారితోద్యాభ్యాంగణేశా
యనమోనమః॥ ప్రతిగ్రహమంత్రః॥ వినాయకస్త్రిమాంవస్త్రయ్యుగ్గునమ
స్త్రితాం॥ తుభ్యంపాశ్యామివిప్రేప్రజ్ఞాధోక్తఫంధోవప్రతయాదానంప్రసీ
దదేవదేవేశ ప్రసిద్ధగణనాయకప్రదక్షిణం కరోమ్యిశపుత్రవిఘ్నేశనర్వదా॥
ప్రదక్షిణంకరిష్యామి త్వంకుమార్యుస్త్రిధోధవాయానికానచపాపానిజన్మం
రకృతానిచ॥ తానితానిప్రణశ్యంతిప్రదక్షిణవదేవదే॥ యస్యస్త్రితాం

మోక్షాత్మకం! పూజాక్రియాదిషు నూనం సంపూర్ణ తాంయాతి సద్యోనం
దేతయమ్యతం! పూజావిధానం సంపూర్ణమ్.

అ థ క థా ప్రా రం భః.

అసీత్పురాచంద్రనం శేరాబాధర్మశ్శతశ్రుతః! స్వరాశ్శేషైః ఏయోగేన
జాతిభిః కటిలైర్మృతే! అనుజైర్భార్యయాసార్థంజగాహగహనంసరం! బ
హువృక్షనమాకీర్ణం నానామృగసవస్వితం బహువక్షికులోపేతం వాక్ప్ర
భల్లూకసేవితం! తత్రశత్రనమావిష్టామునయోబ్రహ్మవాదినః! ఆదిత్యనన్ని
భాస్వశ్వేనశ్వేఃహ్ని సనుక్రథాః! తేజోమండలసంకాశా వాయుశక్త్యాంబు
భక్షకాః! అగ్నిహోత్రతానిత్య మితిధీనాంచపూజకాః! ఊర్ధ్వబాహుని
రాలంబా స్పర్శేయనిగణాస్తథా! తావత్కర్మకథర్మరాజోపినంధ్ర మేషున
మిన్వితః! సూతాశ్రమంసమాసాద్య సూతంవృష్టాస్వసంధ్రమః! తత్వాచ
భార్యయాసార్థ మనుజైస్సముపావిశత్! ధర్మఉవాచ! సూతసూతమహా
ప్రాజ్ఞస్వాశాస్త్రునిశారద! వయంచభార్యయాసార్థం జ్ఞాతిభిఃపరిపీడితాః! స్వ
రాజ్యంసకలంబై న పుత్రతాశ్చాస హృతాహిసః! తతదర్మమమాత్రేణ సర్వ
దుఃఖవినాశితం! మమోసరికృపాంకృతా! ప్రతంబ్రూహిదయానిధే! సూ
తఉవాచ! ప్రతంసంపత్కరంమృగాం సోపాఖ్యప్రసరనం! శృణుత్వంపా
దవాస్పర్శే ప్రతానాముత్తమంప్రతం! రహస్యంసర్వపాపఘ్న పుత్రపాత్ర
భిఃర్ధనం! ప్రతంసాంబళితేనై న స్కంసస్యోద్యోధితంపురాః కైలాస శిఖరే
రమ్యే నానాగణనిషేవితే! నుంచారనిటపిప్రచంతే నానామణి విధూషితే
హేమసింహాననాసీనం శంకరంలోకశంకరం! వప్రచ్ఛచన్దుభస్తుప్తాహా
నుగ్రహకాంక్షయా! న్మన్తఉవాచ-తేనప్రతేనభగవత్ సోమగ్యమతుల్య
భవేత్! పుత్రపాత్రధనంలభ్యా సమమహ్నిభమేథతే! తచ్ఛేవదమహాదేవ
తానాముత్తమంప్రతం! ఈర్ష్యఉవాచ! అస్తిప్రతంమహాభాగగణనాధి
పూజనం! సర్వంసత్కరంశ్రేష్ఠమాయుః కామార్థసిద్ధికంమూసే భాగ్రవ
దేశుక్లచతుర్థ్యాం ప్రతమాచరేత్! పాత్రస్సాన్తామేచిన్భూతాన్ సర్వ
కర్మసమోచరేత్! స్వకర్మాగణనాధస్యోర్ధ్వం రోగ్యుపధాశృతిం అథవా
మృణ్ముయంకుర్యాత్ప్రతకార్యంసకారయేత్! స్వగృహస్యాత్తతేజవేయంబ
సంకారయేత్తతః! తన్నధ్యేక్షదశంసద్గుంబయై ర్వాకంకువేదవా! ప్రతమాం
శ్రత్రసంస్థాస్యపూజయి ల వ్యక్తయత్నతః! శ్వేతకంధాపితేవు మ్మేగ్ధూర్వాం
ప్రసవయన్వితే! ధూపైర్దీపైశ్చ స వేద్యైర్వేదకైర్మృతపాచితైః! ఏకవింశతి
కర్మా నారీకేళిభలాశ్చసి! రంభాదంబుకపితాఘా యయుఖండాశ్చ

మియ్యెప్పుడుండు అందు కల్వార కేదారకరనీరజాజిరిజాజి జపాపాటలీ శీత
 నాగపున్నాగమల్లికా ముత్యకామందకురువక కక్షితమందమందార చంపక
 చాంపేయాద్యనేకపుష్పరాజ నిరాజితమునుః సాల రసాల తాల హితాల
 తమాలతకోలనూకపూతవికుళ అశోకకపిత్థాశ్వత్థపక్షసహకారాద్యనేక
 వృక్షశోభితంబును, హంసకారంజన చక్రవాకజల కుక్కుటకోకిలా ద్యనేక
 పక్షికృతకోలాహలని విహంబుచు, నిర్మలప్రవాహ రమణీయ సరోవరయు
 క్తంబును, ప్రాణాయామ ప్రత్యాహరణ్యాన భారణ సమాధ్యష్టాంగ
 యోగ నిష్ఠాగనిష్ఠహరిహార పూజారాకరంద పానానందతుందిల మృద
 యారవింద మానిషర్ష దివ్యాశ్రమ విలసితమునగు నైమిశారణ్యము వెల
 యుచుండు. అందనేకధర్మశాస్త్ర పురాణతీర్థసముల జెప్పి పౌరాణికుం
 డగునూతుండు శౌనకాదిముచుల కనేక శాస్త్రములు బోధించుచుండును.
 ఇట్లుంక చంద్రవంశమునందు బుట్టిన ధర్మరాజుదైవయోగమువలన జాతు
 లచే రాజ్యమునుపొగొట్టుకొని అనేకవృక్షపక్షిమృగములుగల యడవి బ్ర
 వేశించి అందు వాయుభక్షకులుగను పర్ణబక్షులుగను తపముజేయుచుం
 డెడి మహాత్ములగు ఋషులంజూచుచు సూతునియొద్దఃపోయి భార్యాను
 జలతోడ నహస్కరించి ధర్మరాజుట్లినయె. ఓమహాత్మా! మేముజ్ఞాతులచే
 రాజ్యమును సంపత్తునుగోలుపోయి పోవుచున్నాము. మీదన్వన మాత్రమున
 ఒకలపాపములు నశించె. మామూలము కృపగలిగి మరభ్రాజ్యాదులు గలు
 గునట్టి యొకప్రతం బాసతీయవలయుననివేడగా సూతుండిట్లనియె. ధర్మ
 రాజా! నను ప్రపాపములనుపోగొట్టి పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిజేయు రహస్యస్థైర్య
 నయొకప్రతముగలదు. దానిని దొడ్లిపాంబళివుండు కుమారస్వామి కవనే
 శించె. దాని ప్రమథగణాధినేవితమును నానారత్నవిభూషితమును న
 లాసవర్ణమునందలి మందారవృక్షసమీపమున స్వర్ణసింహాసనము
 నందు పరమశివుండు గూర్చుండియుండు నెడ వచ్చుముంజేతెంచియుట్లనియె.
 ఓ నీలకంఠా! లోకముననుండుచునుజులేప్రతమునేసినిట్లులైన పుత్రపౌత్రా
 దులందెంచి నాభిముగనుండురో అట్టిప్రతముజెప్పుచునిన శివుండు ఓకుమా
 రస్వామీ! ఆయువును సర్వసంపత్తును వృద్ధిజేసెడి వినాయకప్రతం బొకటి
 గలదు. ఆప్రతమును భాద్రపదమాస శుక్లపక్ష దశమినాడు ప్రాతఃకాలము
 న స్నానముచేసి శుద్ధిహృత్తుడై నిత్యకర్మములనెరవేర్చుకొని తన శక్తికొల
 ది బంగారుతోనైనను కంచితోనైనను విఘ్నేశ్వర ప్రతిమనుజేసి గృహా
 తరప్రదేశమున మంటనంబేర్పరిచి యందుసండ్లుగాని దియ్యమునైన బోసి

అష్టకళనిద్వంబేర్పరిచి గజకప్రతిమను ప్రతిష్ఠించి శ్వేతగంధాక్షత పుష్ప
 దూర్వచేబూజించి ధూపదీపము సమర్పించి కుడుములు మొనలైన పిండి
 వంటలును తుంకాయలు అరటిపండ్లు నేరేడుపండ్లు వెలగపండ్లుచెఱకుము
 దలైన ఫలములను ప్రత్యేకముగా దననుకు నిరుపదియొకటివ్రకారము నై
 వేద్యముచేసి నృత్యగీతవాద్యపురాణ పఠనాదులతో గణపతిపూజ ననూ
 ప్తికొందించి యథాశక్తిగా వేదవిధులైన బ్రాహ్మణులకు తాంబూలదక్షిణ
 లిచ్చి బంధువులతోడ ఘృతపక్వములైన బ్రాహ్మణులకు తాంబూలద
 ష్ఠిణలిచ్చి బంధువులతోడ ఘృతపక్వములైన బిడ్డభోజ్యాదులతో వాని
 కిగణపతిప్రసాదమువలన సకలకార్యములు సిద్ధించును. ఇందువనఃశయము
 లేదు. మరునాడుదయమున నిద్రలేచి స్నానాదులంగావించి పునఃపూజ
 యొనర్చి వాచివారివిధివానుసారము గణనాధునికి మాంజ్యస్థాజినపండ్ల
 రక్షణోపవిత్ర కమండవస్త్రములను సమర్పించి పురోహితులకు వస్త్రకూల్య
 దక్షిణతాంబూలములనిచ్చి యితరవిద్యులను దక్షిణతాంబూలభోజనాదు
 లచే దృప్తులంజేయవలయు. కుమారస్వామీ! ప్రతములలోను తమంతైన
 యీవ్రతరాదియు మూడులోకములయందును బ్రసిద్ధిజెంది గరుడగంధర్వ
 కిన్నరకీంపురుషాదులచే నదా యాచరింపబడినదని స్కంధునకు పరమశి
 వుం దువదేశించెను. కాస్తోబళిగ్న. రాజా! నీవునానీవ్రతముజేసితివేన శత్రు
 వులజయించి నుష్టుగనుగడువు. మఱియు దొడ్లి యీవ్రతమును దను
 యుంఁటి.
 ఆచరించి సలహాహారాజును పెండ్లాడెను. శ్రీకృష్ణమూర్తిఆచరించి శ
 మంతకమణితోడ బాంబవలింబొందెను. అట్లెట్టుగైన సత్రాజిత్తును సరేం
 ద్రుడు నూగ్యనివరముచే శమంతకమణినిబొంది శ్రీలక్ష్మదత్తనారకమైద్యార
 కకుంజోవ నూగ్యనివలెప్రకాశించుచున్న శమంతకమణిని శ్రీలక్ష్మమూర్తి
 యకుగగా జానినిసత్రాజిత్తుయ్యొక తనయూరికొబోయె. పిదపత్రా
 ని తమ్ము జామణిసరించుకొని వేటకుంజోయె అచ్చట యొకసింహమువా
 నినివధియించి ఆమణి నెత్తుకొనిపోవుచుండగా నాసింహమును బాంబవంతు
 డు పొతంబొనర్చి ఆమణిని తనగుహకుంధీసికొనిపోయె. యీవార్తలకుల
 కుదెలియజేసి శ్రీకృష్ణుడు సత్రాజిత్తుని తమ్మునిండునిమి శమంతకమణి సవ
 హరించెనని చెప్పకొనుచుండ శ్రీకృష్ణుండు తానువినాయకునిచే శపించబడి
 న చివరి చంద్రుడొకఁడునునందు జూచుటచే తనకీర్తియపరాధముసంభ
 వించెనని బంధద్రుతోజెప్పె నదిచు చివరిచంద్రునకు వినాయకుండేల శా
 పంబిచ్చెననియడుగ శ్రీకృష్ణమూర్తి యిట్లనియె. అన్నా! కైలాసమున నొక

నాడు వినాయకుండు కుబ్జరూపధరుండఁడు ప్రకాశించుచుండ నతనింజూ
చంద్రుండునవ్వె. అంత వినాయకుండు చంద్రునిజూచి ఓరీ! నిన్నుచదితి
దినమున నెవ్వరేనియుంజూచిలేని వారికవవాదము సిద్ధించుననికపించ చం
ద్రుం డతిదీనుండై ప్రార్థించ వినాయకుండు న్కందునకు సాంబశివు డానతి
చ్చినప్రకారము భాద్రపదితృదన శక్తి దినమందు నన్నయథావిధిఁబ్బించిప్ర
తముసలిపిలేని అట్టివారికి సంభవించి యపవాదముతోలగి శత్రుజయము
ను మూక్షసామ్రాజ్యసిద్ధియు భత్రపాక్షి నోనుహిష్యాభి వృద్ధి ముంకలును
నని వినాయకుండు చంద్రునకుంజెప్పి అగతచంద్రుండు మొరలగువారిప్ర
తమునుచేసిరని కృష్ణుండు బలభద్రునితోజెప్పి బలభద్రుండు తనపురము
నగదెల్లివారిచే నా నశయునమ్మునటుంజేసి తాను కృష్ణమూర్తియు న
డానాప్రతీంబాకర్చి వినాయకుని ప్రవాదముచే జాంబవంతునియొద్దకుంజూచి
నశించు జాంబవతియును తనకూతురు కృష్ణమూర్తికిచ్చి వివాహమునకేర
మంతకనుగియు నొసంగి నారశ్శమును వాసుజేత్రుండు సత్రాజిత్తు కిచ్చి
న నతడు సశిరభానుయును కూతునిచ్చగా దానింబెంద్కాపి కృష్ణుండు ము
ఖముగ నుండె. మఱియు వృతానుని హతంబొనర్చునపు డింద్రుండుచే,
సీతాజీవిని వెనకునపుడు శ్రీరాముండును, గంగను భూవికి దెచ్చునపుడు
భగీరథుండును, సత్యశోతాపనము సేయునపుడు దేవానురాలును, కృష్ణు
వ్యాధిని వృత్తికొఱకు సాంబుండును, వినాయకప్రతీకము చేసిరని నడివిన క
ర్ణరాజును స్వప్రతముసలిపి శత్రువులజయించి రాజ్యంబుకొంది ముఖముగ
నుండె. కావున మనస్సునశిలచినకార్యములన్నియు వినాయకప్రతీకము నలు
వుటవలన సిద్ధించుటచే గణేశుడు సిద్ధివినాయకుండని ప్రసిద్ధిజెందె. విద్యా
రంభ కాలమున బూజించిన విద్యాలాభమును జయార్థి జయమును బుత్రా
ర్థి పుత్రులను బడయుదురు. విధవవ్రాజంచనేని మఱియేజన్మమందును వై
ధవ్యమును బొందదు. కావున బ్రహ్మక్షత్రియు జైశ్యశూద్రులు యథావి
ధిగా స్వప్రతంబాచరించిన శ్రీగణపతియును గ్రహముచే నకలై శ్వేర్యములం
బొంది ముఖముగ నుండును.

శ్రీ రస్తు

సరస్వతీవ్రతకల్పము.

—

ఏవంగుణ విశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ ముచ్యతాన్మార్గకామసూ
తచతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం సకలవిద్యాసారంగతీ తత్త్వసిద్ధ్యర్థం యై
నరైవ్రయు క్రతీ సరస్వతీదేవి ముద్దిశ్య శ్రీసరస్వతీదేవతా ప్రీతిర్థం కల్ప
క్రప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి భ్యానవాహనాది పోషణోపచారపూజాం కరి
ష్యే ఇతి సంకల్ప్యకలశపూజాం కుర్వాత్ ।

పుస్తకేషుయతో దేవి శ్రీదశేపరమార్థతః । తతః ప్రశస్త్రవకుర్వీతభ్యా
సనూవాహనాదికం । భ్యానమేవంప్రకుర్వీతసాధకోవిజితేంద్రియాః । ప్రణవా
నదమారూఢాం తదర్థత్వేననిశ్చితాం । అంకుశచాక్షుసూత్రంచ పాశంఏ
ణాంచభారిణీం । ముక్తాహారననూయతాం మోదయాపాంమనోహరామ్ । సి
తేనదర్పణాభేన వస్త్రిణోఽదిభూషితాం । మస్తంజేదవేచ్ఛాంచ చన్ద్రార్థ
శృతశేఖరామ్ । జటాకలాపనంయుక్తా పూర్ణచంద్రనిభాననాం । త్రిలోచ
నాంమహాదేవీం స్వర్ణనూపురభారిణీమ్ । కటకై స్వర్ణరత్నాజ్జ్యక్తాంసల
యభూషితాం । కంబుకంఠీంసుతామ్రామౌష్ఠీం సర్వాభరణభూషితామ్ । కే
యూరై ర్దేఖలాజ్జ్యక్తద్యౌతియంతింజగత్రయమ్ । శబ్దబ్రహ్మస్త్రికాం దేవీం
భ్యానకర్మసమాహితా । భ్యాయామి । అత్రాగచ్ఛ జగద్దేవీం దేవీస్వరోక్త క
పూజితే । మయాకృతామి మాంపూజాం గృహాంబరదీప్తిరీ । అవాహయా
మి । అనేకరత్ననంయు కంఠంజేకానవిరాజశం । ముక్తామణ్యంకేకంచారుచా
ననం తే దదామ్యహమ్ । ఆననం సమర్పయామి । గంధపుష్పాక్షతైస్సార్ధం
శుద్ధతో యేననంయతం । శుద్ధస్థితిక తుల్యంగి పాద్యంతే ప్రతికృప్యా
తామ్ । పాద్యం సమర్పయామి ॥ భక్తాభీష్టప్రదేదేవి దేవదేవాదివందితే ।
ధాతృప్రియేజగద్ధాత్రీ దదామ్యర్థ్యంగృహాణమి । అర్ఘ్యంసమర్పయామి ।
పూర్ణచంద్రసమానాభే కోటిసూర్యసమాప్రభే । భక్తానమస్కృతం వాణీగృ
హాణాచమనీయకమ్ । ఆచమనీయంసమర్పయామి । కమలభవనజాదేవీకో
టిసూర్యప్రకాశే విశదశుభివిలాసే కోమలాకారయుక్తే । దధిమధుఘృత
యుక్త షీరరంభాశలాధ్యం ముకుచిరమధుఃకర్మంగృహ్యతాం దేవదేవీ ।
మధుపర్కంసమర్పయామి । దిధిషీరఘృతోపేతం శర్కరామధునయతల ।
కంచామృతస్నానమిదం స్వీకురుష్వమహేశ్వరీ ॥ పంచామృత స్నానంసమ

ర్పయామి । తద్ధోవశేననున్నానం కర్తవ్యంవిధిపూర్వకం । నువర్ణకవచా
వీతై ర్వానాగంధసువాసితైః । శుద్ధోదకస్నానంనమర్చయామి । శుక్లవ
స్త్రాశ్చమండేవి కోమలంకుటిలాంకితే । మయిప్రీత్యాశ్చయావాణి బ్రహ్మ
ణీప్రతిగృహ్యతామ్ । వస్త్రయంగుంసమర్చయామి । శబ్దబ్రహ్మశ్చ కేదేవిశబ్ద
శాస్త్రశ్చ తాలయే । బ్రహ్మసూత్రంశృహణశ్చబ్రహ్మశక్రాఽపూజితే । య
జ్ఞోపవీకంకటకగుళటహారైర్మూళురై రంగచాద్యైర్విధిసమయే కలు
ర్యైఃఖలాదిశృహారైః । కమలదళపిలాసే కామదేవంగృహీష్వక్రటితకరుపాద్యై
భూశోభావదానైః । అంజరదానైః । చందనాగరుకస్తూరికర్పూరద్యైశ్చ సంయ
తైః । గంధంగృహణంబిదిధిసత్త్వమోస్తుతే । గంధంసమర్చయామి । అక్ష
తాణాధవళాదిద్యౌక్ శాలీకాశండులన్నితాణా । గృహణంబిదిదేవి బ్రహ్మ
శక్తిశృభాక్షతాణా । అక్షతాణాసమర్చయామి । పంచద్యౌసర్తాదిపుష్పైశ్చమల్లి
కాభిర్మహాహారైః । కంపీరసుమారస్త్వై ర్విక్షరైః । కేళికై శ్చుభైః । పున్నాగై
ర్జాతకసుమర్పర్పణాదైశ్చ సుశోభితైః । నీలాత్పల్లై శ్చుభై ర్వానై శ్చ తత్కా ల
తరునంధనైః । కల్పితానిచమాలాగ్ని గృహణంబిదిదేవే । పుష్పైఃపూజ
యామి । అధాంగపూజా । బ్రహ్మద్యౌసమః-ప దాపూజయామి । బ్రహ్మ
ణ్యమూర్తయేనమః-గుల్ఫాపూజయామి । జగత్స్వరూపద్యౌసమః-జంఘా
పూజయామి । జగదాద్యౌసమః - జాతుసే పూజయామి । జాతుసే లాసిద్యౌస
మః-పూర్వపూజయామి । కమలభూసుదేవమః-కటింపూజయామి । జన్మపీ
నాద్యైసమః-జఘనంపూజయామి । గంభీరనాభదేవమః - నాభింపూజయ
మి । హారపూజద్యౌసమః-ఉదరంపూజయామి । లోకమాత్రేనమః-స్తనౌ
పూజయామి । విశాలవక్షసేనమః-వక్షస్థలంపూజయామి । గానవిచక్షిద్యౌస
మః-కంఠంపూజయామి । స్కంధప్రపూజ్యై శ్చ - స్కంధంపూజయామి । శు
నబాహువేనమః-గానాలంపూజయామి । పుస్తాధారిద్యౌసమః-హస్తాపూజ
యామి । శ్రోత్రీకంబలధవేనమః-శ్రోత్రంపూజయామి । వేదస్వరూపైశ్చ సమః-
వక్త్రంపూజయామి । నునాస్తిద్యౌసమః-నాసికాంపూజయామి । బింబసమా
నోమైశ్చ సమః-ఓష్ఠాపూజయామి । కవాలచక్షుషేనమః - నేత్రంపూజయ
మి । తిలకధారిద్యౌసమః - ఫలంపూజయామి । చంద్రమూర్తయే నమః-
చతురాక్ష పూజయామి । సర్వప్రదాయై-శ్రీనరన్వద్యైశ్చ సమః-శిరఃపూజయామి ।
బ్రహ్మసూపిద్యౌసమః - సర్వాణ్యంగానిపూ జయామి ।

ఇదితః క్షేపము ముద్రించిన నరన్వత్పజ్జోత్తరమును జేర్చియజనా
రము చూడుడు.

స ర స్వ తీ వ్ర త క ల్ప ము.
అథ సరస్వత్యష్టోత్ర తతనామపూజా.

సరస్వత్యై నమః	విమలాయ నమః	సుభద్రాయ నమః	కలధారాయ నమః
సుహామాయా	విశ్వాదినమః	సురపూజితాయ	వాగ్దేవినమః
వికప్రసాదాయ నమః	విద్యుచ్ఛాలాయ	సువాసినై నమః	వరారోహణాయ నమః
శ్రీప్రదాయై నమః	వైష్ణవై నమః	సునానాయై నమః	వారాహై నమః
పద్మనిలయాయ	చంద్రికాయ (తా	వినిదాయ నమః	వారిదాననాయ
విద్యాతై నమః	చంద్రలేఖావిభూష	విద్యుచ్ఛలనాయ	చిత్రాంబరాయ
పద్మవక్త్రాయై న	నావితై నమః	విద్యాకూపాయ	చిత్రగంధాయ
శివానుజాయై న	సురసాయ నమః	విశాలాతై నమః	చిత్రకూల్యై నమః
పుస్తకహస్తాయై న	దేవై నమః	బ్రహ్మకాయాయై	పితాయ నమః
జ్ఞానమండ్రాయై	దివ్యాంబరకారభా	సుహాబలాయై న	కాంతాయ నమః
రమాద్యై నమః	వగ్దేవై న (పితా	త్రయము ర్త	కామప్రదాయ నమః
కామగూపై నమః	సుధాయ నమః	శ్రీకాంక్షాయై న	చంద్రికాయై నమః
విహారయై	శ్రీహయాయ నమః	త్రగుణాయై నమః	కూటనాథగ్యా
హాసాకన శి	చ హాభిప్రాయ	శాస్త్రం విన్దే న	శ్వేతాన నాయ
విహారయై	చ హాః కాయ న	శుభం మేదప్రమది	విభూషాయ (తా
హాలినై నమః	భాగదాయాయ	శుభదాయ (న	శ్వేతస్త్రై నమః
హాభాయై	భరతై నమః	సాక్షి కాయ న	రక్తసభాయ
విహారయై న	భావాయ నమః	రక్తబీదనిహంత్రై	నీలజంఘాయ న
విహారయై (యై	గోపందాయ నమః	చామిందాయ న	నిరంజనాయ నమః
విహారయై	గోమతై నమః	జంబికాయ నమః	చతురాసన సా
దివ్యాంగయై న	జటిలాయ నమః	ముద్దకాయ నమః	నూజ్యాయ
సురవందితాయై	విద్యుచ్ఛానాయ	ప్రకారణాయ (నా	చతుర్విధ ఫలప్ర
విహారయై నమః	చంద్రికాయ నమః	ధూమలోచ్చమర్ద	దాయ న (య
విహారయై న	బ్రాహ్మయై నమః	సర్వదేవస్తుతాయ	హంస వాహనా
విహారయై న	బ్రహ్మజ్ఞనై క సా	సౌమ్యాయ నమః	బ్రహ్మ విష్ణుశివా
విహారయై న	సౌధాదినై న (ధ	సురాసురసమ	శ్శికాయ నమః
పితాయ నమః	సుధామూర్తయై	కాళరాత్రై (సమ	శ్రీనరస్వతై నమః

దశాంగంగుగ్గులో వేతం సుగంధం వ మనోహరం | ధూపం గృహానికి
ల్యాభిధ క్రింశ్చయ్యనలాంకుడు | ధూపమాప్రూపయామి | ఘృతా క్తవ ర్తిత్ర

తయైర్దీపితం దీపమభిరే । గృహణ చ త్వచూచేత్వం కమలాసనవల్లిభే ।
 దీపందర్శయామి । అపూర్వా వివిధాన్ నాన్వయాన్ శాలిష్ఠ్యోపసాచితాన్ ।
 మృదులాన్ గదపద్మిశ్శాన్ సజ్జకమరీచికాన్ ॥ కడలీంసనసామ్రామాణాం
 సుసత్వానిఫలానిచ । కందమూలవల్లంసనాదిసోజడంసమనోహరం । అన్నం
 చతుర్విధోవేతం క్షీరాన్నంచఘృతందధి । శీతోదకంచ సుస్వాదుకహ్నూరై
 లాదివాసితం । భక్ష్యభోజ్య సమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం ।
 నైవేద్యంన సుర్పయామి । తాంబూలంచసకహ్నూంపుగా నాగదలైద్యతం ।
 గృహణదేసదేవేశం తద్విచూషి నమోస్తుతే ॥ తాంబూలంనమర్పయామి ।
 నీరాజనంగృహణశ్చం జగదానందదాయినీ జగ త్తిమిశమార్తాంజమంసలే
 తేమోనమః । నీరాజనంసమర్పయామి । శారదేలోకమా తన్వనూశ్రీతా
 భీష్టదాయినీ । పుష్పాంజలిం గృహణశ్చం మయాభక్త్యా సమర్పిష్యేమ్ ।

యాకుండేందుతుమాహారధనశా యాశుభ్రవస్త్రావృతా । యా వీ
 నా శరణంసమంక్షితకరా యాశ్వేకపద్మాననా । యాబ్రహ్మచ్యుత శంకర
 ప్రభృతిభి ర్దేన సుదాబూజితా । నమోనవాతు సరస్వతి భగవతి నిశ్శేష
 బాహ్యఃహః ।

మంత్ర మ్మంసమర్పయామి । పాహిపాహిజగద్యంజ్యే నమస్తేభక్త
 వత్సలే । నమస్తుభ్యంనమస్తుభ్య సమస్తుభ్యంసమోనమః । చతుర్దశ వ్రద
 క్షీణ నమస్కారా స్సమర్పయామి । పాశాంకుశ భరావాణీ వీణాపుస్తక
 ధారిణి । మయనక్త్రేనసేన్మిత్యం దుగ్ధకుండేందు నిర్మలా । చతుర్దశ మవి
 ద్యాసు రమతేయా సర్వస్వతీ । చతుర్దశమలొ కేషు సామేనాచివసెత్సదా ॥
 ప్రార్థనా । లడ్డుకాన్ ఘృతసంయుక్తాన్ చతుర్దశ మనోహరాన్ । సదక్షి
 ణంచతాంబూల ముత్తమాంబూజాతయే । సరస్వతీ నమస్తుభ్యం సరదే
 భ క్తవత్సలే । ఉపాయసంప్రదాసాస్యమి విద్యాపృథ్వింకురువ్యమే । భారతీ
 ప్రతిగృహ్యతు భారతీయం సదాచిచిభారతీతారకోభాభ్యాం భారతైతే న
 మోనమః ॥ ఇతి బూజావిధానం.

అ థ క థా ప్రా ర. ౦ భః.

శ్రీనూతః । శృణుక్వం మునయాస్సర్వే వ్రతానాముత్తమం వ్రతం ।
 దుర్గాలక్ష్మీ మహాదేవ్యః బూజనీయాః వ్రయాత్త్వతః । అశ్వయాజ్ఞాసి సం
 ప్రాప్తై ప్రతిపచ్ఛభవాసరే । తథారంభ వ్రయత్నేన నవరాత్రిషు బూజ
 యేత్ ॥ అధవామూలకజ్జైతే నమారభ్యవ్రబూజయేత్ । తత్రావ్యశక్తో
 వివేంద్ర నవమ్యాసు వ్రబూజయేత్ । ఏతద్వ్రతంసరః శృత్వా సర్వసిద్ధి

మహాపుయ్యత్ । నితైశ్వర్యనమాయక్తో దుర్గాలోక మహాపుయ్యత్ ।
 ఋషయః । పురాకేనకృతంహ్యత్ర కే । ప్రాప్తంమహాస్సభిరవిద్యుగ్రిహి
 మహాభాగ కృపాస్నానుతవాస్తికేత్ । శ్రీనూగః । శ్రోతవ్యంచప్రయత్నేన
 కృతం వ్రతమనుత్తమం । పురాకృత యుగేహస్తిసీత్ నుకేతు రితదిశ్శుతః ।
 రాజావతమధర్మాత్మా ప్రజాపాలన తత్పరః । నితైశ్వర్య సమాయక్తో హ
 స్త్యశ్వరధసంకులః । తస్యభార్యబళాలాక్షీ సురూపాప్రాప్తయదావనః । సా
 భూమ్నానువేదీత నర్వయంగళనంయుతా ॥ సర్వరాష్ట్రేషుదుర్భిక్షం నభ
 యంచాశ్శనిద్యతే । ఏవంప్రవర్తమానశ్శ జ్ఞాతీనాంక్రోధమాగతౌ । సాపి
 రాజాహహభాగో చతురంగబలాన్వితః । జ్ఞాతీయోయత్రప్రవర్తంతే తత్రయా
 త్రాంచకారకః । ప్రయయాజ్ఞాకయోయత్ర నుకేతు స్తత్రత్రైగుహ । సు
 యుద్ధం కృతవాకరాజా తైస్సర్వేచ వివాశితః । పలాయమాన స్యతన్మో
 నువేదీనహసాభ్యయత్ । భర్తాకంసమాగత్య పనాంకంముపాగవత్ ।
 కనాంతం ప్రపిత్యాధగవ్యం కనమాశేత్ । నిరన్యా యుతౌ త్రాం
 తౌ త్సుతామేనచసంయుతౌ । శరనిర్భిక్షగాత్రస్తు సరాజాలోగతాంగతః ॥
 సచచారయితుశక్తా పతియుక్తానంతరే । పాపికుఃఫేనచహరా విబలాప
 నుదఃఖతా । నాపిన్కంధేవాహుత్యా విచచారనాద్యైః । తస్వశ్శి
 కంస శయుతాం ముసిరాంగీ సోభ్యతా । దృష్ట్వాను శోకసంతప్తాం పత
 వాహభరాన్వితాం । దయాళురాహకాంపీత్య మారోదీ ధ్రువుస్తుతోకో
 యువాం దంతీయాతౌ బహుదుఃఖనమన్వితౌ । రాజ్యబంధు జ్ఞైర్హి నా
 త్సుతౌమే నచపీతౌ । ఏకాకనౌసమాయాతౌ కింకార్యంపతహ్వరే । ఏత
 ద్భూరిహి మహాభాగే మాశోకంకర్తుమర్హసి । రక్షిష్యామిపనంపేసాభ్యశి
 రధుభార్తవాదహం । నువేద్యవాచ । భగవాదేనదేవేక ముసినాథ మహా
 మతే । రాజ్యబంధుఃహీనోయం న్వగిస్తత్పరిరాకృతః । శేనాపాయీరవై
 బ్రహ్మకన్వరాజ్యంకేసహేతుకా । పుత్రసంపత్తిమేవాథ ప్రాపుమాత్కే
 నవైనుభవ్ ॥ తమభూరిహిమేమహాభాగ కృపాశోదీనచక్సిః । అంగీరస ఉ
 వాచ । శీఘ్రమేహి నియాసాకం పంచఃట్యాఃశుభేతతే । దుర్గాస్థానంచ
 హతేత్ర మంత్రసన్నిహితానదా । తస్యాంనంబూజ్యతేదేవి పుత్రపౌత్రా
 దిసంపదః । రాజ్యంచమహాదైర్వ్యం పునఃప్రప్తోభిషక్యం । సాపిత ద్వి
 చనంశ్రుత్వాచ కారగమనేకమ్ । స్వతిరివాహయత్వాథ తేనసాకం
 యయాముదా । తతస్సుదూర మధ్యం గత్వాసంచ పటేకటమ్ । తత్ర
 స్నానంకృతవతిః త్యాచ సహాదికా । శద్భూహ్మణేన సయ్యుక్తా దుర్గా

దేవింసరన్వతీం । ఆంగీరసోషహతేహః కారయామానబుపనం । ప్రతివ
త్తు సమూరభ్యనవిమ్యంజల మభక్తిః । మంకుమాగమకన్తూరీ కర్పూరై
శ్చనహన్విశమ్ । నాగావిధైన్పు పుష్పైశ్చ రక్తవస్త్రిదిభిః క్రమాత్ పూ
నయిత్యా మహాదేవిం షోఽశై రుపచారకైః । దశమేహనిసంప్రాప్తై ప్రాత
స్సాన్త్యానుహామతిః । హవసంకారయామాన పాయసాశ్నేన మంత్రికం ।
దుర్గాదేవీతిమంత్రేణ చకారహవసంపబదా । ఆంగీరసన్ముహూభాగం సం
పతీబూజనంమునా । దశమానా స్వధోశ్చత్యా బ్రాహ్మణానాంపశేషః ప్ర
తంసమాత్మవిధిర దాశ్రమలఘుసరాగమత్ । తస్యప్రతస్య మాహత్మానం
తర్వత్త్వీబభూవహః । దశమేమాససంప్రాప్తైనుషువే లోకనుందరం । పుత్ర
సంజనసంద్భవ్యావ్ ఋషిరాంగీరసోషనిః । జాతకర్మాదినంస్కారం చకార
భగవాన్ ఋషిః । సూర్యప్రతాపనామేతి నామతస్య చకారహః । శుక్లవ
శ్నేయాధాచంద్రో వర్తతేచచిదేదితే । తద్ధేవసర్ధతేదాహో మాత్రాపితౄణాచ
పోషితః । వబోలోయావసంప్రాప్తో సర్వశాస్త్రవిశారదః । ఋషిసత్ప్ర
భావేన మహాబలవరాక్రమః । బాలశ్చస్త్రాస్త్రసంపన్నో హ్యనుజ్ఞాశ్చమహా
ఋషీన్ । సగత్వాశ్చత్రదేశంతు మయ్యధ్యంశృతవాన్ తథా । తేనధ్వస్తం
శత్రుస్సైన్యం పలాయన పరంహ్యభూత్ । స్వరాజ్యం ప్రాప్తవాన్ బాలా
మాత్రాపితౄణమన్వితః । వర్షేనరేచచేవ్యా శ్చకారై తద్వీశంశుభం । తే
నప్రణ్యప్రభావేన పుత్రపౌత్రాదినంయుతా । ఇహసౌఖ్యంసమాసాద్య వర
ప్రదశుభాంగతిం । తస్మాదేకద్వీశంకార్యం సర్వవర్ణాశ్రమాదిభిః । యేచ
శ్చైన్ద్రియసతతం శ్రావయంతిచ యేనతాః । తే సర్వేపాపనిర్ముక్తాయాన్యంతి
పరమాంగతిం ।

ఇతి శ్రీస్కాండపురాణే నరన్వతీవ్రతకల్ప స్సంపూర్ణః.

శ్రీనరన్వత్యైవమః.

శమీప్రార్థనా । దశమీసాయామ్ శమీబూజాంశ్చత్యా తదనం
తంధ్యాయేత్ । ధ్యానమంత్రః । శమీశ్చయతేపావం శమీశ్చక్రవినాశి
నీ । అర్చనస్యధనుర్ధారీ రామస్య ప్రియదర్శినీ । ౧ । శమీకమలవత్రాక్షిం
శమీంకటకదానినీం । ఆరోహతుశమీంశక్తి నృగామాయుష్యనర్ధినీం ।
౨ । సమానిశ్యాసన్మతాయ పార్థశస్త్రాస్త్రధూరిణే । త్వత్ప్రతంప్రతీచ్ఛా
మి సదావిజయదాభవ । ౩ । ధర్మాత్మాసత్యసంధశ్చ రామోదాశరధిర్యది ।
సానుషేచ్ఛాప్రతిద్యంద్వ శ్చరై సంజహిరావణం । ౪ । అమంగళానాంశయనీం

దుష్కుతస్యచనాశినీం । దుష్ప్వస్వహరిణీం ధన్యాం ప్రవక్ష్యేహంశమీం
శుభాం । ఇతి నమస్కారః.

సూతుండు శౌనకాదులంజూని యిట్లనియె. మహర్షులగా యిం
కొకయుత్తమువైన వ్రతము చెప్పిన విచారము. ఆశ్వయుజమాన శుక్ల వత్స
పాధ్యమిమొదలుకొని తొమ్మిదిరాత్రులు దుర్గాలక్షి నరస్వతులం బూజిం
పవలయు లేక మూలానక్షత్రము మొదలుకొని యైన బూజనీయవలయు.
అట్లు జీయుటకును సశక్తుఁడయ్యెనేని నపమినాడైనను బూజింపవలయు. ను
తీయు నీవ్రతంబాచరించువా రిహలోకమున నిరంతరైశ్వర్యసంపన్నులై ప
రమున దుర్గాలోకము జెందుదురనిన ఋషివర్యులు సూతునిగాంచి సహ
స్యా! తొల్లి యీవ్రతము నెవ్వరాచరించి నుభయజిందీరి. అని అడుగగా
సూతుండు ఋషులారా! కృత్యుగమునందు సహజాన్వితమున, ప్రా
చాలననచక్రుండును, నిత్యైశ్వర్యసమాయుక్తుండన, రిధగజతురగ హిమిం
డును నగు నుకేతుండును రాజుగలడు అతనికి సౌందర్యగాంభీర్యయానన
సంపన్నులగు నుపేదియును భార్యగలదు. అట్టి సనితా సత్యోపమాది
ధర్మముదప్పక ప్రజాపాలనం బొనర్చుటచే తమమును శత్రువులనున భ
యమునులేపెందెను. ఇట్లుండ అన్నరేండ్లదనకును అశ్వజాతులకును విరో
ధముసంభవించినందున యుద్ధసన్నద్ధుండై శత్రువులుండు స్త్రీయునకుతో
యి గదాశక్తి భిండివాలతో మరమునముద్గరి ప్రాసరిటి నాద్యాయుధముల
చే యుద్ధంబొనర్చె. అఘోరంబగు యుద్ధమున నుకేతుండు శత్రువులచే
గొట్టంబడి నిలువంజాలక పగులేత్తిపోవుచుండెను. ఇట్లుపోవుచుండెడి నుకే
తుని నతనిభార్యగాంచి ఓహో మనవురుషుండు యుద్ధముననిలువనేరక బ
రుగిడుచుండునపుడు మనమచట నిలువందగదని అనుపేదియును భర్తకును
సరించిపోయెను. ఇట్టిపపురు బహుదూరంబరిగి యొక నగగహ్వరముంబ్ర
వేశించి తుద్యాభావీడితులగును నివసించియుండ కొద్దిరోజులకారాబ్రశ్మేషు
డు వ్యాధిపీడితుండై నడుచుటకు నహ శక్తిలేకయుండెను. అంత నాగాజ
పత్ని మిగులదుఃఖాత్రాంతురాలై మగనిని తనతోడమీదనిడుకొని శోకిం
పుచు నవ్వనమున సంచరింపుచుండ ఆంగీరసమహర్షి యవ్వతామణి యొ
ద్దకువచ్చి యిట్లనియె. ఓ నారీతిలకమా! నీకు తేనుముగలుగుగాక జంప
తులుగానుండెడు మీరెవ్వరు యెచ్చోటకుండువాడు యిచ్చోటి కేలవచ్చితి
రాజ్యమును బంధుజనములను వదిలి యొంటరిగా నాకలిచే బీడింపబడుచు

నీవనమునం దేల నంజరింపుచునున్నారు. అనియడుగ నమ్మగునయు మా. గాడుటకునోరాడక బొటబొటకన్నునుంచి హోరుమనియెలుంగెత్తి వెక్కి వెక్కి యేడ్వందొడంగ. అంత నమ్ముని యోనితారత్నమా వ్యసనము నొందకుము. లోకమున మనుజులు వ్యసనమునొందుటచే నేకార్థమును సాధింపజోరు. కావున మీదుఱుమును బోకడచెదంతెప్పుడుని దుఃఖోపశాను సంబోధింపుడుగగా నానుదేదియిట్లునియె. మునినాథా! ఈ నరవగుండు నాపెనిమిటి. ఇతండు రాజ్యపరిపాలనమునేయు వచ్చుచుండ కొద్దిరోజులప యితనికిని జాతులకును విరోధమునంభవించె. అంత ఇరుతెగలవాడును మ హద్వ్యధంబొనర్చిరి. అయ్యధమున శత్రువులు మిగుల బలపరాక్రమశాలు రగుటంజేసి ముసలముద్గరప్రాసవట్టి సాహ్వాయుధంబులను మధ్యరై ప్ర యోగింప ఇతండు అబ్బాణముల దెబ్బల కోర్వంజాలక రాజ్యమునంబాళ వడలి యయ్యడవికిబరుగెత్తినచ్చుచుండ నేరుంగూడవచ్చినాను కావున ఓ మహాత్మా! మరల మాకు రాజ్యమును పుత్రసంతానము గలుగుట కుపా యమునుజెప్పుండని యనేకవిధముల బ్రార్థింప ఆంగీరసమహర్షి యిట్లునియె. ఓ పుణ్యవతి! నీవు నాతోడంగూడ రమ్ము. ఇదో అతినమీషమున వంచన టీతటమునందు దుర్గాక్షేత్రమున్నయది. అచ్చట దుర్గాదేవి సన్నిహితురా లైయున్నది. అమ్మహాదేవిని నీవు భక్తియుక్తురాలవై పూజించిన నీకు మ రల రాజ్యమును పుత్రపౌత్రాదినంపదయును గలుగుననికప్పిన యానుపేద భక్తనుమోసికొని ఆంగీరసమహర్షి తోగూడం జొయి వంచ టీతటంబుచే రె. అంత ఆంగీరసమహర్షి ఆచునెడిని భక్తతోడస్నానముచేయుచునిన న వృత్తివ్రతయు స్నానముచేసి పస్త్రములను నెంకపేసి కట్టుకొనివచ్చిచతోడనే ఆంగీరసమహర్షి నువేదిచే దుర్గానరస్వతీ దేవతలను పోషిశోపచారములతో పూజసేయించెను. ఇట్లు నువేది పాద్యమి మొదలుకొని తొమ్మిదివిధములు పూజచేసి పదియవదినమునా దుగయముననేమేల్కొంచి స్నానముచేసి పా యసాన్నముచే దుర్గాదేవియనెడు పుంత్తమునుచ్చరింపుచు హాసనంబొనర్చి ఆంగీరసమహర్షికి దింపటిపూజచేసి వారియనుగ్రహమువలన దళదానాది వివిధదానములంజేసి యథావిధిగ వ్రతమును పరిసమాప్తిబొందించి ఆంగీ రసమహర్షి తోడ వారిఆశ్రమమునకు నానువేది భక్తతోడంబోయి కొన్ని దినములు ముఖముగ వాసముచేయుచుండగ దుర్గానరస్వతీ వ్రతంబొనర్చిన మాహాశ్చర్యమువలన నానువేది గర్భమాధరియించి పదియవమాసమున నొ కపుత్రునిం గనెను. అంతట ఆంగీరసమహర్షి యబ్బాలునకు జాతకర్మాని

నంస్కారములొనర్చి సూర్యవ్రతాపుండ్రము చేతు పెట్టింది యై జేందుకొక్కగా
 నే విద్యాభ్యాసము నేయించెను. అంత ఆ నొలుగుదును పకలకస్తాప్రవృత్తి
 లనేర్చుకొని యావనమువచ్చినతోడనే మహర్షి చేననజ్ఞుడవీకొని శత్రువు
 లపై కి యుద్ధమునకబోయి మునలముద్గరాచార్యముగ ములం బ్రయోగించి
 న శత్రువులు ఈబాలుండగు సూర్యవ్రతాపునితోడం జూరాడనేరక పరు
 గే త్తిపోయిరి. నోడనే నాబాలుండును తనరాజ్యమును మరలంజేరి కలి
 డండులందోడ్కొనిపోయి సుఖముగ రాజ్యపరిపాలనం బొనర్చుచుండెను.
 నుపేదియును ప్రతివత్సరమును దుర్గానరస్వతులం బూజించుచు యిహలోక
 మున పుత్రపౌత్రాదినంపదలతోడంగూడకొని సుఖముగనుండి అంశమున
 స్వర్గముం బొందెను. కావున నీవ్రతమును బ్రహ్మశ్రీయు పై శ్రీ శూద్రు
 లును జేయందగు. వఱియు నీ కథను పినుపాగును పఠించువాడును సకల
 పాపవిముక్తులై యిహలోకమున సర్వసుఖముల ననుభవించి అంశమున
 పరమపదము నొందును.

వ ర ల క్షీ వ్ర త క ల్ప ము.

ఏనంగుణ విశేషణ విశిష్టాయామస్మాంశుభలిథా-అస్మాకం సహ
 కుటుంబానాం - తేనుస్థైర్య విజయాయురారోగ్య శ్రవ్యర్యాభి పుష్కర్థం-
 ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధపునహర్థసిద్ధ్యర్థం-ఇష్టకామార్థక సిద్ధ్యర్థం-
 సత్సంతానసౌభాగ్య శుభఫలావాప్త్యర్థం-ఇవైవ ప్రయుక్త వరలక్ష్మీము
 ద్విశ్య వరలక్ష్మీప్రీత్యర్థం-భవిష్యత్తరపురాణ కల్పాక్షరప్రకారేనాయామచ్చ
 క్యధ్యానా వాహనాది పోషణోపచారపూజాంకరిష్యే - తనంగ త్వేన కలశ
 పూజాంకరిష్యే-కలశేగంధపుష్పాక్షరభివృద్ధి కలశశోభపరిహారంనిధా
 యుఃశ్చోః కలశస్యముఖేఃస్థుఃకంఠేద్రవస్సమాశ్రితఃమూలేఽస్థితోబ్రహ్మ
 మధ్యేమాతృ గణాస్సస్థితాః । ఉత్తేతుసాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా సమం
 ధరా । ఋగ్వేదోధయజుర్వేద స్సామవేదోహ్యధర్మః । అంగైశ్చనహితా
 న్వర్వే కలశాంబుజనమాశ్రితాః । ఆయాతతులక్ష్మీపూజార్థం దురితక్షయ
 కారకాః । గంగేచయమునాచైవ గోదాఃరిసరస్వతీ । సర్వదే సింధుకావేరీ
 బలేస్థి నన్విధింతుడు । ఏవంకలశపూజాం కుర్యాత్-అదాగణాభిష పూ
 జాంకుర్యాత్ । అనంతరం వరలక్ష్మీపూజామారభేత్ । వరలక్ష్మీధ్యానం ।

పద్మాసనమునకు రే నవ్విహారే పూజితే | నారాయణప్రియేదేవి సుప్రీతాభ
 వనోహ | యోగోచారపూజాప్రారంభః | యోగోదార్థ వసంధూతకమలేక
 మలాలయే | సుస్తిరాభవమేగేహే మరానురనమన్మృతే | శ్రీవరలక్ష్మి దేవ
 తారైసమః | ధ్యానయామి || సర్వగుంగళమాంగ శ్య విష్ణువక్షస్థలాలయే |
 ఆనాహయామి దేవత్యాం సుప్రీతాభవనోహ | అవాహయామి | సూ
 ర్యాదుత నిభస్సూరే హృరప్రత్నవిభూషితం | సింహాననమిదం దేవి స్త్రీయ
 తాంసారపూజితే || రత్నసింహాననంసమర్పయామి | శుద్ధోదకంచపాత్రస్థం
 గంధస్పృష్టాదిం శ్రీకం | అర్ఘ్యం దాస్యామితేదేవి గృహాణ సురపూజితే |
 అర్ఘ్యంసమర్పయామి | సువాసీశబలంరమ్య సర్వార్థసముద్భవం | పాద్యం
 గృహాణ దేవీర్వం సర్వదేవసమన్మృతే | పాద్యం సమర్పయామి | సుసర్వ
 కలతాతం చందనాగమనయతం | గృహాణాచమనందేవి మయాదత్తం
 శుభప్రదే | ఆచమనీయంసమర్పయామి | పయోజధిక్కుతోపేతం శర్కరా
 మధుసంయుతం | పంచామృతస్నానమిదం గృహాణకమలాలయే | పంచా
 మృతస్నానంసమర్పయామి | గంగాజలంమయాసీతం మాహాదేనశిరస్థితం |
 శుద్ధోదక స్నానమిదం గృహాణవిభుసోదరి | శుద్ధోదక స్నానంసమర్పయా
 మి | సురార్చితాంప్రియంగ శే దుకూలపనకప్రియే | వస్త్రయుగ్మంప్రదా
 న్యామి గృహాణ హరివల్లభే | వస్త్రంయుగ్మం సమర్పయామి | కేయూర
 కంకణేనశ్య హాసనాస్పర మిఖలాః | విభూషణాన్యమూల్యాని గృహాణబు
 షిపూజితే | ఆభరణాని సమర్పయామి | తప్తహేమశృతంసూత్రం ముక్తా
 దానువిభూషితం | ఉపవీశమిదం దేవిగృహాణోవ్యంశుభప్రదే | ఉపవీతంసమ
 ర్పయామి | కర్పూరాగమకస్తూరీ రోచనాదిధివ్యతం | గంధందాస్యామ్య
 మాందేవి ప్రీత్యర్థంప్రతిగృహ్యతాం | గంధంసమర్పయామి | అక్షతాకాధవ
 తాక దేవి శాలీయాకతంధ లాక శుభాక | హరిద్రాకుంకుమోపేతాకగృ
 హ్యతామబ్ధిపూత్రితే | అక్షతాక సమర్పయామి | మల్లికాజాతకుమస్తైశ్చంప
 శ్చైవ్యకుశైస్తథాశతపత్రైశ్చల్లారైః పూజయామిహరిప్రియే || పుష్పాణిం
 పూజయామి | అధాంగపూజా | చంచలాయనమః - పంచాపూజయామి | దవ
 లాయనమః - బానుసేపూజయామి | వీతాంబరధరామనమః - ఉరూపూజయా
 మి | కిమలవాసినైవ్యనమః కటంపూజయామి | పద్మాలయార్ద్రయనమః - నాభిం
 పూజయామి | పాదనయాత్రేయనమః - స్తనౌపూజయామి | లలితాయనమః -
 భుజవ్యంశుపూజయామి | కంబుకంఠైవ్యనమః - కంఠంపూజయామి | ముము
 భాయనమః - ముఖంపూజయామి | శ్రీయనమః - క్షిప్రపూజయామి | సునాసి

కాయనము: - నాసికాంపూజయామి! నుశ్చేత్త్రనము: - శత్రుంపూజయామి!
రమాయనము: - కర్ణ పూజయామి! కనులాయనము: - శిరఃపూజయామి ! వర
లక్ష్యనము: - సర్వాంగానిపూజయామి!

అథాష్టోత్తర శతనామపూజా.

ప్రకృత్యైవనము:	కాంతాయనము:	సుప్రసన్నాయ	ఉదారాంగాయ
వికృత్యైవనము:	కామూత్యైవనము:	ప్రసాదాభిముకై	హరినై
విద్యాయ (దాయ	త్రోధసంభ వాయ	ప్రభాయ	హేమమాలినై
సర్వభూతహితప్ర	అనుగ్రహ ప్రదా	చంద్రవదనాయ	భవభాన్యనిదై
త్రద్ధాయనము:	బుద్ధయేనము: (య	చంద్రదాయ	సిద్ధయే (య
విభూత్యైవనము:	అనఘాయనము:	చంద్రసహోదరై	స్త్రైణసామ్య
సురభ్యైవనము:	హరివల్లభాయన	చతుర్భుజాయ	శుభపరాయ
పరమాత్మికాయ	అశోకాయనము:	చంద్రరూపాయ	నృపవేళ గతాన
నాశేనము:	అస్ఫుతాయనము:	ఇందిరాయ	వరలక్ష్య (నాయ
పద్మాలయాయ	దీప్తాయ	ఇంద్రశీతళాయ	వసుప్రదాయన
పద్మాయేనము:	లోకవినాశినై	అష్టదశననై	శుభాయ
శుచయేనము:	ధర్మనిలయాయ	శృష్ట్యై	హిరణ్యప్రాకారా
స్వాహాయనము:	కరుణాలోక మా	శివాయ	నమస్త్ర తనయా
స్వభాయనము:	త్యైవనము:	శివకర్తై	జయాయ (య
సుభాయనము:	పద్మప్రియా	నత్యై	మంగళాయ
ధన్యాయనము:	పద్మవాసాయ	విమలాయ	దేవైన (తాయ
హిరణ్యైవనము:	పద్మాత్యై	విశ్వదశనై	విష్ణు వక్షస్థనై
లక్ష్యైవనము:	పద్మసుందరై	తుష్టయే	విష్ణువత్సైవనము:
నిత్యవృష్టాయన	పద్మోద్భవాయ	దారిద్ర్యనాశినై	ప్రసన్నాత్యై (శ్రీ
విభావర్యైవనము:	పద్మముకై (య	ప్రీతపుష్కరినై	నాతాయణ సమా
అదిత్యైవనము:	పద్మనాభ ప్రియా	శాంతాయ	దారిద్ర్యధ్వంసినై
దిత్యైవనము:	పరారోహాయ	శుక్ల మాల్యాంబ	దేవ్యై (రినై
దీప్తాయనము:	పద్మమాలా ధరా	శ్రీయై (రాయ	సర్వోద్రవ నివా
రమాయనము:	త్యైవనము:	భాన్యరై	సవదుర్గాయ
పనుభాయనము:	పద్మిన్యై	విష్వలయా	మహాశాలై (త్రి
వసుభారిత్యైవనము:	పద్మగంధిన్యై	యశస్వినై	ప్రహ్లాదు శివా
కమలాయనము:	పుణ్యగంధాయ	వసుంధరాయ	భావసేవ్యరైవనము:

దశాంగం గుగ్గులోపేతం మగంఘంచ మనోహరంధూపందాస్యా
మిదేవేత్రీ వరలక్ష్మీగృహణతంధూపంసమర్పయామిః । ఘృతాక్తవర్తి
సంయుక్త మంఘకారవినాశకం । దీపందాస్యామితేజవి గృహణ ముదితా
భవ ॥ దీపంసమర్పయామిః ॥ నైవేద్యంప్రదసోపేతం దధిమథ్యావ్యనంయు
తం । నానాభక్ష్యఫలోపేతం గృహణహరివల్లభే ॥ నైవేద్యం సమర్పయా
మిః ॥ ఘనసారసుగంధేన మిశ్రితం పుష్పవాసితం । పానీయంగృహ్యణాం
దేవి శీతలంసుమనోహరం । పానీయంసమర్పయామిః ॥ పూగీఫలనమాయు
క్తం నాగశల్లిశ్చైర్యుతం । కర్పూర చూర్ణ సంయుక్తం తాంబూలంప్రతి
గృహ్యతాం । తాంబూలం సమర్పయామిః ॥ నీరాజనంసమానీతం కర్పూ
రేణసమన్వితం । తుభ్యందాస్యామ్యహం దేవి గృహ్యతాం విష్ణువల్లభే ॥ నీ
రాజనంసమర్పయామిః ॥ పద్మాననేపద్మకరే సర్వలోకైకపూజితే । నారా
యణప్రియోదేవి సుప్రీతాభననన్విదాః । మంత్రస్తవ్వంసమర్పయామిః । యా
నితానిచ పాపాని జన్మాంతర కృపానిచ । తానితాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ
వజ్రేవదే ॥ ప్రదక్షిణంసమర్పయామిః ॥ నమస్త్యోకజననీ నమస్త్యవిష్ణువల్లభే ।
ప్రాహిమాంభక్తవరదే వరలక్ష్మ్యేనమోనమః ॥ శ్రీవరలక్ష్మీదేవతాయై న
మః-నమస్కారానమర్పయామిః ॥

అథ దోర్గగ్రంథిపూజా.

కనులాయై నమః - ప్రథమగ్రంథింపూజయామిః । రమాయై నమః -
ద్వితీయగ్రంథింపూజయామిః । లోకమాత్రే నమః - తృతీయగ్రంథింపూజ
యామిః । విశ్వజనన్త్యై నమః - చతుర్థగ్రంథింపూజయామిః । మహాలక్ష్మ్యై
నమః - పంచమగ్రంథింపూజయామిః । క్షీరాబ్ధితనయా యై నమః - షష్ఠగ్రం
థింబూజయామిః । విశ్వసాక్షిన్త్యై నమః - సప్తమగ్రంథింబూజయామిః । చం
ద్రసోదర్యై నమః - అష్టమగ్రంథింబూజయామిః । హరివల్లభాయై నమః - నవ
మగ్రంథింబూజయామిః । దోరబంధనమంత్రః । బద్ధామిదక్షిణేహస్తే న
వసూత్రంశుభప్రదం । పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిం చ సౌభాగ్యం దేహిమేరవే ॥
ఈయంత్రము పఠనమునేయుచు దోరముకట్టుకొనవలసినది । వాయునక్షత్రః । ఏ
వంసంజ్యోకల్యాణం వరలక్ష్మీంస్వతంత్రః । డాత్యండాద్విశ పూవం వా
యనంహిద్విజాతయే ॥ వాయునదానమంత్రః । ఇందిరాప్రతిగృహ్యతు ఇంది
రావై దదాతిచ । ఇందిరాతారకోభాభ్యా మిందిరాయై నమోనమః ॥ ఇతి
బూజావిధానం సంపూర్ణం.

శ్లో॥ కైలాసశిఖరేరమ్యే నానాగణవిషేషితే నుండారవిటపిప్రసాద
తే నానామణివిభూషితే । పాటలాశోకపున్నాగ బుష్టావకుళాన్వితే కుబేర
వరుణేంద్రదాది దిక్పాలైశ్చ సమావృతే । నారదాగస్త్యశాల్మీకి పరాశరా
మావృతే । రత్నపీఠే నభాసీనం శంకరం లోకశంకరం । ప్రవచ్ఛనారీసంతు
ష్టా లోకానుగ్రహా కామ్యయా । భగవత్సర్వలోకేశ సర్వసూత హితీర
త । యద్రవాన్య మిదంపుణ్యం తదాచత్వమమానభు । ఉచ్ఛ్వేర ఉహాచ॥
ప్రతానామత్తమంనాను సర్వసాధాగ్యకారణం । సర్వసంపత్ప్రదంశిశుగ్రం
ప్రతపాత్రప్రవర్ధనం । వరలక్ష్మీ ప్రతంనాను ప్రతమ స్తియగోహరం । శుక్లే
త్రాణణీకే మాసే పార్ణిమోపాంత్యభార్గవే । యథాతు నారీ వర్తత ప్రతే
తస్యాః ఫలంప్రతును । ఇథినాకేన కర్తవ్యం తత్రతా నానుదేసతా । కయీ
చారాధితాబూర్వం సాభూత్సంతుష్టమానసా । ఉచ్ఛ్వేర ఉహాచ॥ వరలక్ష్మీ
ప్రతంపుణ్యం పత్యోమిశ్చణుపార్వతీ । కుండిసంనానునగరం సర్వసుండన
మందితం । హేమప్రాకారసంయుక్తం చామీకంగృహాబ్జవృం । తత్రా
భూత్పూర్ణాణీశాచి నావన్నాచాను నాటశ్రుతా । పరిభక్తిరతా సాధ్యశ్చ
శ్రూత్వసురయోగ్ముదా । కథాపతీసావిదుషీ సతతం సంజభాషణే । తస్యాః
ప్రసన్నచిత్తాయ లక్ష్మీవృక్ష గతాతదా । ఏహికల్యాణీ భద్రంతే వరల
క్ష్మీసమాగతా । సభోమాసే బూర్ణిమాయా నాన్రికాంతేభ్యగోర్ధి నే । మ
త్సూవాతత్రకర్తవ్య పరందాస్యామి కాండీతమ్ । ఇత్యుక్తావరలక్ష్మీసా
త్మస్తావకరయానబదా । పమ సైసర్వలోకానాం జనైర్వైపుణ్యమూర్తయై ।
శరణ్యేత్రిజగత్సంపద్యే కష్టాక్షస్తలాలయే । త్వయావలంకితస్సగ్య స్సగ్య
స్సగుణావ్యతః । పశ్యామ్యు స్సమటులబీచ సమూరస్సచివందితః । జన్మాంతర
సమాప్తేషు కిన్మయాను కృతంకృతం । అత స్తత్వాన యుగళం పశ్యామి
హరివల్లభే । ఏనం సుతాసాకనులా ప్రాదాత్తస్యై బహుళాపరాకా । తత
త్సూమతీసాధ్వీ స్వచ్ఛాయతాను సంభ్రమాత్ । తత్సర్వంకథయామాన
బంధూనాంకృతస్తథా । శ్రుత్వాతు బాంధవాన్సర్వే సాధుసాధ్వీంచా
బ్రువన్ । కిథై పకరవాషేతి తదాగమనకాండీణః । భాగ్యోనదేసంప్రాప్తై
వరలక్ష్మీదీనేకథా । స్త్రీయఃప్రసన్నవృక్షయి సిర్గులాశ్చిత్రవాసినః । నూ
కన్తై సంజులైః బూర్ణే తులభేచ పటపల్లవైః । సాయంచాయమతీ మభ్యా
శ్చక్రః బూబాంప్రయత్నతః । పశ్యానసే పశ్యకరే సర్వోత్తై క బూజితే ।
నారాయణప్రియేదేవి సుప్రీతాభవనస్థితా । ఇత్యుక్తామలైస్సకలా నా
పచారాక యథాక్రమాత్ । కృత్వాతుదక్షిణేవాసై కంసూత్రందధుః

ప్రియః । హవిష్యంసఘృతంచైవ వరలక్ష్యేన్మివేకయః । గంధాదిభిరలం
కృత్య సుకీలంసృద్ధభూసురం । తస్మై దత్వావాయినంచ ద్వావశాభూవసం
యుతం । తతో జేవనమీవేతు హవిష్యచక్రరంగవాః । అథలక్ష్యప్రసాదే
న ముక్తామాణిక్యభూషితాః । సూపురాక్రాంతచరణా మణికాంచన భూ
షితాః । పుత్రపౌత్రైఃకరస్యతా ధనధాన్యసమృద్ధిభిః । అన్నదానరతానిశ్యం
బంధువోషణతత్పరాః । స్వంస్వంసన్య సమాజశ్శుర్వ స్త్యక్త్యేరథసంకులాః ।
అన్యోన్యంధయమాను శ్శృంగంచామమతీముఖాత్ । ఇవంసత్యమిదం స
త్యం సర్వోభద్రాణీవశ్యతి । వయంచామ మతీముఖ్యా ఉపలబ్ధమనోరథాః ।
పున్యాచామమతీభవ్యా భూయోభాగ్యవతీచికం । స్వయంయస్మా న్మహాల
క్ష్యో బోధితంహివ్రతోత్తమం । ఇతిచామమతీంసాధ్యేంతుష్టువు స్త్రతయో
షితః । వరలక్ష్యప్రతంనామ తదాది భువివిశ్రుతం । ఏత త్రేనర్వియాభ్యా
తం వ్రతానామత్తగుప్రతం । యథాకం శృణుయదావపి శ్రావయేద్వాస
సూహితః । సిద్ధ్యంతసర్వకార్యాణి వరలక్ష్యప్రసాదతః । ఇతిభవీష్యత్ర
పురాణే-పార్వతీసరమేశ్వరసంవాదే-వరలక్ష్యప్రతకల్ప స్సంపూర్ణః.

క థా ప్రా రం భ ము.

సూతపౌరాణికులడు శౌనకుడు మొదలగునాహులంజూచి యిట్లని
యె. మునివక్త్యలారా! స్త్రీలకు సర్వసౌభాగ్యములు గలుగునట్టి యొకవ్ర
తరాజంబును పరమేశ్వరుడు పార్వతీదేవికింజెప్పె. దానింజెప్పెద వినుండు
కైలాససర్వతమున వజ్రవిద్రుమపై దూర్వాది మణిగణభరితంబగు సింహా
సంబంబునందు పరమేశ్వరుండు గూర్చుండియుండ పార్వతీదేవి పరమేశ్వరున
కు నమస్కరించి దేవా! లోకమున స్త్రీలు యేవ్రతంబొనర్చిన సర్వసౌభా
గ్యమును పుత్రపౌత్రాదులుంగలిగి ముఖముగ నుండురో అట్టివ్రతము నా
కానలీయవలయుననిన నప్పరమేశ్వరులజెట్లనియె. ఓమనోహరీ! స్త్రీలకు పు
త్రపౌత్రాదీసంపత్తుల గలుగంజేసెడి వలక్ష్యవ్రతం బను నొకవ్రతముగల
దు. ఆవ్రతమును శ్రావణమాస శుక్ల పక్షబూర్ణిముకు ముందుగవచ్చెడి శు
క్రవారమునాడు చేయవలయుననిన పార్వతీదేవి యిట్లనియె. ఓలోకారా
ధ్యా! నీవానతిచ్చిన వరలక్ష్యవ్రతమును నెట్లునేయవలయు. ఆవ్రతమునకు
విధియేమి. యేదేవతను బూజింపవలయు. బూర్వం జెప్పజే యీవ్రతం
బాచరింపబడియె. వీటినిల్ల వివరముగావచియింపవలయునని ప్రార్థించిన ప
రమేశ్వరుండు పార్వతీదేవింగాంచి ఓకాత్యాయనీ! వరలక్ష్యవ్రత సవిస్తార
మును జెప్పెదవినుము. మగధదేశమున కుండినంబను నొకపట్టణముగలదు.

అవృట్టణము బంగారు ప్రాకారములతోడను బంగారు గోడలుగల యిండ్ల
తోడను గూడియుండును. అట్టిపట్టణమునందు చారుమతీయును నొకబ్రా
హ్మణస్త్రీగలదు. ఆపనితామణి పెనిమిటిని దేవునితో సమానునిగా దలం
చి ప్రతిదినమును నుదయమున మేల్కొంచి స్నానముచేసి పుష్పములచేపె
నిమిటినిబూజచేసి పిదప యత్తమామలకు యనేకవిధములై న యుపచారం
బులంజేసి యింటివనులం జేసికొని గయ్యాళికాక మితముగాను బ్రിയము
గాను భాషింపుచునుండెను. ఇట్లుండ అన్యుహాపతివ్రతయందు మహాలక్ష్మి
కి యనుగ్రహముగలిగి యొకనాడు స్వప్నమున ప్రసన్నయై ఓచారుమతీ!
నేను వరలక్ష్మిదేవిని నీయందు నాకు అనుగ్రహము గలిగి ప్రత్యక్షమైతిని.
శ్రావణశుక్లబూర్ణిమకు ముందుగావచ్చెడు శుక్రవారమునాడు నన్నుబూ
జించిన నీవు కోరినవరములనిచ్చెదనని వచించిన చారుమతీదేవి స్వప్నము
లోనే వరలక్ష్మిదేవికి ప్రదక్షిణనమస్కారములుచేసి “నమస్తే సర్వలోకా
నాం జననైపుణ్యమూర్తయే, శరణ్యేత్రిదగద్వంద్యే విష్ణువక్షస్థలాలయే”
అని యనేకవిధముల స్తోత్రముచేసి ఓజగజ్జననీ! నీకటాక్షముగలిగెనేని జ
నులు ధన్యులుగను, విద్వాంసులుగను, సకలసంపన్నులుగను నయ్యెదను.
నేను జన్మాంతరమునజేసిన పుణ్యవిశేషమువలన మీపాదదర్శనము నాకు
గలిగెననిచెప్పిన మహాలక్ష్మి సంతోషముజెంది చారుమతీకి యనేక వరము
లిచ్చి యంతర్ధానమునొండె. చారుమతీ తక్షణమున నిదురమేల్కొని ఇం
టికి నాలుగుప్రక్కలంజూచి వరలక్ష్మిదేవినిం గానక ఓహో! మనము కల
గరితిమని ఆ స్వప్నపుత్రాంతమును పెనిమిటి మామగారు మొదలై నవాం
క్రతోజెప్పి వారు యీస్వప్నము మిగుల నుత్తమమైనది. శ్రావణమాసం
బువచ్చినతోడనే వరలక్ష్మివ్రతం బశ్యంబుగ జేయజేయవలసివచ్చి యిచ్చిరి.
వీయ్యట చారుమతీదేవియును స్వప్నమువిన్నప్త్రీలును శ్రావణమాసం బెచ్చి
దువచ్చునని యెదురుజూచుచుండిరి. ఇట్లుండగా వీరి భోగ్యోదయంబువలన
శ్రావణమాసబూర్ణిమకు ముందుగావచ్చెడి శుక్రవారము వచ్చెను. అంత
చారుమతీ మొదలగుస్త్రీలందఱును యీదివంబేగతా వరలక్ష్మిదేవిచెప్పిన
దివంబని నుదయంబుననే మేల్కొంచి స్నానములంజేసి చిత్రవస్త్రములం
గట్టుకొని చారుమతీదేవి గృహంబున నొకప్రదేశమునందు గోమయంబు
చే నలికి నుంటపంజేర్పఱచి యందొక ఆననంబువైచి దానిపై శ్రావణ
య్యముపోసి మట్టిచిగుళ్ళు మొదలగు పలచపల్లవంబులచే కలశంబేర్పఱచి
యందు వరలక్ష్మిదేవిని ఆవాహనముచేసి చారుమతీమొదలగు స్త్రీలందఱు

మిగులభక్తియుక్తులై సాయంకాలంబున “పద్మాననేవన్మకరే సర్వశక్తే
 కష్టాజితే, నారాయణప్రియేజేవీ నుప్రీతాభవసర్వదా” అను స్తోత్రంబు
 కంబుచే ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజలంజేసి తొమ్మిదిసూత్రం
 బులుగల తోరంబును దక్షిణహస్తమున గట్టుకొని వరలక్ష్మిదేవికి నానావి
 ధభక్త్యభోజ్యములను నివేదనముచేసి ప్రదక్షిణముచేసిరి. ఇట్లొకప్రదక్షిణ
 ముచేయుగ నాస్త్రీలకందటికి కాళ్ళయందు ఘల్లుఘల్లుమును నొకతబ్బముగ
 లిగె. అంత కాళ్ళంజాచికొనిన గజ్జెలుమొదలగు ఆభరణములు గలిగి
 యుండగ చారుమతిమొదలగు స్త్రీలందఱును ఓహో! వరలక్ష్మిదేవి కటా
 క్షమువలన గలిగినవని పరమానందము నొంది మఱియొక ప్రదక్షిణముచే
 సిన హస్తములందు దగద్దగాయమానముగ మెరియుచుండు నవరత్నఖచి
 తములైన కంకణములు మొదలగు నాభరణములు రిదుటంగసిరి. ఇంతజెప్ప
 నేల! మూడవప్రదక్షిణము గావించినతోడనే ఆస్త్రీలందఱు సర్వభూషణా
 లంకృతులైరి. చారుమతిమొదలగు ఆస్త్రీలగృహములెల్ల స్వర్ణమయము
 లై రథగజతురగా వాహనంబులతోడ నిండియుండెను. అంత నాస్త్రీలం
 దోడ్కొని గృహమునకుతోవుటకు వారవారియిండ్లనుండి గుట్టములు పెట్టి
 నుగులు రథములు బండ్లును నాస్త్రీలు వరలక్ష్మిదేవిని బూజింపుచుండెడి స
 లమునకువచ్చి నిండియుండెను. పిదప చారుమతి మొదలగు స్త్రీలందఱును
 తమకు కల్పితకారముగ బూజణీయించిన బ్రాహ్మణోత్తముని గం
 ధపుష్పాక్షతలచే బూజించి పండ్రిండుకుదుములు నాయనవానలబిచ్చి ద
 క్షిణతాంబూలములొసంగి నమస్కారముచేసి ఆబ్రాహ్మణోత్తమునిచే ఆ
 శీర్షాదముకొంది వరలక్ష్మిదేవికిని వేదనముచేసిన భక్త్యులగు బంధువు
 లతోడ నెల్ల కుసుభుకంచి తమకోరికువచ్చి కాచుకొనియుండెను గుట్టము
 లు వీనుగులు మొదలగు వాహనములందెనుకొని తమతమయిండ్లకుజూ
 నును ఒకరితోనొకరు ఓహో! చారుమతిదేవి భాగ్యంబేమని చెప్పించుచు
 ను. వరలక్ష్మిదేవి తనంతటనే నృష్ణములోవచ్చి ప్రత్యక్షంబాడెను. ఆ
 చారుమతిదేవివలననేగదా మన కిట్టిమహాభాగ్యసంపత్తులు గలిగెనని చా
 రుమతిదేవిని మిక్కిలి పొగడుచు తమతమయిండ్లకు నోయిపోరి. పిదప
 చారుమతి మొదలగుస్త్రీలందఱు ఈవ్రతమును ప్రతీనంపత్పరము నేయుచు
 పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిగలిగి ధనకనకవస్తు వాహనములతోడం గూడుకొని సు
 ఖముగనుండిరి. కావున ఓ పూర్వీక! ఈ యుత్తమమైనవ్రతమును బ్రాహ్మ
 ణాది నాలుగుజాతులవారును జేయవచ్చును. అట్లొనర్చిన సర్వసాధార్య

మునుంగలిగి నుఖముగనుందును. ఈ కథను వినువాగలకును చదువువార
లకును ఎరిలక్ష్యప్రసాదిమువలన నకలకార్యములు సిద్ధించును.

అనంతవ్రతకల్పము.

ఎనంగుణ-విశేషణ-విశిష్టాయాం-శుభరథా-అస్సాకం సకలంబా
నాం-క్షేమసై ర్య విజయాయురా రోగైశ్చోష్ణాభివృద్ధ్యర్థం భర్తారథకా
మమోక్ష చతుర్విధపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం - సత్సంతానసాధాగ్య శుభఫలా
వాప్త్యర్థం ఎరేవరేప్రయుక్త శ్రీమదనంత వద్మనాథ దేవతా ముద్దిశ్యత్రీమ
దనంత వద్మనాథ దేవతా ప్రీత్యర్థం నిన్నపురాణోక్తప్రకారేణ యావచ్చ
క్త్య భ్యానావాహనాది పోషణోపచార పూజాంకరిష్యే.

కలశపూజా.

తదంగ త్వేన కలశపూజాంకరిష్యే । కలశం గంధపుష్పాక్షతై రభ్య
ర్చ్యకలసోఽపరిహస్తం నిధాయ ॥ శ్లో ॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే సద్రస్సమా
శ్రితః । మూలే శక్తిశ్చ త్రోజుషశ్చ మధ్యే మాతృగణాన్యతాః । క్షయేతుసా
గరాన్సర్వే సప్తద్వీపాననుంధగా ॥ ఋగ్వేదోధామజుర్నవ స్సామవేదోఽప్యా
ధర్విణః ॥ అంగైశ్చ సహితాన్సర్వే కలశాంబుసమూశ్రితాః । ఆయాంతుదే
వపూజార్థం దురితక్షయకారకాః ॥ గంగేదయమునైచైవ గోదావరి సరస్వ
తీ । నర్మదేసింధుకావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥ ఏవం కలశపూజాంకర్యాత్వా
మయాకరిష్యమాణానంత వ్రతంగమమునా పూజాంకరిష్యే ॥

యమునా పూజా.

క్షీరోదార్ణవసంభూతే భింద్రనిలనమప్రభే । ధ్యానం క్షీరోమి యము
నే విష్ణురూపి నమోస్తుతే । యమునాయై నమః ॥ ధ్యానము ॥ యమునేతే
నమస్తుభ్యం సర్వకానుప్రదాయినీ ॥ ఆవాహయామిభిక్త్యాత్వా సాన్నిధ్యం
కురువ్రతే ॥ ఆవాహయామి ॥ నమస్కరోమియమునే సర్వపాపహరాశినీ । ర
త్నసింహాననంజేవి స్వీకురుష్వమయార్పితం ॥ ఆననం సమర్పయామి ॥ గంది
పాదేనమస్తుభ్యం సర్వాభూషునివారిణి । అర్ఘ్యంగృహణయామునే మద్వ్రత
మిదముత్తమమ్ ॥ అర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ సేవోపననమాయాధే దేవశక్తి

సమన్వితే । పాద్యంగృహణవేదేన సర్వోక్షణ సంయుతే । పాద్యంసమర్ప
యామి । హారతి దూర్యసంయుక్తే సర్వోకహితేశివే । గృహణాచమనం
దేని శంకరార్థశరీరీణి॥ ఆచమనీయంసమర్పయామి॥ దేవపాదేనమస్తుభ్యం
సర్వోకహితప్రియే॥ సర్వపాపప్రశమని తుంగభద్రదేవమోస్తుతే॥ స్నానం
సమర్పయామి॥ గురుపాదేనమస్తుభ్యం సర్వోక్షణసంయుతం । నువ్రతంతు
రుమేదేని తుంగభద్రదేవమోస్తుతే॥ వస్తుంసమర్పయామి । కృష్ణవేణీసమ
స్తుభ్యం కృష్ణవేణీసులక్షణే । మధుసర్కంగృహణేదం మయాదత్తం శుభ
వ్రదే॥ మధుసర్కం సమర్పయామి । నందిపాదేనమస్తుభ్యం శంకరార్థశరీ
రీణి । సర్వోక హితేనుభ్యం భీమరథై సమోస్తుతే॥ ఆభరణాని సమర్ప
యామి॥ సర్వపాపసమదూభతే సర్వకామఫలప్రదే॥ సర్వోక్షణసంయుక్తే
భవనాశీసతేనమః॥ ఉత్తరీయంసమర్పయామి॥ కృష్ణపాదసమదూభతే గం
గేత్రిధగమిని । బటాజాటసమదూభతే సర్వకామఫలప్రదే॥ గంధార్క
సమర్పయామి॥ గోదావరీసమస్తుభ్యం సర్వాభీష్టప్రదాయినీ । స్వీతురువ్వం
గద్యంజ్యే అక్షతానమలాశుభా॥ అక్షతానమర్పయామి । మందా
రైః పారిజాతైశ్చ పాటలాశోకచంపకైః । పూజయామిశ్రీప్రీత్యై వరదే
భక్తసత్సలే॥ పుష్పాణింపూజయామి॥

అ థాం గ పూ జా.

చంద్రలాయై నమః పాదాపూజయామి॥ సుబంధూయై నమః-జంఘే
పూజయామి॥ చంద్రలాయై నమః-జానుసీపూజయామి॥ పుణ్యాయై నమః-పూ
నూపూజయామి॥ శంఖాలయాయై నమః-కటింపూజయామి॥ గోదావరై
నమః-స్తనాపూజయామి॥ భవనాశీస్త్వై నమః-శంఠంపూజయామి॥ తుంగ
భద్రాయై నమః-ముఖంపూజయామి॥ నుందరై నమః-లలాటం పూజయా
మి॥ దేవై నమః-శ్రీశంపూజయామి॥ పుణ్యక్షేత్రణీ ర్తనాయై నమః-కర్ణా
పూజయామి॥ మనాసికాయై నమః-నాసికాంపూజయామి॥ భాగీరథ్యై న
మః-శిరఃపూజయామి॥ యమునాయై నమః-సర్వాణ్యంగంపూజయామి॥ ద
శాంగంగుగ్గులోవేతం చందనాగరుసంయుతం॥ యమునాయై నమస్తుభ్యం
ధూపాయంత్రతిగృహ్యాలాం॥ ధూపంసమర్పయామి॥ ఘృతవర్తియుతందీ
పం త్రైలోక్య తిమిరావహే । గృహణముంగళంజేవి సర్వేశ్వరి సమోస్తు
తే॥ దీపంసమర్పయామి॥ సర్వభక్ష్యైశ్చభోజ్యైశ్చసైష్వక్ష్విసమన్వితం॥ సై
వేద్యంప్రవాళాంజేవి యమునాయై సమోనమః॥ సై వేద్యంసమర్పయా
మి॥ పానీయంపానసంక్రేష్టం గంగాదిసరిదుగ్ధనం । పాస్తప్రత్యుశనార్థంవై

గృహాణనురపూజితే! హస్తప్రత్యక్షనం నమర్పయామి । కర్పూరవాసితం
చూర్ణం శ్రమికాద్యైవమన్వితం । తాంబూలంగృహ్యతాందేవి యమునా
యైవమోస్తుతే! తాంబూలంనమర్పయామి! నీరాజనమంత్రపుష్పం-వ్రద
క్షణనమస్కారాత్ । యస్యస్త్వత్పాదాభినామోక్త్యా తపఃపూజా క్రియాది
షు । సూర్యం సంపూర్ణతాయాతి సద్యోనందేత మిద్యుతం । యమునా
పూజావిధానం నంపూర్ణం.

అనంతరం శ్రీమదనంతపద్మనాథం ధ్యాయేత్ । శ్లోకాః । కృత్వాగ
ర్భుయందేవం పరిధానమన్వితం । ఛైవైస్సప్తభిరానిష్ఠం పింగళాక్షం చ
తూర్భజం । దక్షిణాగ్రకరేపద్మం శంఖంతస్యాప్యక్షధఃకరే । చక్రమూర్ధ్వకరే
వామేగదాంతస్యాప్యక్షధఃకరే । దధానంసర్వలోకేశం సర్వాభరణభూషితం ।
అస్యాయంసర్వలోకేశం పీతాంబరధరంహరిం । దుగ్ధాబ్ధిశాయినం ధ్యాత్వా
చైవమావాహయేత్సుధీః । ఓంనమోభగవతే వాసుదేవాద్యేశ్య నేనమం
త్రేణాఘోరోష్ఠైర్కపిశేషణిషిష్ఠం శ్రీమదనంతధ్యాయేత్ । ధ్యానం । ఆగ
చ్ఛానంతదేవేశ తేజోరాశేజగత్పతేః । ఇమాంమయాకృతాంపూజాం గృ
హాణనురసత్తమ! ఆవాహనం! అనంతాయనమస్తుభ్యంనమానశిరసీనమః!
రత్నసింహాసనంచారు ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఆననం! తస్మాగ్రతో
దృఢంనూత్రం కుంకుమోక్తగను దోరకం । చతుర్దశగ్రంథియుక్త ముసక
ల్పృష్ఠపూజయేత్ ॥ దోరస్తాపనం! అనంతగుణరత్నాయ విశ్వరూప ధరా
యచ! అర్ఘ్యందదామితేజేవ నాగాధిపతయేనమః! అర్ఘ్యంనమర్పయామి!
సర్వాత్మనాసర్వలోకేశ సర్వవ్యాపీననాతన । పాద్యంగృహాణభగవత్ ధి
వ్యకాపనమోస్తుతే! పాద్యంనమర్పయామి! నామోదరనమస్తేస్తు సరకా
ర్ణవతారక । గృహాణాచమనందేవ మయాదత్తంహి కేశవ! ఆచమనియంస
మర్పయామి । అనంతానంతదేవేశ హ్యనంతఫలదాయక । దధియధ్యాజ్య
సమ్మిశ్రం మధుపర్కందదామితే । మధుపర్కంనమర్పయామి ॥ అనంతగు
ణగంభీర విశ్వరూపధరానమః । సంఘాతృత్వేత్సవిధిన త్సావయామిదయా
నిధే! సంఘాతృతస్నానం । గంగేచయమునేచైవ గోదావరినరస్వతీ । నర్మ
దేసింధుకావరీ జలేస్త్రిణా నన్నిధింకురు । జలంప్రకల్పయేత్తీర్థం సర్వపాప
ప్రముక్తయే! శుద్ధోదకస్నానం । శ్రీధరాయనమస్తుభ్యం విష్ణవేపరమాత్మ
నే! నీతాంబరం ప్రదాస్యామి హ్యనంతాయనమోస్తుతే । వస్త్రంనమర్ప
యామి! నారాయణనమస్తేస్తు త్రాహిహం భవసాగరాత్ । బ్రహ్మనూ
త్రంవోత్తరీయం గృహాణపుగమోత్తమ! ఉపవీతంనమర్పయామి! శ్రీగంధం

చందనోన్నిశ్రం కుంకునూదిభిరన్వితం విలేవనంసురశ్రేష్ఠప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం । గంధానమర్చయామి । శాలీయాతండులాకరమూర్త్యా మయాదత్తా నుభావహా । అమృతానంతగోవిందహృత్కథాన్వీకురుప్రభో । అక్షతానమర్చయామి ॥ కరవీరైర్జాతి కుమమైశ్చపక్షైర్వీకులైశ్చభైః । శతశ్చైశ్చకల్పారై రర్చయేత్సుకపోత్తమం । పుష్పాదీం పూజయామి ॥

అథాంగపూజా.

అనంతాయనమః । పాదాపూజయామి-శేషాయనమః । గుల్ఫాపూజయామి-కాలాశ్మనేనమః । జంఘేపూజయామి-విశ్వరూపాయనమః । జానునీబూజయామి-జగన్నాథాయనమః । గుహ్యంబూజయామి-విద్యనాథాయనమః । నాభింబూజయామి-సర్వాత్మనేనమః । కుక్షింబూజయామి-శ్రీవత్సనక్షనేనమః । పక్షస్థలంబూజయామి-చక్రహస్తాయనమః । వాస్తాంబూజయామి-అజానుభావాదేనమః । బాహూంబూజయామి-శ్రీకంఠాయనమః । కంఠంబూజయామి-చంద్రముఖాయనమః । ముఖంబూజయామి-వాచస్పత్యేనమః । పక్ష్మంబూజయామి-కేశవానమః । నాసికాంబూజయామి-గోవిందాయనమః । శ్రోత్రంబూజయామి-అనంతపద్మనాథాయనమః । శిరఃబూజయామి-విష్ణవేనమః । నర్వాంగాని పూజయామి ॥

అథాష్టోత్తర శతనామపూజా.

శ్రీకృష్ణాయనమః కమలానాథాయ పానుదేవాయ సనాతనాయ ఋషదేవాత్మజా పుణ్యాయ (య లీలామూనవః గ్రహాయనమః శ్రీవత్సకాన్తుభధ రాయ (య యశోదా వత్సలా హరయేనమః	చతుర్భుజాత్త చ క్రాయనమః అసిగదశంఖాద్యు దాయదాయ దేవకీనందనాయ శ్రీశాయ నందగోపప్రియా త్మజాయనమః యమునావేగ సం హరిణేయ బలభద్ర ప్రియా నుజాయ	పూతనాజీవిత హ రాయ (నాయ శకటాసుర భంజ నందప్రజ జనానం దినేన (హాయ నచ్చిదానందవిగ్ర నవసిత విలిప్తాంగ యనమః నవసీతనటాయ అనఘాయ నవసీతనవాహారా యనమః	ముచికుంద ప్రసా దకాయ పోషకస్త్రీ సహస్ర శాయ త్రిభంగినేనమః మధురాశృతయేన శుకవాగ మృతా బీందవేనమః గోవిందాయ యోగినాం పత యేనమః వత్సవాటచరాయ
---	---	---	---

అనంతాయ (నా	కంజలోచనాయ	దుర్బోధనకులార	కుబ్జాక్షిష్టాంబర
ధేచుకానురభంజ	వాధుఘ్నవ	శకాయ (దాయ	ధరాయ
శృణీకృత శృణాః	మదురానాథాయ	విదురాక్షర వర	కాళీమధుశి మా
రాయ	ద్వారకా నాయ	విశ్వసూప ప్రజర్మ	శిశ్యకంజతశ్రేవ
యనుభూయ భం	కాయ	సద్భవాచే (కాయ	బాంబునాయ
జనాయ	బలిసేనమః	సత్యనాకల్పాయ	బామూదరాయ
ఉత్తాలతాల భే	బృందావనాంత	సత్యభామార	యజ్ఞభోక్త్రేన
ప్రేయ	సంహారిసేనమః	తాయ	దానవేంద్రవినాశ
తమాలశ్యాంలా	తులసీదామభూష	జయసేన (నాయ	కాయ
కృష్ణమౌళిమః	ణాయ (శ్రే	నుభద్రా పూర్వ	నారాయణాదౌ
గోఃగోపీశ్వరా	శనుంక మజేర్	విష్ణుసేనమః	వరబ్రహ్మణేన
దయోగి సేనమః	పరిసారాయణా	భీష్మమౌక్తికదా	పర్మగేశన వాహ
కోటిసూర్య నమ	క్లుకాయ	యకాయ	నాయ
ప్రభాయ	మాయ సేనమః	జగద్గురవేన	జలక్రీడా నయాన
ఇశాపతియేనమః	పరిమం రమాయ	జగన్నాథాయ	కకాశం
వరఃశృంగేషేన	యష్టికానుర చా	వేణునాద విశార	గోపీనస్రగ్ధర
యాదవేంద్రదాయ	ణార (దాయ	దాయ (స్థిత	కాయ
యదూర్జహాయ	మల్లముద్ధ విశార	శృంగభానుర విశ్వ	మృణ్మిశ్రియ
వనమూలినే	నంసారదేరిణేన	బాణానుర కరాం	విర్ధవాదాయ
వీతవాననే (కాయ	కంసారయేన	శకాయ (త్రే	సేవసేవాయ
పారిజాతాప హరి	గులారదేవ	యుధిష్ఠిర ప్రతిష్ఠా	వియానిధయేన
గోవర్ధనా చలోద్ధ	పరశాంశకాయ	బర్హి బర్హావతంస	పుణ్యతథార్థ
గోపాలాయ (శ్రే	అనాద ప్రహ్లాదాది	కాయ	కాయసమః
సర్వపాలకాయ	కృష్ణాస్త్రినవ కర్మ	పార్థసారథయేన	సర్వగ్రహయాపితే
అజాయ	కాయసమః	అన్యక్తాయ	చరాక్షరాయ
నిరంజనాయ	శిశుపాల శిరచ్ఛే	గీతామృత మహా	శ్రీమదనంత పన్న
కామజనకాయ	త్రేసమః	దధయేనమః	నాథస్వామి సేన

దోఃభూజా-శృష్టాయనమః । ప్ర : మగ్రంధిం భూజయామి- విష్ణు సేనమః । శృణీయగ్రంధిం భూజయామి-జన్మసేనమః । శృణీయగ్రంధిం భూజయామి । కాలాయనమః-చతుర్ధగ్రంధిం భూజయామి-బ్రహ్మసేనమః । పం

చతుగ్రంథిం భూజయమీ-భాస్కరాయనమః । వష్టమగ్రంథిం భూజయ
మీ । కాలాఃకునమః-దతుర్గ్రంథిం భూజయమీ-బ్రహ్మజేనమః । పం
చమగ్రంథిం భూజయమీ-భాస్కరాయనమః । వష్టమగ్రంథిం భూజయ
మీ-శేషాయనమః । సప్తమగ్రంథిం భూజయమీ-సోమాయనమః । అష్ట
మగ్రంథిం భూజయమీ-యూర్వారాయనమః । నవమగ్రంథిం భూజయ
మీ-విశ్వాశ్మనేనమః । దశమగ్రంథిం భూజయమీ-మహాకాలాయనమః ।
ఏకాదశగ్రంథిం భూజయమీ-సృష్టిస్థిత్యంతకారినేనమః । ద్వాదశగ్రంథిం
భూజయమీ-అచ్యుతాయనమః । త్రయోదశగ్రంథిం భూజయమీ-అ
నంతవర్షనాథాయనమః । చతుర్దశగ్రంథిం భూజయమీ । పంచమిథవై
ర్దిత్యైర్దానాగంధైశ్చ సంయుతః । ఆఘ్రియస్సర్వదేవానాం ధూపోయం
ప్రతిగృహ్యతాం । ధూపంసమర్పయమీ । సాజ్యంప్రసరితంసంయుక్తం వ
హ్నినాద్యోగిసంమయ । గృహాగమంగళం దీపం త్రైలోక్య తిమిరావహ ।
దీపంసమర్పయమీ । నైవేద్యం గృహ్యదేవేత ఛక్తింమేహ్య చలాంకురు ।
ఈప్సితంమేవరదేహి పరశ్రవపరాంగతిం । నైవేద్యంసమర్పయమీ । అ
న్యంచతుర్విధంభక్త్యై రనైవచ్ఛ సమన్వితం । మయానిశేదితం తాభ్యం
స్వీకురూవ్యవసార్థన । హోమంసమాయుక్తం నాగజల్లిదలై ర్ద్యుతం । కర్పూ
రహార్యసభయుక్తం తాంహూం ప్రతిగృహ్యతాం । తాంహూం సమర్ప
యమీ । ననుస్సర్వహితార్థాయ బగదాభానమూర్తయే । సృష్టిస్థిత్యంత
రూపాయ హ్యనంతాయనమోనమః । నిరాజనంసమర్పయమీ । సుంత్ర
పుష్పం సమర్పయమీ । యానికానిచ పాపాని బన్ధాంతరకృతానిచ । తా
నితాని ప్రణశ్యంతి ప్రక్షిణ పదేనదే । ప్రక్షిణం । నమస్తే దేవదేవేత
నమస్తే ఛరణేశర । నమస్తేసర్వనాగేంద్ర నమస్తేపురుషోత్తమ । నమస్కా
రా నమర్పయమీ । దారిద్ర్యనాశనార్థాయ పుత్రపౌత్రప్రసృద్ధయే । అ
నింతాభ్యుదయదంనూత్రం భారయామృతాముత్తమం । దోరగ్రహణం । అ
నంతనంసార మహానముద్రమగ్నం సమభ్యుద్ధరవాసుదేవ । అనంతరూపి
వినియోజయ్య హ్యనంతనూత్రాయ నమోనమస్తే । దోరనమస్కారః ।
సంసారగహ్వర గుహానునుఖంవిహారుం వాంఛంతియేకురు కురూద్భవఃసృష్ట
నత్యాః । సంబూజ్యచైవ భువనేత మనంతరూపం బద్ధంతిదక్షిణకరే పరదో
రకంతే । దోరకంఠసం । అనంతానంతదేవేత హ్యనంతఫలనాయక । నూ
త్రగ్రంథిమనంథాయ విశ్వరూపాయతేనమః । జీర్ణదోరంవిసర్జనం - ఉపా
యనదానశ్లోకః । అనంతః ప్రతిగృహ్యతి హ్యనంతో వైదధాతీచ । అనంత

సారకోద్వాభ్యామనంతాయ నమోనమః || ఇతిహాజాదిధానం || కథాప్రారంభము || శ్లో || అరణ్యేవ రమూనాస్తి పాండవా దుఃఖకర్మితాః | కృష్ణం దృష్ట్వామహత్త్వానం ప్రణవత్యయథాక్రమం | యుధిష్ఠిరః | అహంతుఃఫేనసంతప్తౌ భ్రాతృభిః పరివారితః | కథంముక్తి ర్వచాస్సాక మనంతాదుఃఖసాగరాత్ | శ్రీకృష్ణః || అనంత వ్రతమిత్యస్తి సర్వపాపప్రణాశనం | సర్వసిద్ధిప్రదంన్యూణాం స్త్రీణాంచైవ యుధిష్ఠిరః || అనంత కీర్తిదంన్యూణామనంత శ్రీకరంశుభం | అనంతపుత్రనుభద మనంతాభీష్టదాయకం | శుక్లవక్షేచ తుర్గశ్యాం మాసిభాద్రప జేశుభే | తస్యామృతాన మాత్రేణ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || యుధిష్ఠిరః || కృష్ణకోయంశ్వయాభ్యాత గోసంతగివిశ్రుతః || కిం శేషో నాగరూపావా అనంత స్థుకోపివా || పరమాత్మాధవానంత ఉతబ్రహ్మన ఉచ్యతే | కోయందేవో వంతసంజ్ఞ స్తథ్యంమే ద్రూహి శేళవ || అనంతశత్యహంపార్థ విశ్వరూపంవిబోధమే | ఆదిత్యగ్రహచారేణ యఃకాల ఉపవత్యతే || కళాకాష్ఠాముహూర్తాది దివగాత్రశరీరవాక్ | పక్షుర్నమాన వర్షాదియుగ కల్పవ్యవస్థయః || యోయంకాలోమయాభ్యాతస్సనంత ఇతినంజ్ఞకః | సోపాంకాలోవత్సర్వోత్రభువో భారావనుత్తయే || దానవానాంవినాశాయ వసుదేవకులోద్భవం | మాంసిద్ధియనంతంత్యంపార్థ కృష్ణహరింశివం | బ్రహ్మణంభాన్కురంశేషం సర్వవ్యాపిసమీశ్వరం | విశ్వరూపంసుహత్త్వానం సృష్టిసిత్యంతకారిణమ్ | అనంతపద్మనాథంచ నారసింహంచవామనం | ప్రత్యయార్థంమయపార్థ మమరూపం ప్రదర్శితమ్ | పూర్వమేవ పరబ్రహ్మయోగిధ్యేయమనుత్తమం | విశ్వరూపమనంతంచ యస్మిన్నింద్రాశ్చితుర్దశః || వసవోద్వాపశాదిత్యానుద్రాహేకాగళాస్తథా | సప్తర్షయస్సముద్రాశ్చ పర్వతాసరితోద్రుమాః || నక్షత్రాణిచకోభూమిః పాతాళం భూగ్భవాదికం | మాకురుష్వౌత్రినంజేహ మహమేవయుధిష్ఠిరః ||

యుధిష్ఠిరఉవాచ || కింపుణ్యం కిం ఫలంతస్య కిం హానం కస్యపూజనం | శేనచాపిపురాచీర్ణం మర్త్యలోకేప్రకాశితమ్ || ఏతత్సనుస్తంవిస్తార్వతథ్యంమేద్రూహి శేళవ || శ్రీకృష్ణఉవాచ || ఆసీత్ పురాకృతయగే నుమంతోనామవై ద్విజః | వసిష్ఠగోత్రేచోత్పన్నస్సరూపాంచభృగోస్సుతామ్ | దీక్షౌంనామోపయే మేతాం వేదోక్తవిధినాతతః | తస్యాఃకాలేనసం జాతా దుహితానంతలక్షణా || శీలానామసుశీలాచ వర్తతేమాతృతేజ్ఞిని | మాతాచతన్యఃకాలేన జ్వరదాహేనపీసితా || విసనాశనదీప్తిరేమృతా స్వర్గపురంయయా || నుమంతోనితతోన్యాయై ధర్మలోపధయాత్పునః || ఉపయేమేవి

ధానేన కర్మశానామనామికః । దుశ్శీలాదికర్మశాంచండిం నిత్యంకంహ
కారిణీం । సాపిశీలాపితృగృహే గృహ్యవకతాబధౌ । కుశ్యస్తంభ సుసూ
లేమజేహళితోరణాదిషు । చాతుర్వర్ణ్యతరంగైశ్చ కర్తవీతైస్సితానితైః ।
స్వస్తికైః సద్భవంగైశ్చ సార్పియంతీ ముహుర్ముహూః । పితృదృష్ట్యానుమం
తోపిస్త్రీ చిహ్నంయూనసస్థితాం । కస్మై దేవయానుయాభాతే త్యచిత
యదతీనసః । మునిః కౌండిన్యవామానై వివాహేన్పురధాగతాః । తస్మై
ప్రదేయాకన్యేతి మునుంతేనాపినిశ్చితం । తతోదత్వాముసింధ్రామ కౌండి
న్యామశుభేషినే । స్వగృహ్యోక్తవిధానేన వివాహానుకరోత్తతః ॥ సర్వస్యో
ద్వాహికంసర్వం ప్రోక్తనాకర్మశాంధ్వజః । కంచిజ్యేవాహికందేహం
జామాతుఃసారితోషికమ్ ॥

తయ్యుక్తాకర్మశాక్రద్ధా ప్రవిశ్యగృహ మండపం । కవాటంసుస్థి
రంబద్వా ఒభాషేగమ్యతామతి । భోగ్యాపకీష్టహార్దేన పాథేమంచ చకా
రసః । కౌండిన్యోపి వివాహేహం పథిగచ్ఛకశనైః కృతైః । శీలాంశుశీలా
మానాయ సహాంగోరథేనచ । గచ్ఛకమధ్యాహ్నాజేళాయాం సముత్తీ
ర్యసరిత్తతే । కర్తుంమాధ్యాహ్నాహ్నికంకర్మ జలాశయససపాగమత్ । దగ్ధ
శీలాసాస్త్రీహం సముహారిరక్తవాససామ్ । చతుర్థశ్యామన్మమంతభక్త్యా
జేసం పృథక్పృథక్ । ఉపగమ్యతనైశ్శీలా ప్రవచ్ఛస్త్రీకదంబకం । నార్యః
కిమేకన్యైబ్రూత కింనామ ప్రతియాన్యకం । కావూయ ర్యోషికస్సర్వా అ
నంతప్రతమిత్యథ । సాబ్రహ్మదమహమవ్యేత శ్శరీష్యేప్రతిముత్తమమ్ । ఏ
దాగంకీప్యశంకత కోజేషఃకస్యపూజసం । బ్రూతపుణ్యాంగనాస్సర్వా ఏత
ద్విస్తార్థతత్త్వః । స్త్రీయడః కః ॥ శుక్లపక్షేనభగ్యేః చతుర్థశ్యాం ప్ర
పూజయేత్ । అంశంసరికస్తీరే శ్రుత్వాచేనచాకైః కథాం । స్నాత్యాన
బాధింశుస్కృత్య ధౌశచక్రగ్రశ్శుచిః । శుచౌజేశేనమాలిన్య గోమయే
పవిచక్షణః । మండిలంకాంయేత్తత్ర సర్వతో భద్రసంజ్ఞకం । పద్మహస్తన
భోవేకం మధ్యేర్ణికయాన్వితం । విధినాసరితఃకుర్యాత్తఃశ్శౌభోఃశోభితం ।
శ్వేతశంకులమార్దేన పంచవర్ణేన కారయేత్ । తస్యకక్షిణపాశ్శ్వేను కం
భంసంస్థాపయేద్భుధః । తన్నభ్యేచార్చయేద్దేవ మనంతంసర్వతోముఖం ॥ కృ
త్వాదర్భమయంజేసం శ్వేతదీప్తవేస్థితంవారిం । సమన్వితంనప్తభైః పింగ
ళాక్షంచతుర్భుజం । దక్షిణాగ్ర కరేవస్థం శంఖంతస్యావ్యథః కరే । చక్ర
మూర్ధ్వక రేవామే గడాంతస్యావ్యథఃకరే । ఏవంధ్యానమనంతస్య కథితం
ప్రహ్లానితమైః । కుంభేన మండలంచైవ వింజేచైవ సమర్చయేత్ । అర్చ

యేద్యేవదేవేశం మండలేధూపదీపకైః । దివ్యపుష్పైశ్చనైవేద్యైః ॥ ప్రత్యే
 కంచ చతుర్దశ । తస్మాత్త్రతోద్భవంనూత్రం కంఠమూక్తంసుదోరకం । చ
 తుర్దశగ్రంథియుక్త మువకల్ప్యప్రపూజయేత్ ॥ పంచప్రస్థమూజేనోధు
 మానాంప్రయత్నతః । అష్టావింశతినంభూనిశుఃపిత్రాణికారణేత్ ॥ అర్థం
 విప్రాయథాతస్యమర్థంభోక్త్యమూర్జనా । పూజాప్రత్యాజీనర్వాణీమర్జ్య
 తుర్దశసంఖ్యయా । గ్రాహ్యునాక భోజయేత్పశ్చాత్పంచజీమూక్త్యన్త్యజాననః
 ధ్యాత్వానారాయణంజేవ మంత్రంవిశ్వరూపిణేత్ ॥ పునఃపునఃసంనూత్రం
 యత్సేనైవతుభారయేత్ । తతశ్చతుర్దశేనైవ కుర్వాచుర్యాసంబుధః । భ
 క్త్యాతతోవ్రజేద్దేహ మిదంప్రోక్తంప్రకంతవ । ఇత్యుక్త్యాతాభి రారాభి
 ర్తత్సాహాయ్యేనధీ మతి । సాశీలాత ద్రవ్యకంత్రకే కలేబద్ధావాతోరకం ।
 పాథేయశేషంవిప్రాయ దత్వాభుక్త్యాతత సతః । తస్మిన్మత్యజేన్యవంకన్యప్ర
 సాదాద్భూతిగుత్తమా । అష్టైశ్చవ్యవ్రతేనైవ సంజాతంలోకసమ్మతమ్ ।
 తస్మాత్త్రమం శ్రీయాయుక్తం భజధాన్యసమన్వితం । ఆతాతీతి సత్కార
 శోభితం శాంతసత్తవత్ ॥ తద్వష్టాబాధవాన్సర్వేప్రపాక్షం పరమంగతా ।
 అనంతవ్రతమహాశ్చ్యుతం భ్యాతం సర్వత్రమూరకః । సావియూర్యేన్ శాంతీభి
 ర్నూపురైశ్చవిభూషితా । దివ్యప్రగవప్రసంపన్నా సావిత్రిత్రయూభా ॥ క
 థాచి రుపవిష్టేన కాండినేన మరాశ్చనా । శీలాయూహస్తదూలేరు దృ
 ష్టావబద్ధం సుతోంకమ్ ॥ కిమదంతోరకంశీలే కన్యశ్చాయతేర్ధశామమ
 వాన్యన్యవాచాథ కిమర్థం భూషితః ॥ సత్యంప్రవాచసాశీలా వ్యా
 నంతోయం మయాశ్చుతిః । తన్యప్రసాదాత్సంజాతా భజధాన్యానసంపదః ।
 లభంతేసంపదస్సర్వా తదిదంహిమయాశ్చుతం । తస్మాత్తద్వక్తవం శ్రుత్వా
 నాజేనంత్రిటికంరుపా । కోనంక ఇతిదేవోయం బ్రువతా తేనపాండవమ్
 ప్రంజ్వాలాకులే హవాహవా శ్చతాప్రధాని ॥ శీలాగృహీర్వాత త్సా
 త్రం యీరమధ్యేవినిడివేత్ । తేనకన్యకాపాశేన తన్యసాత్రే త్తయంగతా ।
 గోధనంకన్యరైర్మష్టం గృహంచాగ్ని విదాహితం । యత్ర మత్ర స్థితంశే
 హే తత్రతత్రవినాశితం ॥ నవోజైః కలహాన్నిత్యంవర్జితంభూషితందనైః ॥ అ
 నంతాశేవదోషేణ దారిద్ర్యంచాగతంగృహే ॥ నక్తే శ్చిదాభిషేతం లోకే
 తేనసార్థంయుక్తిమిర । తతోజగమకాండినేన్య సర్వదాద్వంగవ్యం ॥ అ
 నంతంమనసాధ్యాయక కథాప్రత్యామి కేశవం । ఏననిరేశవంగుహ్యం బ్ర
 హ్మచర్యంవ్రతంచరక ॥ విహ్వలంప్రణయకాపార్థ అరణ్యజనంబ్జితం । త
 త్రావశ్యస్సహచారతంధలితం పుష్పికంతథా ॥ వర్జితంపక్షిసంగైశ్చబిక్షై

శృంగారము | రంగప్రచుర్యయానంతః శృంగారప్రజ్ఞామహాద్రుమ | శృంగార
హిసాశ్రియవాచనం నానంతింపేర్పూర్వమాంధ్యజ | ఏవంనిరాశృతస్థిన గాంధ
ద్యుకవశృతామ్ || శృంగారప్రభావంతి మితశ్చేతశ్చపాండవ | తామపు
వాచకాంధ్యః కిమంత స్వయేక్షితః || గాంధ్యవాచ కాంధ్యం నా
నంతింపేర్పూర్వమాంధ్యజ | తతోప్రజానర్మాగే గోపుషంశాన్వేషితం | దృ
స్తాపప్రచుగోనాన్వీకా నంతోపేక్షిత స్వయా | గోపుష స్తమవాచై నం
నానంతింపేర్పూర్వమాంధ్యజ || తతోప్రజా దనర్మాగే రవ్యం పుష్కరణీన్వ
యం | అన్యోన్యంజనకల్లోలం వీచీకన్యంకశోభితం | ఛన్యంకమలకల్పారైః
కుమారోపులమండితం | నేచితంభమరైర్వంసై శ్చక్రకారంధనైర్వృతైః ||
తేహ్యోపుచ్చద్విజోనంతో యువాభ్యాముపలక్ష్మితః | ఊచకుపుష్కరినోన్వ
య నావాభ్యాముపలక్ష్మితః తతోప్రజాదనర్మాగే గార్దభంకుంజరంతథా |
తావపువాచకాంధ్యో యువాభ్యాముపలక్ష్మితః | నావాభ్యాంపీక్షితోనం
త స్తస్మైర్వాఃవసాదహ తస్మిన్మితేతునిర్వృతైః కాంధ్యోప్రబాహ్నానోత్త
మః || శృంగారానంతదేవోప ప్రత్యక్ష స్తత్తనాదభూత్ | పృథ్వీనాహ్మణరూ
పేణ ఏహ్యోహిత్వ క్షవాకాన్వీజః || ప్రసేషయతాన్వీగృహం గృహీతాన్వ
దక్షిణంశరం | నాన్వీగృహీగృహామాన ద్యువారీగణై శ్చుతామ్ || తస్మిన్వి
శిష్టమాత్మానం పరసింహాననేశుభే | పార్శ్వస్థం శంఖచక్రాధ్యం నదాగ
దుడనేవిశమ్ || తస్మయానూనవిప్రాయ యుగోన్వీక్తంవిశ్వరూపిణం | విభూతి
భిహ్మస్తాభి రనంతంవిశ్వతోముఖమ్ || తింశ్చష్టాన్వీద్యోజోనంతి మువాచ వ
రియానుదా | నమోనను సై వైకుంఠ శ్రీనన్ది శుభలాంబన || శ్వన్నాను
స్మరణాత్పర మశేషంసః ప్రణశ్యతు | నమోనను సై గోవిందనారాయణ
జనార్దనా || శ్వన్నానుస్మరణాపాతమశేషం ప్రణశ్యతు | వరేణ్యయజ్ఞ పు
నవప్రజాపాలనతత్పర || ప్రళయాగ్నినహస్రస్యమోహదీప్తిశశస్యచ | నం
సారవాదేర్థా తాయానమ మధ్యంబనార్దన || ప్రమాణేనదికశ్చైవపాతా
భూర్భవాదితమ్ | నృజతేద్రహ్మరూపేణ బ్రహ్మతేద్రమ్ రూపధృత్
వాక్తేరగ్రహ వేణ కనుశ్చంద్రాత్రిమూర్తయే || పాపహరి పాపకరా
పాపాత్మాపాపనాథవః | బ్రహ్మనాం పుండరీకాక్ష శరణాగతవత్సల
ద్యుమీధూంబక్ష్మ జీవించనుజీవితం | యత్తవాంఘ్రియుగాంభోజీ
శ్చంద్రియరాయతే || తతన్మష్టో హ్యనంతోపిందానైస్త్వరత్రయం |
ప్రత్యస శింశంభ్యం శ్చులోకంబశశ్చిత్తమ్ || లభ్యావరప్రయంవిప్రో
వాచసుంసత్తనం | కింశ్చుతః కాచగోగోపి శ్చుమఃకంతత్సరోద్యమం || ౩౦

ఖండంజరః కోపః కోర్కెజోభూహి కేశవ । చూతంసిద్ధిహహావిద్యార్థా వి
ద్యార్థగర్వనః స్వతః । శిష్యేభ్యోనదదావిద్యాంతస్సాద్భుతోభవద్విదః । నా
గార్ధనాథోష్ఠాప్రేభ్యః కదనాతిహసత్కృతం । అహంకస్మాత్ప్రణామవి నా
త్రిపాపవశాత్తః ॥ పృథ్వీగర్భాయుక్తస్సన్మామదత్తేతద్కోపః । ధర్మాద
ర్శ్యానరోయుగ్మం సఖరవరనిలదళః । కుంజరౌసౌద్యజప్రేష్ఠ ధర్మనిక్రం
కోజరః । ఇత్యక్తచమయా న్యాయనంతోవిప్రమూర్ఖత్ ॥ చరాసంతం
ప్రశంసంతం నననరాణీంచన । తతస్తుష్టప్రదాస్యామి సత్ప్రకృష్టాసముత్త
మమ్ ॥ ఇహలోకేషువిపులాన్ సర్వాన్ కామానపాప్నహి । ఇతిసత్వాన
రందేప స్తత్రైవాలలిరథీమతిః । కాంక్షితోష్ఠాప్యగతోగేహేచచారప్రత
ముత్తమం । కీలయానహాధగ్మాత్పా భక్త్యాభోగాన్యథేచ్ఛితాన్ ॥ పుత్ర
పౌత్రైఃపిపుత్ర సత్రోసత్ప్రకృతాంగతః । కల్పస్థాయీచనంధూతోదృశ్య
తద్యాపీసద్విదః । కుంభజేషురాచీర్ష్యం మర్త్యలోకేప్రకాశితమ్ । సగరే
నిలిపేనభరతేన మహాత్మనా । హరిశ్చంద్రదేవభావేన జనకేనాపిచాంగనా
వతేచాన్యచబవానో రాజ్యంభుక్త్యాదివంగతాః ॥ ఏతత్తేకధికంప్రార్థన
తానాముత్తయంప్రతిం । యత్యత్యత్సర్వపాపేభ్యోవిముక్తస్సుఖమశ్ను
తే ॥ ఏషశ్చిన్ద్రావంతతతం పరంసితేశ్వరోత్తమః । అష్టైశ్వర్యాదిజోగాంశ్చ
భుక్త్యేహాన్యజన్తస్సహా । సర్వపాపైర్వినిర్ముక్తాస్సే యాంతిపరమాంగతిమ్ ॥
ఇతి భగవ్యోత్తరపురాణే - శ్రీకృష్ణ యుధిష్ఠిరనంవాదే, అనంతవ్రతకల్ప
స్మృత్యుత్తరః.

నూతపారాణీమః డు శౌనకాది మహర్షులం గాంచి యాక్ష్యాయే. ఓ
మనిశ్రేష్ఠులారా! లోకమున మనజుండు దరిద్రముచే బీడింపబడుచుం
జెడిని అట్టిదానిద్రవ్యమును దోలరిగి జేయునట్టి యొక వ్రతశ్రేష్ఠము గలడు
బానింజెప్పెడినందు. పూర్వము పాంచరాజపుత్రుడైన ధర్మరాజుకన్ము
లతోడ యరణ్యమున వాసముజేయుచు మిగుల కష్టములననుభవించి యొ
కనాడు కృష్ణమూర్తిగాంచి మహాత్మా! నేను దమ్ములతోడ యనేకదిన
ములుగా యరణ్యవాసము జేయుచు మిగుల వ్యసనమునొంది యున్ననా
డిను. ఇట్టి వ్యసననాగిరణుల పరిదుండి కడ తేయానట్టి యపాయమును జెప్పి
వలయునని ప్రార్థించిన శ్రీకృష్ణమూర్తి యాక్ష్యాయే. ఓ ధర్మరాజా! పురు
షులకును స్త్రీలకును సకలవాదములం బోగొట్టి సకలకార్యముల నను
కూర్చునట్టి యనంతవ్రతంబును నొకవ్రతోత్తమంబుగలదు. మఱయున అ

నంత్రతమును భాగవతమునకు వత్తుకొని దొనర్చవలయు. అట్లుగావించిన కీర్తియును నుభయమును తుభయమును పుత్రలాభమును గలుగునని పచియించిన ధర్మరాజుట్టనియె. ఓ రుక్మిణీప్రాణవల్లభా! ఆ అనంతకుండను దైవంబెనడు. అతండాదిశేషుడా లేక తక్షకుడా లేక సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మగా లేక పరమాత్మత్వహస్తుడా యని యుకిగిన, శృష్టసూరి యిట్లనయె. ఓ పాండుపుత్రా! అనలకుండనువాడు నేనును. మఱియెవ్వరంగాదు. నూర్యగమనవసచే కళాకాష్ఠ ముహూర్తములనియు, పగలు రాత్రియనియు, యుగసంకర్పర ఋతుమాసకల్పము లనియు, నీసంజ్ఞలుగ శాస్త్రచున్నకాలం బెద్దిగలదో అదియే నాస్వరూపము. నేనేకాల స్వరూపుకను. అనంతుంకనుపేసుచే భూభారము తగ్గించుటకొఱకును, రాక్షససంహారముకొఱకును, వినుదేవుని గృహమున జన్మించితిని. నన్నుగృష్టునిగాను జిష్టునిగాను, హరిహరప్రవృత్తంగాను, సర్వవ్యాపక పరమేశ్వరస్వరూపునిగాను, సృష్టినితలగాను కారణభూతునిగాను, అనంతవద్దనాభునిగాను, మత్స్యకూర్మవద్దతారస్వరూపునిగాను జెలుంగుము. ఏరావృదయనునందు పడునలుగు రిండులును, అష్టదిగ్గజములును, ఏకాదశనాద్రులును, ద్వాదశకాదిత్యులును, నక్షత్రములును, నదిద్రుద్రితునుంబులును, భూగర్భసస్పర్శలోకాదులు నున్ననో అట్టి నాస్వరూపమును నీకెఱింగించితి ననిన ధర్మరాజు శృష్టమూర్తింగాంచి ఓ జగన్నాథా! నీవుచించిన అనంతప్రతీకం బట్లాచరింపవలయును. అప్రతంబాచరించిన నేనిఫలముగలుగు. ఏయే దానములం జేయవలయు. ఏ దైవమును బూజింపవలయు. పూర్వం బెవరీచితం బాచరించి నుభయముజేరితి. అనియడుకగిన గృష్టమూర్తియిట్లనియె.

ఓ ధర్మరాజా! చెప్పెద వినుము. కృతయుగమున పసిష్ఠగోత్రోత్పత్తులకును పేదశాస్త్రార్థ సంపన్నులకును నగు నుమంతుండను నొక బ్రాహ్మణుండుగలడు. అతనికి భృగుమహర్షి పుత్రుకడుగు దీక్షాదేవి అనుభార్యగలదు. ఆదీక్షాదేవితోడ నుమంతుడను బ్రాహ్మణుండు చిరకాలము కాపురమునేయు దీక్షాదేవి గర్భముదాల్చి నుగుణవతియగు నొకకన్యకంగ నెను. ఆబాలికకు శీలయును నానుకరణంబొనర్పరి ఇట్లుండ కొన్నిదినములకు దీక్షాదేవి తాపశ్చరించుచే వృతనొందె. వినన నుమంతుండు దైదికకర్తవ్యపథయనుచే కర్మశయను నొకకన్యకను వివాహమాచేసికొనెను. అకర్మశ మిగుల కఠిన చతురాలుగను, గయ్యాలగను, కలహకారిణిగను నుండెను. ఇట్లుండ ప్రథమభార్యయగు దీక్షాదేవివృతయైన శీల కండ్రిగృహ

ముననే పెరుగుచు గోదలయందును గడవలయందును జిత్రవర్ణములతో
 దేవతావ్రతములనువ్రాయుచు నూటముమొదలగు స్థలములయందు శేఖర
 ద్వాదశులలె మ్రొగులంబెట్టుతు దైవభక్తిగలదై యుండెను. ఇట్లుండగా
 అశీలకు వివాహకాలమునంప్రాప్తమైనతోడనే సునుండకుండు వివాహము
 చేయవలయునని ప్రయత్నముచేయుచుండ కౌండిన్యముహూని విచ్చిదిన
 ములు తొన్నుచేసి పిదప బెండ్లిచేసికొనవలయు నను నిశ్చయిచి దేశదేశ
 ములందుగడచు సేసునుండుని గృహమునకు వచ్చెను. అంత సునుండును
 కౌండిన్యముహూని కర్మచాచ్యులుచే పూజించి కుశుదినమున శీలమును
 తనకూతునిచ్చి వివాహముచేసెను. ఇట్లు వివాహము జరిగినపిమ్మట సు
 నుండుండు అల్లునికి దేవదేవ బహుమానంబియ్యవలయునని తలచి తన
 భార్యయగు కర్మశయొద్దనుజూచి ఓప్రియురాలా! మన అల్లునికి దేవదేవ
 బహుమానం బియ్యవలయునుగదా యే యియ్యవచ్చునని అడుగగానే
 ఆ కర్మశ చివుక్కునలేచి లోకంబోయి తలుపుగడియజేసికొని ఇక్కడ
 ఏమియులేదు పొన్నునెను. అంత సునుండుండు మిగుల చింతించి త్రోవ
 బత్యమునకై న నిత్యక సంఘట యుక్తముగాదనితలచి పెండ్లికిగానుచే
 యబడి మిగిలియుండెడు నత్తుసిండినిచ్చి అల్లునితోడ గూతురినిం బంపెను.
 అంత కౌండిన్యండును సజాచారసంపన్నురాలగు భార్యతోడం బండినె
 క్కుకొని తిన్నతిన్నగ దసయాశ్రమమునకుజోవుచు మాధ్యాహ్నపర్యంతం
 దున సంభ్యానందనాది క్రియలునల్పుటకై బండిదిగి తటాకమున కేగెను.
 నాటిదినము అనంతవ్రతనాథ చతుర్దశిగావున సచ్చోట నొకవ్రదేశమునం
 దు అనేకమంది స్త్రీలు కట్టినవస్త్రములంధరః చుట్టిన మిగుల భక్తియుక్తు
 లై వెళ్ళుగా ననంతవ్రతనాథస్వామిని పూజనీయుచుండగ కౌండిన్యవి
 భార్యయగు శీల అనునది చూచి మెల్లగా ఆ స్త్రీలయొద్దకుంజూచి ఓవ
 నితామణులాకా! మీ రేదేవుని పూజించుచున్నాడు. ఈ వ్రదేశము వేరేము
 నాకు సకీర్తనముగా నానకీయవలయునని ప్రార్థించిన అప్పరివ్రతలిట్లనిరి.
 ఓ పుణ్యదేవ! చెప్పుదనము. ఇతి అనంతవ్రతము. ఈ వ్రదేశముగావించి
 న ననంతవ్రతము లబ్ధులు. మఱియు భావనకతుక్కు చతుర్దశినాడు నదీతీ
 రమునకుజూచి స్నానంబొనర్చి శుభ్రవస్త్రములం గట్టుకొని పరిశుద్ధమైన
 స్థలమున గోమయముచే నడికించి నవ్వుతో భవ్రంబను నెఃమిదివ్రతములు
 గల తామరకమ్మమునంటి మండలమునుగర్తించి ఆ మండలమునకు య
 ట్లను పంచవర్ణపుమ్రొగులతోను దెల్లని బియ్యపుపిండిచేతను నలంకరించి

నానావిధముగ్గులంబులతో ఆ వేదికకు దక్షిణపార్శ్వమున నుదకపూరితకలశమునునిచి ఆ వేదిక నడుమ నర్చివ్యాపకుండైన అనంతవద్దనాథస్వామిని దర్శనోనొనర్చి అం దావాహనముచేసి “కృత్యావర్భ మయందేవం శ్వేత ద్వీపే స్థితంహరిమ్ | నమస్వీతంన ప్రభతైః పింగళాక్షుంచతుర్భుజమ్” అను నీ శ్లోకంబుచొప్పున శ్వేతద్వీపవాసిగను, పింగళాక్షుండుగను, నప్రభతేన హితుండుగను, శంఖచక్రగదాధరుడుగను ధ్యానముచేసి కల్పోక్తవ్రతారముగ షోడశోపచారపూజలొనర్చి వ్రతక్షణనమస్కారములం గావించి కడునాలుగుచుట్టుగలిగి కుంకునుతోదడిపిన గ్రొత్తతోరమును ఆ వద్దనాథస్వామి సమీపముననునిచి పూజించి అయిదుపళ్ళ గోధునుపండితో నిరువదెనిమిది అతిరసములంజేసి నై వేద్యముపెట్టి తోరముగట్టుకొని పదునాలుగుఅతిరసములను బ్రాహ్మణునకు వాయనదానమునిచ్చి తక్కినవాటిని తానునుబుజింపవలసినది. మఱి యిది పూజాద్రవ్యములన్నియు పదునాలుగేసి గా కుండవలయును. పిదప బ్రాహ్మణుననూరాధనమొనర్చి అనంతవద్దనాథస్వామిని ధ్యానింపుచునుండవలయును. ఓ శీలా! ఇట్లు వ్రతము పరి నమాప్తిచేసి వ్రతసంపత్సరమును గ్రొత్తతోరముం గట్టికొనుచు పదునాలుగవసంపత్సరమునం దుద్యాపనముచేసి మరల వ్రతము నాచరింపుదుండవలయుననిచెప్పిన కొండిన్యయునిభార్యయగు శీలఅనునది తక్షణమున స్నానంబొనర్చి ఆ స్త్రీలసాహాయ్యమువలన వ్రతమునాచరించి తోరముగట్టికొని త్రోవబళ్ళమునకు దెచ్చిన సత్తుపిండిని బ్రాహ్మణునకు వాయనదానమిచ్చి తానునుబుజించి సంతిష్ఠురాలై భోజనాదులచే సంతిష్ఠుండైన తన కేనిమిటికోడం బందినెక్కి ఆశ్రయమునకుం జొరయెను. అంత శీల అనంతవ్రతంబాచరించిన నామాహాత్మ్యమువలన ఆశ్రమంబెల్ల న్వర్జనుడును గాను గృహంబుపై శ్వేత్యయక్తముగను నుండుటంగాంచి దంతులిరువురు సం తోషణికితొంకిరంగులై ముఖముగ గాపురమునేయుచుండిరి. ముగిలయును అనంతవ్రతముత్సవ జరుపుచునచ్చినందున వజ్రనిద్రును వైడూర్యగోమేధికభృవగ్గరాగ మరకనమాణీశ్యాది మణిగణభిరీ భూషణభూషితురాలై అతిధిసత్తోరములం గావించుచు నుండెను. అట్లుండగ నొక్కనాడు దంపతులిరువురుం గూర్చుండియుండగ దురాత్ముండగు కొండిన్యుండు శీల సందిటనుండు తోరముంజూచి ఓ కాంతా! నీవు సందిటయం దొకతోరముగట్టుకొనియున్నావుగా, అదెందుకొంటు కట్టికనియున్నావు. నన్ను వశ్యముచేసికొనుటకా లేక మఱియెవరిని వశ్యముచేసికొనుటకు గట్టుకొన్నా

వని అడిగిన నా శీల యిట్లనియె. ఓ ప్రాణనాయకా! అనంత పద్మనాభ
స్వామిని ధరించెయినాను. ఆ దేవుని అనుగ్రహమువలననే మన కీ ధన
ధాన్యాదినందతులు గలిగియున్నవని యధార్థము వచించిన కొండిశ్యండు
మిగుల కోపాకాంక్షుండై కండ్లెఱుంగెనే అనంతతుండనగానే దేవుండనిదూ
షించుచు నాతోరమునుత్రేంచి భగభగమండుచుండెను పగ్గిలో బడవై
చెను. అంత నా శీల హాహాకారంబొనర్చుచు పగుగెత్తిపోయి ఆతోరము
ను దీసికొనినది పాలలోదడిపెట్టెను. పిదపగొన్నిదినిములకు కొండిశ్యం
డబ్బియ్యకృత్యం బొనర్చినందువలన అతనియైశ్వర్యంబంశయు నశించి గోధ
నములు నొంగలపాలుగను గృహమగ్నిపాలుగ నాయెను. మఱియు గృ
హమునం దెచ్చటెచ్చట పెట్టినవస్తువులు అచ్చటచ్చటనే నశించెను. మా
టలాడంబోయినచోట్లనెల్ల కలహము సంభవించెను యెచ్చటికంబోయిన
నెరును మాట్లాడరైరి. అంత కొండిశ్యండు యేమియుందోచక ధారి
గ్రత్యముచే బీడింపంబడుచు ననగహ్వరముం బ్రవేశించె. ఇట్లు మహారాష్ట్ర
ముంబ్రనేశించి క్షుద్ధాభావీడితుండై అనంతపద్మనాభస్వామిపై జ్ఞానకము
గలిగి అమ్మహాదేవుని నెట్లుచూడంజోపుచున్నానని మనమున ద్యాయంపు
చు బోయిపోయి యొక్కచోటపుష్పఫలభరితంబగు గొప్పచూమిడిచెట్టుచు
జూచి ఆచెట్టుపై యొకపక్షియెనను వ్రాలకుండుటం గాంచి ఆశ్చర్యము
నొంది ఆచెట్టుతో నెట్లనియె. ఓ వృక్షరాజమా! అనంతకుననాముముగల
దైవమునుజూచితివా అని అడిగిన నావృక్షము నేనెఱుంగననిచెప్పెను. అం
త కొండిశ్యండు మఱికొంతదూరముపోయి పట్టగడ్డిలో నీవలనావల తిస
గ్గుచున్న దూడతోడంగూడిన యొకగోవుం గాంచి ఓ కామధేయబా! అనం
తపద్మనాభస్వామిని జూచితివా అని నుడివిన నేనెఱుంగననిచెప్పెను. పిదప
కొండిశ్యండు మఱికొంత ద్వరిగి మోకాలుమట్టు పచ్చికలో నిలుచుండి
యుండు నొకవృషభమును వీక్షించి యోవృషభరాజా! అనంతపద్మనాభ
స్వామినిజూచితివా యని అడిగిన అనంతపద్మనాభస్వామియెవరో నేనెఱుం
గననిచెప్పెను. పిమ్మట మఱికొంతదూరముపోగా నొకచోరవృత్తంబై ను
నోహరంబైన రెండుకొలంకులు తరంగంబులతోడం గూడియును, కమల
కల్పారకు ముదోత్పలంబులతోడం గూడియును, హంసకారండవ చక్రవా
కాదులతోడం గూడియును, ఓక కొలనునుండి జలములు మరియొకకొల
నికి ప్రొద్దుచుండుటయునుగాంచి, ఓ కమలాకరములాహా! మూరనంతపద్మ
నాభస్వామినిజూచితిరా యనిఅడిగెను. అందుకాపుష్కరిణులు మేమెఱుం

గమని నుడివిన కొండిన్యండు మఱికొంతదూరముపోగా యొకచోట యొక గాడిదయును నొక యేనుగును నిలుచుండి యుండెను. వాటింజాచిమీరు అనంతవద్ద నాథస్వామినిజూచితిరా యనియడిగెను. అవి అనంతవద్ద నాథస్వామి యెవరో మేమెటుంగమనిచెప్పెను. అంత కొండిన్యండు మిగుల విషాదంబునొంది దుఃఖాకాంతుడై మూర్ఛబోయి క్రిందపడెను. అప్పుడు భగవంతునికి గృహలిగి వృద్ధబ్రాహ్మణురూపధరుండై కొండిన్యనియొద్దకు వచ్చి ఓ విప్రోత్తమా! యిటురమ్మని కుడిచేయిపట్టి పిలుచుకొని తనగృహమునకుంబోయెను. అంత నాగృహము నవరత్నముగణఖచికంబుగను దేవాంగనలతోడంగూడియు నుండుటంగాంచి ఆశ్చర్యము నొంది నిలుచుండి యుండగ సదాగరుడనేవీతుండుగను శంఖచక్రధరుండుగను నుండు తనస్వరూపమును పర్వనాథస్వామిచూపించిన కొండిన్యండు సంతోషపాగరమగుండై భగవంతుని నిట్లునిస్తుతియించె. “నమోనమస్తే వైకుంఠ శ్రీవత్స శుభలాంఛన । త్వత్పాదున్మరణాత్పాద మశేషంనః ప్రణశ్యమ । నమోనమస్తే గోవిందనారాయణజనార్ధన ” అని యిట్లునేక వినిముల స్తోత్రముచేసిన అనంతవద్ద నాథస్వామి మిగులసంతోషుండై ఓవిప్రోత్తమా! నీవు చేసినస్తోత్రముచే నేను మిగులసంతసించి నీకు నెల్లప్పుటికిని దారిద్ర్యముసంభవించకుండునట్లును అంత్యకాలమున శాశ్వతస్థులొకముగలుగునట్లును వరంబిచ్చితి ననిన కొండిన్యండు ఆనందాంబుడిందేలుచు నిట్లనియె. ఓ జగన్నాథా! నేత్రోపలోజాచిన ఆమామిడిచెట్టు నృతాంతంబేను ఆ ఆపు యెక్కడిది. ఆ పృషథం బెక్కడనుండివచ్చె. ఆ కొలనల విధంబేను. ఆ గాడిద యేనుగు బ్రాహ్మణు లెవ్వనియడిగిన భగవంతుం డిట్లనియె. ఓ బ్రాహ్మణశ్రేణుడా! పూర్వం దొకబ్రాహ్మణుడు నీ విద్యలంజుదువుకొని గర్వముచే నెవరికిని విద్యచెప్పుకపోవుటచే నడవితొ నెవరికిని నునయోగముగాని మామిడిచెట్టుగాదనించెను. తొలి యొకండు మహా భాగ్యవంతుడై యుండి తనజీవితకాలమునం దెప్పుడునూ బ్రాహ్మణులకన్న ప్రదానము చేయవలదున ననువుగాబుట్టి గడ్డివననోరాక పచ్చిగడ్డితో దిరుగుచున్నాడు. ముందొకరాజు ధనమునాంధముచే బ్రాహ్మణులకు చెవిటిభూమిని దానముచేసినందున ఆరాజు పృషథంబై అడవిలో దిరుగుచున్నాడు. ఆ కొలంకులురెండును ధర్మంబొకటి అధర్మంబొకటి అని నెఱుంగుము. మానవుండు సర్వదా పరులనుదూషించుచు నుండిండున గాడిదయొక్కటి తిగుగుచున్నాడు. పూర్వముం దొకభద్రుడును తన పెద్దలుచేసిన ధర్మమును విక్ర

యించి స్థితిజేర్చుకొన్నందున నావురుషుడే యేనుగుగాజన్మించెను. అనంత
 వద్దనాభుండైన నేనేబ్రాహ్మణస్వరూపముతో నీకుబ్రతిమలంబైతి గావున
 నీపీయవంతప్రతిమును పదునాలుగునంపత్సరము లాచరించితివేని నీకు నక్ష
 త్రస్థానంబిచ్చెదననివచించి భగవంతుం డగతిర్థానమునొంటే. పిదప కౌం
 డీవ్యముని తనగృహమునకుపచ్చి భార్యతోజరిగిన పృతాంతమునెల్లజెప్పి
 పదునాలుగునంపత్సరములనంత వ్రతమునాచరించి యిహలోకమున పుత్ర
 పౌత్రాదినంపదలనువించి యంశ్యకాలమున నక్షత్రమండలముచేరెను. ఓ
 ధర్మరాజా! ఆనుహాత్ముండగు కౌండివ్యుండును నక్షత్రమండలమునందు
 శాసంబడుచున్నాడు. వ.టియు నగ న్యనుహముని యీవ్రతంబాచరించి
 లోకమునం బ్రసిద్ధిచేసె. నగరదలీప భరతిహరిశ్చంద్ర జనకహహారాజా
 మొదలగు అనేకరాజా లీవ్రతంబొనర్చి యిహలోకమున రాజ్యముల నను
 భవించి అంత్యమున స్వర్గముంబొందరి. కావున నీవ్రతకథను నాంగముగా
 వినువార లిహలోకమున జన్మయశ్వర్గముల ననుభవించి పిదప యుత్తమ
 పదమునుం బొందుదురు.

సుధనద్వాదశీ వ్ర తకల్పము.

తులనస్యస్సుశబద్ధానీ సదాశ్చం కేశసప్రియే! కేశవార్చనయోగ్యే
మేవరదాభవనర్పదా! ధ్యానామి! కృష్ణానందాశ్రుసంభూతే వరదేతుల
సీన్వయం! త్వానుద్యావహాయామ్యా ర్చ్యకమలాపతివల్లభే! ఆవాహయా
మి! అనేకహారసంయుక్తం మువర్జమణీసంయుతం! రత్నసింహాసనం దివ్యం
ప్రీత్యర్థంప్రతిగృహ్యతామ్! రత్నసింహాసనంసమగ్నయామి! కీరోదధినము
త్పన్నేదేవా నురనిపూజితే! విష్ణుప్రియేమయాదత్తం గృహాణార్ఘ్యంసమో
న్తుతే! అర్ఘ్యం! విష్ణునాభప్రియేదేవి పాద్యమేతస్మయాగ్నికం! సంగృహ
ణతుభేత్వామే వరదేలోకపావని! పాద్యం! ఏలాలవంగకర్పూర చందనా
ద్యైస్సువాసితం! పానీయంచమయాసితం సమ్యగాచమనీయకమ్! ఆచమ
నీయం! కీరాద్యైక్షురిసే! పుద్యైర్వధ్యాచ మధునాతథా! పంచామృతై
న్నాహం! ష్టేతులస్యైతే సమోసమ! పంచామృతస్నానం! సుకీతలం సు
ప్రసన్నం సర్వావధినమస్వీకం! మయావృశంజలందేవి స్నానంకురుహరి
ప్రియే! శుద్ధోదకస్నానం! నీశబ్రుయగందేవి సర్వాభీష్టప్రదాయిని! సర్వ
లక్షణసంపన్నే శుభేతేద్రదహవ్యహమ్! వస్త్రం! కంఠంకంఠాంచనందివ్యం
బ్రహ్మాణాస్మీకంపురా! అహందాస్యామిదేవేశి విష్ణుసత్త్విసమోన్తుతే! కం
చుగాభరిణం! స్వచ్ఛానిర్మలమత్వర్థం పురతస్త్రికృతంశుభం! కంఠనూ
త్రంగృహాణ్వం దదామ్యాభిరానిచ! ఆభరిణాని! చందనాగరుకర్పూ
ర మృగనాభినమస్వీకం! గంధంగృహాణదేవేశి దేవదేవాంగభూషణే! గం
ధా! శాలీయా! చంద్రవర్ణాశ్చ మౌక్తికా శుభా! అక్ష
తాంశ్చాగ్నయేత్తుభ్యం గృహాణత్రీహరిప్రియే! అక్షతా! మయాదత్త
విదంపుష్పంతులనీదళసంయుతం! మాల్యంగృహాణదేవేశి వరదే! విష్ణువల్ల
భే! పుష్పాని సమర్పయామి!

అథాంగపూజా.

శుభస్త్వైస్థనమః-పాదాఘాజయామి । విష్ణుప్రియాయనమః-గుత్పా ।
 రంభోరైస్త్వనమః-ఉరూ । క్షీరాబ్ధిశయానాయనమః-కటిం । సకలసురపూ
 జ్యాయైస్థనమః-నాభిం । ఇందిరాయనమః-ఉదరం । బృందాననవాసిస్త్వైస్థనమః
 వక్షః । వహ్నిత్యైస్థనమః-స్తనం । సుభజాయనమః-భజా । వద్మహాసా
 యైస్థనమః-హస్తా । సుముఖాయనమః-మాఖం । రమానయనమః-లలాటం । ఇం
 దుసోదరైస్థనమః-శిరః । శ్రీశుభస్త్వైస్థనమః-నరసింహంగనిపూజయామి । విష్ణు
 పూజాంశ్చ త్వా శ్రీసుహానిష్ణుం పుష్పైరర్చయేత్ । చందనాగరుకర్పూర
 ఘృతగుగ్గుల సంయుతం । గృహాధూపంశులసీ వందేహం భక్తవత్సలే ।
 ధూపమాఘాపయామి । ఘృతపర్తిషుధీ వ్రతే మయార్చితమిదంశుభే । గృ
 హాణమంగళం దీపంనరైస్త్వైస్త్వైప్రధాయసి । దీపందగ్ధయామి । క్షీరంచగు
 డనంయుక్తం సర్పిషాయుత మాదరాత్ । మయాపివేదితం భుజ్జ్వలంచ
 భక్ష్యనమస్త్వే । నైవేద్యం । పూగీఫలైశ్చ కర్పూరైర్నాగపల్లవలైశ్చ
 తం । తాంబూలం గృహ్యతాండేవి వరదేభ్యశోభనే । తాంబూలం । వ్రత
 పూర్తిం మహాశ్రీర్తిం దిగ్విస్ఫూర్తిం హరిప్రియే । ప్రాప్తకామ ఉపందేవి
 నావర్ణంపుష్పసుర్పణ్డం । పువర్ణపుష్పం । విష్ణునాభప్రియేనీశ్వరవద్మసంభవ
 పూజితే । వద్మనప్రవిశాలాక్షి వరదాభవజేనదా । సీతాజనం । సర్వమంగ
 లమాంగ శ్యేతగుణత్రయమ్ । యాగకానిశేతి వ్రదక్షిణమ్ । నమస్కరో
 మిదేవిత్వాంవిష్ణువత్సనీశాం । వ్రతతార్తిహరనిత్య మభీష్టఫలదాభవ ।
 నమస్కరః । యస్యస్త్వత్పాద నామోక్త్యా తపఃపూజా క్రియాదీమ ।
 న్యూనగంసంపూర్ణ తాంసు తి సద్యోపందేతమచ్యుతమ్ । ఇతిపూజావిధానం
 సంపూర్ణమ్ ।

అథ కథా.

శ్రీకృష్ణుడనాచ । నారదాశేషభగ్వుజ్జలోకానాంహితకారణం । కథ
 యస్యమహాభాగ వ్రతందేర్షినత్తనః । నారదఉవాచ । వ్రతానాముత్తమం
 వ్రతంసర్వసాభాగ్యకారణం । సర్వసంకర్మరం కీర్తుంపుత్రపాత్ర వ్రదర్థ
 ఃమ్ । వరేమానేయుతే యే హ్యేకాదశ్యామ వాషిత్వః । తులసీచమహావి
 ష్ణుం పూజయిత్వాసమాహితః । పంచ ద్వాదశ్యంశ్చోక్త్య పంచదీపావ్రత
 కల్పయేత్ । గంధాద్యక్షతనై వేద్యంతాంబూలాగీనమర్చయేత్ । వ్రదక్షిణ

నమస్కారా పంచపంచప్రకల్పయేత్ । తదాదిమానవర్కంశంప్రత్యవాం
చనమాచరణ । ఉద్దేమానసి తేషామేష్యాకాదశ్యామహాపితః । పూర్వీతు
లసపూజాం కృత్వానిమిషపూర్వీమ్ । రాత్రౌజాగరణం కృత్వాఅథశ్చ
యాజితేంద్రియః । తతఃప్రభాతవేళాయాంస్నాత్వాశుచిరలంకృతః । గుడుచే
నచపిష్టేన కారయేల్లిష్టశ్రయం । ఏకంతులస్యైవత్యాతు బ్రాహ్మణా
యైకమేచన । ఉలూఖలేనృశ్చస్తానృశ్చములీనఘట్టయేత్ । యావంతః
క్షీరశ్చమతాస్త్వశరీరేపతంతిహి । తానంత్యబ్దసహస్రాణి స్వర్గలోకేమహీ
యతే । శ్రీకృష్ణః । పూర్వమాచరితంకైస్తు ప్రతమేతత్ఫలైషిభిః । దద్వితా
చరణాత్కింవై ఫలంప్రాప్తం మహామునీ । నారదః । పురాకల్పిన్నహతేహ
బ్రాహ్మణోభూన్మహాప్రభా । పేదశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞోదేవదత్తతస్మైతః । సక
దాదిద్విజశ్రేష్ఠోవిదింత్యాస్మీశ్వపుత్రకః । ఆరాధయామిదేవేశం విష్ణుత్రై
లోక్యపాపనమ్ । ఇతినంచింత్యమనసాతథశ్చ క్రేమదుర్లభం । పృథ్విబ్రాహ్మ
ణయావేణ వ్రాదుర్భూత్వాపిపంతికే । తతశ్చరంతంద్వష్టాన్విష్ణుః ప్రాచీను
హావిభుః । కిమర్థంకృతమాశ్చర్యం తపోదయమాద్విజ । శ్రుత్వాతద్వాక్య
మచిరాత్ ప్రణయ్యశిరసాహరిమ్ । దేవదేజగన్నాథ త్రాహిమాం మును
షోత్తమ । అద్యమేసఫలంబన్ధ త్వత్పాథాంభోజదర్శనత్ । మదీప్సిశంచన
ఫలం భవిష్యతిననంతియః । అపుత్రకోమహాదుఃఖ శ్చరణంతావం ప్రవాన్య
హమ్ । పుత్రం దేహి మహాదేవ నర్వరోకవరప్రద ।

నారాయణఉవాచ । ఆయర్హి నంనుశంవాపినుశాంవామృతభర్తృ
హమ్ । తయోరేకంపుణీష్యాథ దదామితవనుప్రతః । దేవదత్తఉవాచ । స్వీ
హంప్రవాన్యభార్యాయా ఏతద్వాత్తాంనివేద్యచ । ఉభయోరేకమిచ్ఛామిహ్య
గమిష్యామి శేకమ్ । ఇతిప్రణమ్యశిరసా జగామ స్వీకృహంప్రతి । నివేద్యనర్వం
భార్యాయైబహుధాలోచ్యచింతితౌ । భార్యఉవాచ । నుతాహియాశ్వతాం
స్వామిభర్తృహీనాపిచిన్వయా । తథేశ్వక్త్యానపిప్రేంప్రవః పునస్తీరంప్ర
విశ్యచ । నారాయణసమస్తైస్తు వ్రత్రీకాంధాతుషర్హసి । తథేశ్వక్త్యాను
హావిష్ణు రంశర్ధానంయయాతథా । అగృష్టావకంమహావిప్ర శ్చాగతస్సవ్యగృ
హంప్రతి । కించిత్కా దేవతీతేతు పుత్రీజాతాచైవమథా । సర్వలక్షణ సం
వన్నానర్వరోగవిర్జితా । పితృర్హమేతుసాకన్యాన్ధితాచనురూపిణీ । తతః
కాలేతునంప్రాప్తే విజామామకరోద్భితా । జన్మాంతంకృతాత్సా జ్ఞాతా
నామృతభర్తృకా । జననీజనకౌతన్యా స్తతస్వర్గమవావతః । తద్గృహేవిధ

వాసాపి సర్వధర్మవివర్జితాః । నాస్తి నారాయణే త్సు కంపదాసామృతభర్తృ
కా । అతిథిం నార్చయ త్యేవం కి జాన్విగృహగతిమ్ । నమంకరితవః త్రాసాన్ధి
తాః స్మరభాషిణీ । శశ్వదుచ్చార్స తేనాధాన్వియత్వా మాభవయాతయాః । ఇ
తీతాష్టాహృషీ కేశో ద్విజభూతావసమాహితః । తానాయాచతః స్మశ్చ తద్వి
చస్సాబ్రవీత్సుపః । కాలోపవనా సతిధీక కిమర్థమనయన్యసే । ఇతిబ్రువాణం
తంవిష్ణుం రుమాలేసాంశుకండదా । తన్నధ్యేచాథకంబీనం దృష్ట్వాహారిరథా
వయత్ । శృతాకాలేనసాగీటో భూత్వాకత్సర్లభుక్ స్థితాకః । కదాచిత్తాం
స్మృత్వా దేవంహరిషవాచహ । ద్రష్టుంయాసామసి హేదేవ ఏహీ నారాయ
ణాభిధామ్ । ఇత్యుక్త్వాధగ తేషామే సమాతే రమాయయా । అగచ్ఛకిన్సు
భద్రం తే వారికశ్యపదీప్సతామ్ । కీటకఉవాచ । ఏవంత్థిమామహేదేవ ప్రసీద
జగదీశ్వర । ఇతిబ్రువన్ముఖిరసా కీటస్తూష్ణిస్థితస్తదా । కేవలచాచ । కిమర్థ
మేహాగీటోభూ ద్వేదేవదవస్వమే । ఇతిష్టష్టశ్చియాః స్మృత్యంతిమ
నోచత । తచ్చృత్వాకలాలాదేవి తస్మాత్తంచాన్యపృచ్ఛస । శ్రీధగవానువా
చ । ఊర్జేమాసేనీతేషేషే ద్వాదశశ్వాసు స్తిమన్వశిం । తద్వశిన్వశం
కించి ద్దాతుమర్హ సిశోభస । ఇమంబిందుభలైస్స వ మచ్యతేవాంకంధనాతే ।
తథోక్తేర్దవాతస్యై కీటోపస్త్రీశ్వ మావహత్ । స్త్రీప్రాచా । అగ్యమేవఫలం
జన్మంజీవితంజమజపతం । ప్రతానికఫలాన్యన్య భవత్సానాబ్జదన్వనాత్ । ఇ
తి స్మృత్వాధసానారీ శ్రియంప్రాహాముదాయుతా । అసామేతన్వశింజీవి
కరిష్యామివశస్వమే । దేవ్యచాచ । కార్తికేచసి తేషేషే ఏకాదశశ్వాసు పో
వ్యచ । తులసీంపూజయిత్వాధ వంచన్తై శ్చిహార్ణకైః । పంచదైన్యర
లంకృత్య భూషదీపాదభి ప్రసూత్ । రాత్రౌజాగరణంశృత్వా పురాణంసత
నాదిభిః । తితిఃప్రభాతపేళాయాంస్సాత్వాధృత్వాంబరంధుచిః । తులసీంపూ
జ్యంశ్చూజ్యశ్చ త్వదైవిష్ట శ్రయమ్ । ఏవంతులనాన్యవకంశం ప్రాహ్మణాయ
సివేదయత్ । అపశిష్టంశియచ్చైకంశిధా యోలూఖలేసకః । ప్రోక్ష్యేక్షు
మూలైర్వారీసా హన్యాత్పుణ్యాంగనాన్వితా । కీర్తనీయామహాదీప్తః క
థాన్లుగ్నచేతనా । వద్రసోవేదీనుష్కంచ దక్ష్యాదక్షిణయూసహ । స్వయం
చాపిహేభుంజీయా దిష్టకామ్యాత్థగ్ధయే । ఏవంవంచాబ్జసర్వంత మూచరే
త్సునమాహితః । ఆదాపంతేపునధ్యేచ కుర్యాదుద్యావంముదా । కుర్యా
ద్దేవప్రతిమోక్షుం యోక్ష్యేత్ప్రతానసారః । గోమయనానులివ్వేరంగ
సర్వప్రకల్పయేత్ । తన్నధ్యే వంచకుడువ । సంస్థాన్యకేవేతకంబలాక । ని
క్షేప్యప్రతిమాయుగ్మం తత్రనారాయణం రమామ్ । యక్షి నారాయణందే

వంశపూజయేద్భక్తిపూర్వకం అఖండితం న సంపన్నమేకైకస్య పృథక్ పృథక్ ।
 గంధపుష్పాశ్చైర్ధూపైర్ద్రిషైర్నైవేద్యసంయుతైః । నానావిధోపచారైశ్చ
 పూజయిత్వా యథావిధిః ప్రదక్షిణప్రణామూంశ్చ పంచసంచక్రమేణ తు । రా
 త్రౌ బాగరణంకుర్యాత్పురాణపఠనాదిభిః । తతః ప్రబాతనేళాయాం నద్యాం
 న్నాత్వా నయాహితః । గృహనూనశ్యమేధావిషనః పూజాం సమాచరేత్ ।
 ఏకంశృత్వా వివిజ్ఞాయ ఆచార్యాశుకుటుంబినః । ముఖే లాయనుశాంతాయ ప్ర
 తిమాదానమర్పయేత్ । సువాసినీశ్చయం సంధ్యశబ్రహ్మణ న త్తమామ్ ।
 శృత్వా శుష్టాశ్శోభనా ద్యైర్విస్త్రైర్ద్యైశ్చ విశేషతః । బ్రహ్మణా భోజ
 యేన శ్వాత్స్వయం భుంజీత బంధుభిః । ఏవం శక్త్యనుసారేణ పితృశారద్యం స
 శారయేత్ । సోద్యా యేష్వ్రతం శున్తు పునః కీటోధవివృత్తిః । ఏవమాచరి
 తం యోన్తు సర్వాభీష్టప్రదంక్రతిమ్ । తేహంభుక్తిశ్చముక్తిశ్చ భవత్యత్ర న సం
 శయః । భిక్ష్యక్త్యా వధముహూలక్ష్మీ రంధ్రాన గయయాతదా । ఏవంక్రమేణ సా
 కన్యా శృత్వా ప్రశమను త్తమమ్ । ఇహ భుక్త్వా ధికముఖ మంతేర్వర్గం జగామ
 హి । యేవం శతం తీదమాఖ్యానం శృణ్వంతి శ్రద్ధయాన్వితాః । తేనిపాపవిని
 ర్ముక్తా యానన్యగతిసరమాంగతిమ్ । ఇతి భగవంస్తత్తంపురాణే-మధనధ్వజ
 శీవ్రతకల్ప స్సంపూర్ణః.

మధనధ్వజశీవ్రతకథ.

సూతపౌరాణికుండు శౌనికానినుహులంబుల జూచి యిట్లనియె. ఓ
 మునివర్యులారా! యింతొక యుత్తమశునవ్రతము చెప్పెదవినుండు. శ్రీకృ
 ష్ణమూర్తియొకతరి సత్యభానుతోడి వనవిహారము నల్పుటకు బృందావన
 మునకుబోయెను. అట్టియెడ నారదనుహముని శ్రీకృష్ణదర్శనము నేయుట
 కు బృందావనమునకు వచ్చె. అంత శ్రీకృష్ణమూర్తి నారదనుహమునిని
 అర్ఘ్యసాద్యాచమనీయములచే విద్యుక్తముగ బూజించి ఆననంబిచ్చి కూ
 ర్చుండనియమింగి యిట్లనియె. ఓ మునీంద్రా! మీరు నకలలోకసంచారు
 లు గనుక విశేషనంగతు లుండినయెడల ఆనతియవలయునని అడిగిన నార
 దుండిట్లనియె. ఓ యశోదానందనా! నేనిప్పుడే బ్రహ్మలోకమునంటుండి వ
 చ్చుచున్నాను. బ్రహ్మ తనభార్యయగు సరస్వతీదేవికి యొకయుత్తమంబై
 న వ్రతంబానతిచ్చె. అవ్రతము చెప్పెదవినుము. అవ్రతము ఆచరించిన ప
 నివ్రతాశీరోములులకు సర్వసౌభాగ్యమును పుత్రపౌత్రాదులును గలుగుట

కు సందియములేదు. ఆత్రతము ఆశ్వయుజశుక్ల సన్నేకాదశికామ ఉపవాసముండి సమాహితచిత్తులై తులసీనహిక శ్రీమహావిష్ణువును పూజింపవలయు. మఱియు పంచపద్మములనలంకరించి అయిదుదీపములం బెట్టి గతధృష్టభూపదీపాదులను అయిదువిధములై వ నై వేద్యతాంబూలములను నమర్పించి ప్రదక్షిణనమస్కారములం జేయవలయు, ఇట్లు ఆశ్వయుజశుక్ల ఏకాదశి మొదలు నెలదినములనఱకు బూజనీయునువచ్చి తార్కశుద్ధిఏకాదశినా తుపవసించి పూర్వము చెప్పినచొప్పున గోళాక్షప్రకారము తులసీసహితవిష్ణుమూర్తిని బూజచేసి రాత్రిజాగరణంబొనర్చి ద్వాదశినాడుదయముననే స్నానముగావించి వస్త్రభూషణాద్యలంకృతులై యొకమానిక బియ్యపుపిండిచే మూడుపిష్టకములుగాజేసి యొకటితులసికిని వేదనముచేసి బ్రాహ్మణున కొకటినుచ్చి మిగిలిన యొకమాద్యను కొటియందువైచి పాలుపోసి చెఱుగుగడలచే దంచవలసివచ్చి. ఇట్లుదంచిన నాక్షిరబిందువులెన్ని స్వశరీరమున నడుచున్నవో అన్నివత్సరములు స్వర్గలోకమునందు వసియింపుదురనిన కృష్ణమూర్తి యిట్లనియె. ఓ నారదమహామునీ! యీవ్రతంబెవ్వరాచరించి యేమిఫలముపొందిరనిన నారదుండ్లిట్లనియె. ఓ దేవకీనందనా! పూర్వము ఉత్తరదేశమునందు వేదశాస్త్రార్థ తత్వజ్ఞుండుగు దేవదత్తుండను నొక బ్రాహ్మణుండుగలడు. అతడు తనకు సంతానము లేమింజేసి త్రైలోక్యపావనుండుగు విష్ణువుంగూర్చి తపంబొనర్చెదనని యొక మహారణ్యమునకుంబోయి యొకగుంటనద్ద గూర్చుండి యత్యుగ్రంబగు తపమునలిపె. అంత విష్ణుమూర్తి పృథ్వీబ్రాహ్మణ రూపముతో అతనికి ప్రత్యక్షమై ఓ విప్రోతమా! నీవేల యిట్టిఘోరంబగు తపంబొనర్చెదవు చెప్పుచునియడిగిన నాబ్రాహ్మణుండు శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి ప్రదక్షిణ నమస్కారముచేసి జగన్నాథా! మీపాదదర్శనమువలన నాజన్మము సఫలంబయ్యెనే కృతార్థుండనైతిని. అని యనేకవిధముల స్తోత్రముచేసి నిలువంబడియుండు విప్రపుంగవుంగాంచి ఓ బ్రాహ్మణోతమా! నీకు కావలసిన వరమును కోరుమనిన యాదేవదత్తుం డిట్లనియె. ఓ వాసుదేవా! “అపుత్రస్య గతిర్నాస్తి” యని ధర్మశాస్త్రములు పలుకుచుండుటవలన పుత్రులులేనివారికి గతులులేదు. కాబట్టి నాకు పుత్రుండుగలుగునటుల వరంబిమ్మని ప్రార్థింప నారాయణమూర్తి యిట్లనియె. ఓ బ్రాహ్మణోతముడా! ఆయువులేని కొమారునియైనను విధవయగు కూతురనైనను నిచ్చెద. ఈ యిద్దటిలో నీకెవరుయిష్టమో చెప్పుమనిన నతండు యింటికిపోయి భార్యనడిగితె

లునుకొనివచ్చివిన్నవించుకొనియెరగనిచెప్పి యింటికిపోయి భార్యతో ఆలోచింపగ విధవయును కూతురుకలుగునటుల వరముకోరుమనిన నాబ్రాహ్మణుండు మఱి ఆగుంటయొద్దకువచ్చి కమలనాభునకు నమస్కరించి కొమార్తెకలుగునటుల వరంబిమ్మనిన నటులచేభర్తృవిహీనయగు కుమార్తెకలుగుగాక యని వచించి విష్ణుమూర్తి యంతర్ధానమునొందె. పిదప దేవదత్తుండు యింటికివచ్చి సుఖముగనుండె. ఇట్లు కొన్నిదినముల కాదేవదత్తునిభార్య గర్భముధరించి పదియవమాసమున పుత్రికంగజెను. ఆబాలిక నానాటికి వృద్ధిబొందుచుండెను. అంత వివాహకాలము వచ్చినతోడనే దాని తండ్రియగు దేవదత్తుండు ఒకబ్రాహ్మణుని చిన్నవానికి ఆకస్యకనిచ్చి వివాహముచేసెను. ఇట్లు వివాహంబైన రెండుమూడుమాసములకే ఆచిన్నదాని జన్మాంతర కృతపాపమువలన దానికుగంకు మరణమునొందె. పిదప కొద్దిరోజులలో తలితండ్రులును, కాలగతికొందిరి. అంత విధవయును చిన్నది తండ్రియింటనేయుండి ధన్యుగావిరసక యింటికివచ్చెడి భిక్షకులనెల్ల “నాస్తినారాయణ నాస్తినారాయణ” యని చెప్పుచు భిక్షముపెట్టక కఠినాత్మురాలై తమండెను. ఇట్లుండ క్రీస్తుమూర్తి యొకనాడు తనమనమున నిట్లునివిశిక్కించె. ఓహో ఈవిధవ యింత దగ్ధాహియైరాలై యుండినను నారాయణనామమును మాత్రము ఎవలక స్మరించుచున్నదని నంశస్థి బ్రాహ్మణమావధనుండై అవిధవస్త్రీ యింటికివచ్చి భిక్షపెట్టుచుని యడుగగా నానిర్దయురాలు నాస్తినారాయణయని చెప్పెను. అంత నాబ్రాహ్మణవేషధారి యగు వైకుంఠభాషుం డిట్లనియె.

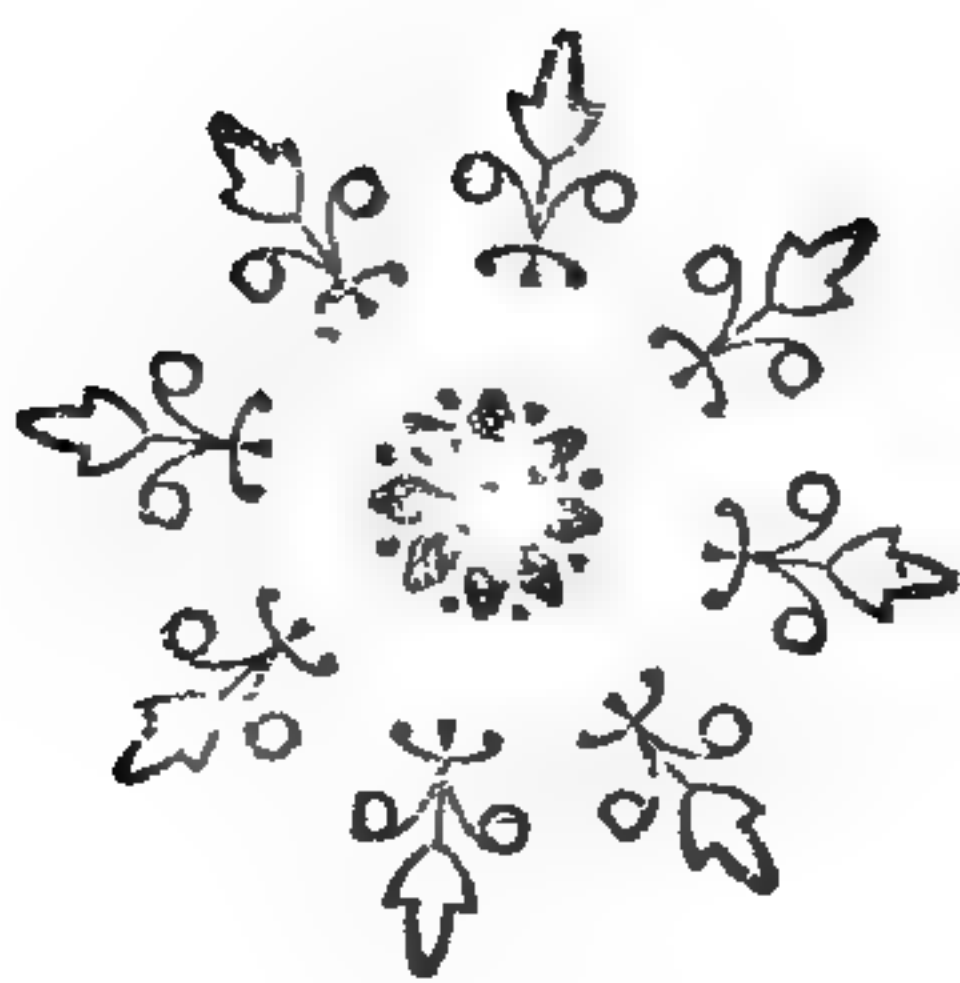
ఓ అమ్మా! ప్రాతఃకాలమునందు భిక్షకువచ్చిన అధిని యేల అవమానించుచున్నావనిన నావిధవ కండ్లజురీకొని మిగులకోపముతో బాను నలుకుచున్నగుడ్డను బ్రాహ్మణవేషమువేసికొనియుండు జగద్రక్షకునిభిక్షాపాత్ర యిందు విసరివేసెను. అంత నాబ్రాహ్మణుండు అవతలికిదోలగిపోయి తన పాత్రయందు చూడగా అలుకుగుడ్డతోడ నొకకందిగింజయుండెను. అంత ఆనారాయణమూర్తి ఆకందిగింజను మొలవవేసి వైకుంఠమునకు పోయెను. పిమ్మట కొన్నిదినముల కాకందిగింజ పుద్గళెట్టయి ఆకులు పుష్పములు కాయలతోడంగూడియుండెను. విధవయును కొన్నిదినములకు మరణమునొంది పురుగుజన్మమెత్తి ఆకందిచెట్టుయందున్న ఆకులందినుచుండెను. ఇట్లుండ కొన్నిదినములకు జగన్నాథుండు నుహలక్ష్యితోడ విధవస్త్రీయైన పురు

గుండు స్థలమునకువచ్చి ఓకీటకమా! బాగావున్నావానిని ఆవురుగు ఓ జగదీశ్వరా! నీకు తెలియనివిషయం బేమయున్నది ఈరీతి ఆకులందినుచు న్నాననిన లక్ష్మీదేవి భర్తంగాంచి ఓ ప్రాణనాథా! దీనికి యీవుగురుజన్మమువచ్చుటకు కారణంబేమి యని అడిగిన నారాయణమూర్తి ఆవురుగు విధవస్త్రీగా నుండినదిమొదలుకొని దానికి పురుగుజన్మము కలిగినవరకు వృత్తాంతంబెల్ల జెప్పినవిని మహాలక్ష్మీ దీనికి కీటకజన్మ మేట్లు నివృత్తియగునని మరలయడుగగా విష్ణుమూర్తియిట్లనియె. ఓ ప్రాణనాయకీ! యీపురుగునకు కార్తీకశుద్ధ ద్వాదశినాడొనర్చెడి వ్రతముయొక్క ఫలమునందు కొంచెమిచ్చినట్లులైన పురుగుజన్మము నివృత్తియగుననిన శ్రీమహాలక్ష్మీయు తక్షణముననిచ్చెను. అంత ఆపురుగు స్త్రీరూపముదాల్చి లక్ష్మీనారాయణులకు వ్రదక్షిణనమస్కారముగావించి లక్ష్మీదేవితో నిట్లనియె. ఓ జగజ్జననీ! యీవ్రతము నేనాచరించెద నాకునిదేశింపుమని యిశాకవిగముల బ్రార్థింప మహాలక్ష్మీయిట్లనియె.

ఓ స్త్రీరత్నమా! కార్తీకశుక్ల ద్వాదశినాడు ఉపవాసమునండితులసీబృందావనమును పంచవర్ణముగ్గులచేతను పంచవర్ణములచేతను నలంకరించి ధూపదీపనైవేద్యాదులచే కల్పాక్షరప్రకారము తులసిపూజచేసి ఆరాత్రి పురాణపఠనాదులతో జాగరణముగావించి మరునాడు ప్రాతఃకాలమున స్నానంబొనర్చి శుద్ధవస్త్రములధరించి మొకటిదినమువలెనే తులసిపూజచేసి బియ్యపుపిండిచే మూడుముద్దలుకోసి యొకటి తులసికి నైవేద్యముచేసి యొకటి బ్రాహ్మణునిసంగి ఓగిలియొకటిని రోటిలోచేసి పాలుపోసి ముత్తయిదుపులతోడ పాటలుపాడుచు శిశువుగదలచే దండుపలయును పిదప బ్రాహ్మణపూజ నువాసిపీపూజలొనర్చి దక్షిణతాంబూలములొసంగి వడ్రపోచేతమగ నన్నముపెట్టి తృప్తులంజేసి తానును భుజియింపవలయును. ఇట్లు అయిదునంబెస్వరములు వ్రతమునాచరింపుచు వ్రతారంభమందైనను అంతమునందైనను ఉద్యాపనము చేయవలయును.

ఉద్యాపనక్రమంబుచేప్పడవినము. లక్ష్మీనారాయణ ప్రతిమలను శక్త్యను సారముచేయించి పరిశుద్ధమగు స్థలమునందు గోమయముచేసలికి మ్రుగ్గులుపెట్టి అందయిదువగానికల తెల్లబియ్యముపోసి అందులక్ష్మీనారాయణప్రతిమలనునిచి ప్రాణవ్రత్య గావించి ప్రతిమలకు వెళ్ళుచుగ శ్రాంత

వస్త్రములంగట్టి గంధః స్పాతలచేతను ధూపదీపనై వేద్యములచేతను నా
నావిధోపచారములచేతను లక్ష్మీనారాయణులను బూజించి అయిదేసివ్రత
క్షీణనమస్కారములంజేసి ఆరాత్రి పూజాంతన శ్రవణాదులచే జాగరణం
బొనర్చి మరుదిన ప్రాతఃకాలమున నధిమందు స్నానముజేసి యింటికివచ్చి
పునఃపూజయొనర్చి శేనుదమాది గుణనంపన్నులను కుటుంబియునగు పు
రోహితునకు వ్రతమాదానముజేసి యిద్దఱు నువాసినీలను వదియొదుగురు
బ్రాహ్మణులను వస్త్రాంకార భోజనాదులచే సంతృప్తులంజేసి పిదప బ్రా
హ్మణ సమారాధనయొనర్చి తామను బంధువులతోడ భుజింపవలయు. ఇ
ట్లు శక్త్యానుసారము వ్రతోద్ధ్యానముచేయవలయు. వ్రతోద్ధ్యానచేయ
నివారు పురుగుగా జన్మింతురు. కావున సర్వాభీష్టప్రదంబగు నీవ్రతముగా
విలచినవారు యిహలోకమున నకలై శ్వర్యముల ననుభవించి యంతమున
స్వర్గముం బొందుదురని మహాలక్ష్మీ వ్రతక్రమమునుజెప్పి అంతర్ధానము
నొందె. పిదప ఆస్త్రీయును మధనద్వాపశీవ్రతం బొనర్చి ఈలోకమున నక
లనౌద్యముల ననుభవించి పరమున విష్ణుసాయజ్యమునొండెను. ఈ వ్రత
కథను శ్రద్ధాభక్తి నయిన్వేతులై పిరువారును చదువువారును నకలపాప వి
ముక్తులై యుత్తమపదము నొందుదురు.

శ్రీ ర మ్మ.

కేదారేశ్వర ప్రతకల్పము.

ఏవంగుణ-విశేషణ-విశిష్టాయాం-శుభశీఘ్ర-అస్మాకం-సకుటుంబా
నాల-శేషమస్మై ర్య విజయా యురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థకామ
మోక్షచతుర్విధపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం-ఇష్టసామ్యాభిర్ధిసిద్ధ్యర్థం-నశ్చంతాన సా
భాగ్యశుభఫలావాప్త్యర్థం-చక్షుషశ్రవణయంత్ర కేదారేశ్వరమద్దిశ్య కేదార
శ్వరప్రీత్యర్థం-కల్పాక్షప్రకాశేణ యాః శ్చ ద్యానావాహనాది మోక్షశా
పచారపూజాం కరిష్యేక ఆజాగణాభివృద్ధ్యాంకలశపూజాంచకుర్యాత్-
తతః కేదారేశ్వరపూజా మాత్రభేత్ । అధర్వామః । శూలంకమత్య కంచైవ
దదానంవాప్తయన్మతే । కేదారదేవమీశానం భాగ్యయేత్రిపుర ఘాతినమ్ ।
భాగ్యనం । కైలానశిఖరేరష్యే పార్వత్యానహితప్రభో । ఆగచ్ఛ దేవదేవేశ
మద్భక్త్యాచంద్రశేఖరః । ఆవహనం । సురాసురశిరోరత్న ప్రదీపితఃదాంబు
జ । కేదారదేవమద్దత్త మానసం ప్రతిగృహ్యతామ్ । ఆననంసమర్పయా
మి । గంగాధరనమస్తేను శ్రీలోచనవృషభజ । మాక్రికాననసంస్థాయ కే
దారాయనమోనమః । పాన్యంసమర్పయామి । అర్ఘ్యంగృహాణ భగవన్భ
క్త్యావత్తంమహేశ్వర । ప్రయచ్ఛ మేమన స్తుష్టిం భక్తానా విష్ణునాయకః ।
అర్ఘ్యంసమర్పయామి । మునీభిర్నారద ప్రవైర్విర్మిత్యమాఖ్యాతవై భవ । కే
దారదేవభగవన్ గృహాణాచమనంవిభో । ఆచమనంసమర్పయామి । కేదా
రదేవభగవన్ సర్వలోకేశ్వరప్రభో । మధుకర్కండదాస్వామిగృహాణత్వం
శుభేనవై । మధుకర్కం । స్నానంపంచావృతందేన శ్రిశశద్ధోదకై రపి । గృ
హాణగౌరీరమణశ్వద్భక్తేనమయూర్పిశమ్ । పంచావృతంస్నానంసమర్పయా
మి । నదీజలనమాయుక్తం వయాదత్తమనుత్తమం । స్నానంస్వీకురుదేవేశ
నదాశీషనమోస్తుతే । శుద్ధోదకస్నానం । వస్త్రయగ్గం సదాశుభ మనో
హరివిదంశుభం । కదామిదేవదేవేశ భక్త్యేదంప్రతిగృహ్యతామ్ । వస్త్ర

యుగ్మం సమర్పయామి । స్వర్ణ యజ్ఞోపవీతంచ కాంచనం చో తరీయకం ।
 రుద్రాక్షమాలయాముక్తం దదామిస్వీకుమప్రభో । యజ్ఞోపవీతం । సమస్త
 గంధద్రవ్యాణాం దేవత్యసిజన్మభూః । భక్త్యానమర్చితం స్త్రీత్యాచయా
 గంధాదిగ్భవ్యాణామ్ । గంధానసమర్పయామి । అక్షతోపవీతభావేన భ
 క్తానామక్షతంబదం । దదామినాథ మద్దత్తయి రక్షతైః స్త్రీయతాంభవాః ।
 అక్షతాః । కంఠపుష్పప్రసూనైస్త్యం పూరై ర్విరభ్యర్చ్యోస్తురైః । కుంకుమైః
 పార్థినై రేభిః దాసిమర్పతాంమయా । పుష్పాణి । తతిత్యం ద్రాదిలోకపాలపూ
 జాంకుగ్యాత్ । శివస్యదక్షిణేభాగే-బ్రహ్మణేనమః । ఉత్తరభాగే-విష్ణునేనమః ।
 మధ్యే-శ్రీదా శ్రీశ్రీ రాయనమః ।

అధాంగపూజా.

మహేశ్వరాయనమః-పాదాపూజయామి । శుక్లశ్రీరాయనమః- జం
 ఘేపూజయామి । కామరూపాయనమః- జానుసేపూజయామి । హరాయన
 మః-ఉరూపూజయామి । త్రిపురాంతకాయనమః - గుహ్యంపూజయామి ।
 భవాయనమః-శంఖిపూజయామి । గంగాధరాయనమః- నాభింపూజయా
 మి । మహాదేవాయనమః-ఉదరంపూజయామి । పశుపతయేనమః-హృదయం
 పూజయామి । వినాకినేనమః-హస్తామ్బూజయామి । శివాయనమః- భుజాపూ
 జయామి । శిశికంఠాయనమః- శంఖంపూజయామి । విరూపాక్షాయనమః-
 ముఖంపూజయామి । త్రినేత్రాయనమః-నేత్రాణిపూజయామి । రుద్రాయ
 నమః-లలాటంపూజయామి । శర్వాయనమః - శిరఃపూజయామి । చంద్ర
 మకాళయేనమః - మూళింపూజయామి । పశుపతయేనమః- సర్వాణ్యంగాని
 పూజయామి ।

అధాష్టోత్తరిశతనామ పూజా.

ఓంశివాయనమః	నీలలోహితాయ	భక్తపత్రలాయ	కామూరయే
మహేశ్వరాయ	శంకరాయనమః	భవాయనమః	అంధకాసుర నూ
శంభువేనమః	శూలపాణయే	శర్వాయనమః	దనాయనమః
వినాకినేనమః	భట్వాంగినేనమః	త్రిలోకేశాయ	గంగాధరాయ
శశి రేఖరాయ	విష్ణువల్లభాయ	శిశికంఠాయనమః	లలాటాక్షయ
వామదేవాయ	శివీవిష్ణాయనమః	శివాప్రియాయ	కాలకాలాయ
విరూపాక్షాయ	అంబికానాథాయ	ఉగ్రాయనమః	కృపానిధయేనమః
కపర్ది నేనమః	శ్రీకంఠాయ	కపర్ది నేనమః	భీమాయనమః

పరశుహస్తాయ	యజ్ఞమయానమః	ప్రతాధాధిపాయ	పాశవిమోచకా
మృగపాణాయ	సోమాయనమః	మృత్యుంజయా	సాంబాయ (య)
జటాధరాయ	పంచమక్రాంతాయ	సూక్ష్మతనవే	శృదాయనమః
కైలాసవాసినే	పదాశినాయ	జగద్వాప్తివినే	విశువతయేనమః
కవచినేనమః	విశ్వేశ్వరాయ	జగద్గురవేనమః	దేవాయనమః
కరోరాయనమః	వీరభద్రాయ	వ్యోమకేశాయ	మహాదేవాయ
త్రిపురానకాయ	గణనాథాయ	మహానీలజనకా	అవ్యయాయ
వృషాంకాయ	ప్రహరణతయేనమః	చాకవిక్రమాయ	మారయనమః
వృషభరూఢాయ	హిరణ్యరేతనే	గుద్రాయనమః	ప్రాచదంతభిదే
భస్మాధూత వి	దుర్ధయనమః	భూతవతయేనమః	అన్యగ్రాయనమః
గ్రహాయనమః	గిరిశాయనమః	స్థానవేనమః	దత్తోభ్యోహరా
సామప్రియాయ	అఃఘాయనమః	అహిగృహ్యాయ	హరాయనమః
స్వరమయాయ	భుజంగభూషణా	విగంధరాయ	భగవేత్రభిదే
త్రయీమూర్త	యనమః	అష్టమూర్తయే	అన్యక్తాయనమః
అశ్వేశ్వరాయనమః	భర్గాయనమః	అనకాశ్మనేనమః	సహస్రనామాయ
నర్వజాయనమః	గిరిధర్వినేనమః	సాల్వికాయనమః	సహస్రపదే
పరమాత్మనేనమః	గిరిప్రియాయ	శుద్ధవిగ్రహాయ	అనన్తవ్రదాయ
సోమసూర్యాగ్ని	శృతిరాసాయ	శాశ్వతాయనమః	అనంతాయనమః
లోచనాయ	పురారాతయే	ఖండవరశేనమః	తారకాయనమః
మానిషేనమః	భగవతేనమః	అజాయనమః	నరమేశ్వరాయ

శ్రీ కేదారేశ్వరస్వామినేనమః । నానావిధవిరుళపుష్పాణింభూజయామి.

అథ సూత్రగ్రంథి పూజా.

శివాయనమః-ప్రథమగ్రంథిం పూజయామి । శాస్త్రాయనమః-ద్వితీయగ్రంథిం । మహాదేవాయనమః-తృతీయగ్రంథిం । వృషభధ్వజాయనమః-చతుర్థగ్రంథిం । గౌరీశాయనమః-పంచమగ్రంథిం । దుద్రాయనమః-షష్ఠమగ్రంథిం । విశువతయేనమః-సప్తమగ్రంథిం । భీమాయనమః-అష్టమగ్రంథిం । త్ర్యంబకాయనమః-నవమగ్రంథిం । నీలలోహితాయనమః-దశమగ్రంథిం । హరాయనమః-ఏకాదశగ్రంథిం । స్కందహరాయనమః-ద్వాదశగ్రంథిం । భర్గాయనమః-త్రయోదశగ్రంథిం । శంభవేనమః-చతుర్దశగ్రంథిం । శర్వాయనమః-పంచదశగ్రంథిం । సదాశివాయనమః-షోడశగ్రంథిం ।

ఈశ్వరాయనము:-సప్తశతగ్రంథిం! ఉగ్రాయనము:-అష్టాదశగ్రంథిం! శ్రీకం
తాయనము:-ఏకోనవింశతిగ్రంథిం! నీలకంఠాయనము:-వింశంతిగ్రంథిం! మృ
త్యుంజయాయనము:-ఏకవింశతిగ్రంథింపూజయామి!

శ్లో! దశాంగంధూపముఖ్యంచ హ్యంగారవినివేశితం । ధూపంను
గంధైరుత్పన్నం త్వంప్రీతయతుశంకర! ధూపం! యోగినాంహృదయేనై
వ జ్ఞానదీపాంకురోద్భవ । భాహ్యదీపో మయాదత్తో గృహ్యతాంభ క్తకార
వాత్ । దీపం! త్రైలోక్యమపి నైవేద్యం న తేత్వ పిస్తధాబహిః! నైవేద్యం
భక్తవాత్సల్య ద్గృహ్యతాంత్ర్యంబకర్తవ్యమ్ । నైవేద్యం! నిత్యానందస్వ
రూపత్వం యోగిహృత్కమలస్థితం । గృహణభక్త్యామద్వత్తం తాంబూ
లంప్రతిగృహ్యతామ్! తాంబూ! అర్ఘ్యగృహణభగవత్ భక్త్యాదత్తం
మహేశ్వర । వ్రయచ్చమేనుచస్తుష్టిం భక్తానామిష్టదాయక । పునరర్ఘ్యం!
కర్పూరంచంద్రసంకాశంజ్యోతిస్సూర్యమివోజితం! భక్త్యాదాన్యామికయా
రసిరాజవమిదంశిః! సీరాజసం! భూతేశభువనాధీశ సర్వజేవాదిపూజిత! ప్ర
దక్షిణంకకోమిభావ ప్రతంమేనఫలంకురు! ప్రదక్షిణం! హరిశంభోమహాదే
వ విశ్వేశాసురవల్లభ! శిశులంకరసర్వాత్మ స్త్రీలకంఠసమోన్ముతే! నమస్కా
రం । అభీష్టసిద్ధింకురుమే శివాస్యయమహేశ్వర । భక్తానామిష్టదానార్థం
మూర్తీశ్చతకశేషర! ప్రార్థనా! కేదారజేవదేవేశ భగవన్నంబికావతే! ఏక
వింశదివేతస్మిక్ సూత్రంగృహ్యమ్యహంప్రభో! సూత్రప్రహణం! ఆయు
శ్చవిధ్యాంచితదానుఖంచ సాభాగ్యశ్చిద్ధింకురుదేవదేవ । నంసారభూరాం
బునిధౌనిమగ్నంమూంరక్ష కేదారసమోనమస్తే! తోరబంధనం! కేదార
ప్రతిగృహ్యతు కేదారోవైదదాతిచ । కేదారస్తారకోభాభ్యాం కేదారాయ
నమోనమః । వాయుసదానం! కేదారప్రతిమామస్మా ప్రాజ్ఞసాభాగ్య
వర్ధసి! శస్పాదస్యాప్రదానేన మమాన్తుశ్రీరచంచలా! ఇతి ప్రతిమాదాన
మంత్రః! ఇతిపూజావిధానం సంపూర్ణం.

కేదారేశ్వరవ్రత కథారంభః.

నూతడవాచ:-యస్యప్రసాదాద్భువనంక్రియతేసచరాచరం! తం
ప్రణమ్యమహాదేవంభగవంతముమామతిమ్ । కేదారవ్రతమాహాత్మ్యంసర్వ
కల్యాణకారణం! ప్రసయోమిదగద్భూతైర్మునిభిశ్చపురాశ్రుతిమ్ । హృతం
శంకరదేవగ్రం దేవ్యామృత్వశివర్యయా! యద్రవ్యతంచతాంబూకే సంభ
వతివిభూతయః! ఆర్యోమాయుః! రిక్పిఠం తేశ్వర్యతామిదం! ఏకవింశతివా

రాన్య శృర త్యేతద్రవో త్తమమ్ ఇహ యత్ర చ కల్యాణ వింశతిద్రవము త్త
 మం । వ్రతం నమాచరన్మ ర్యసాభాగ్యం కాంతిమేవచ । ఆయుశ్శ్రియంచల
 భతే శివలోకమహీయతే । తస్మాన్ద్విజోవారాజావా మైశ్వోశూద్రసవనా ।
 యేచాప్యనేనరాఃకుశ్య న్మయతావ్రతము త్తమమ్ । అస్తిపూర్వోత్తరభా
 కేపుధివ్యాంభరణీధరః । కైలాసగతివిఖ్యాత శ్రీమూర్తీకనమస్కృతః । రా
 జితైర్వియతైశ్చ పుంసైస్సర్వైరత్నవిచిత్రితైః । తటద్గణసమాగ్నైశ్చ శ్శారదా
 భైర్వివస్థితైః । నానాద్రుమలతాగ్నైశ్చ రానాపుష్పఫలైర్జ్యతైః । నానా
 వీహగసంఘమైర్నానానిర్మలసంఘైః । సాలైస్తమానైస్సింహైర్నింతా
 లైర్వృక్షైరపి । ఆశోకైఃకంఠైర్నింబైశ్చందనైర్దేవదానుభిః । నారీకేభా
 మ్రాసన పూగపున్నాగచంపకైః । యేతైశ్చాన్యైశ్చ తృతీయభి శ్శోభితఃపుణ్య
 కాననైః । ఏతస్యశిఖరేరమ్యై యోగిబృందసమేవితే । యక్షకన్నరగంధర్వ
 సిద్ధవిద్యాధరైర్వృతే । సమావసతివిశ్వాత్మా పినాకీ ప్రమథేర్ద్యృతః । అం
 బికాసహితశ్శ్రీమూర్తీ సర్వదేవసమస్కృతః । ఏకదాతస్యశిఖరే రుద్రాణి
 సహితశ్శివః । తథాప్రకుర్వో వసతీంసురాణాం దర్శనంచదా । అగ్నిరాస్
 యుస్తథాపిత్య శ్చంద్రమాస్సహతారకః । బ్రహ్మనయోపసిష్ఠాద్యాస్తే స
 శ్వేతంసమేవితే । రంభాతలోత్తమాచైవ సహజన్యాచమేనకా । యాశ్చా
 న్యాదేవవనితాః సరితస్తుపినాకినం । మాతరశ్చందీకాద్యాశ్చ కార్తికయో
 గజాననః । సంధ్యావయోదేవగణా స్సాహపృథ్వీహితాస్థితాః । ఏవంవ్ర
 వర్తమానాయాం సభాయాంకుద్రసన్నిధౌ । నారదప్రముఖాస్తత్రజగుస్తేన
 ప్రచోధితాః । తేషాంప్రప్యతేమధురే గీతేనర్వయవోహర । వాదిత్రలయ
 సంయుక్తా సస్పృతుశ్చాన్యైరోగణాః । తాసామస్సరసాంసుద్యేరంభాసర్వాం
 గనుండరీ । మధురంలాస్యయకరో త్స్వగీర్వాణసముజ్జ్వలం । తత్రతృణింగిరి
 తిర్మామ నమయేశివసంస్మృతమ్ । అద్భుతం వికటస్పృతం మకరోద్ధర స
 న్నిధౌ । తత్రప్రవర్తతే హాసమ్మహాణాంశివయో పురః । మహాకలకంశ్చా
 న్దిగిరికంజరపూరణః । ఏవంప్రవాసనాంతేషు శ్రీమూర్తీ సశ్వేత్సరోబ్రవీత్ ।
 సాధుభృంగిరితేనమ్య క్కృతంప్రహసనం త్వయా । ఇత్యుక్తాన్విభగవాన్
 తస్మై ప్రసాదమకరోద్విభుః । హరప్రసాదాత్పునీత మ్మరైశ్చనుబహూ
 కృతః । హరంప్రదక్షిణీకుర్వో వినాదేవినసమాహృతః । ప్రణామమకరో
 తస్మై వినయేనసమన్వితః । తతోదేవ్యబ్రహ్మభావకృతం దేవముద్యేక్ష్యనస్మి
 తా । మద్భాగంఽరిహృత్యాసా శృతవాన్ త్వత్ప్రసాదేణమ్ । ప్రణామస్యకీమే
 తస్య కారణంపరమేశ్వర । బ్రూహిమేతత్సతస్సర్వం శ్రోతుంకాతూహలం

2

శ్రీ జా శ్రీ శ్రీ ర వ్ర త క థ.

హిమే । తయై నమస్కృత్య గవా బభాషే శశి శేఖరః । యోగి శోభన మః
త్వాం పరమార్థవిదాపితమ్ । తేభ్యః పరిత్రాపితాంశు తేమాం నాన్తి
యోజనమ్ । ఇత్యుక్తా నానుషేతేన తత్యాజ్ఞప్రియమీశ్వరీ । తత్త్వావివాక్య
తస్మాథ త్వగస్థి నిషమూంకభృత్ । అంబాత్వగస్థి తేమానా నిస్సాదానిక
టాభవత్ । తతస్తు దేవికుపితా తేవతావిః ప్రసాదితా । జగముఖత్వా
కలానం తపసేగాతమాశ్రయం । సంహారాగైశ్చ శాన్తానైర్మరితైశ్చ ని
షేవితం । ఐన్మగైర్మయైశ్చాపి విముక్త్యాశోభ్యో యశ్చరైః । నానాద్రుమ
లతాశీర్ణం నేవితం పరమర్షిభిః । నర్మలోకప్రియకరం నర్మకామపలప్రదం
గాతమూపినుహతేనా న్మమిత్కు శఫలానిత । వన్య్యాహోమరహాగ్ధాని వ
నాదాహృత్యైర్గతః । మునిస్తున్వాశ్రయత్యానే శోభామద్యైర్మయిన్మితః । కిమి
దంతావసారణ్య మిదాసంశోభ తేదృశమ్ । ఇతిచింతానమూర్జ్ఞా వివేకస్వా
శ్రమంయినిః । ప్రవిన్యవన్మవత్రాక్షీం భవానింవీన్యభూషితాం సోమృచ్చ
నిభిపూజ్యైనాం తత్రాగమనకారణమ్ । స్మృష్టానామునినాదేన స్వనిమాద
న్యకారణం । ఉక్తాన్మనమమూసిం ప్రణమ్యున్మరబ్రవీత్ । భగవత్పార
దేహార్థం యాదృశేనాన్య తేమయా । తాన్మరంవేదనం బ్రూహాతమన్మపే
ద్యోగిసన్మశమ్ । తత్రచ్చత్వాతునుహతేనా భవాన్యభాగ్యమూరితం । న
మీశ్వరన్యశాస్త్రాణి పురాణానిచన్యః । ౬ భిష్టవరదంచైవశ్రేయతేజా
రనామకం । ఆచచక్షేమునివరో భవాన్యైన్మవ్రతంమహత్ । అనర్థాచాబ్ర
విద్యాశ్ర్యం ప్రశస్యాయ పీఠిశ్రయః । కథంకథయితంజేన యథాశాస్త్ర ప్ర
చోదితమ్ । ఏవంబ్రువాణాంతాంజేని మువాచమునివ్రంగమః । మాసిభాత్ర
ఫజేన్మమూర్త్యం శక్తపక్షేనమాహిః । త్వాన్యశార్ఘ్యంకైర్వాసి యథామచి
నుశోభనైః । హస్తేబద్ధావ్రతనిరంహ్యైకవింశతిరంజుభిః । ఉపోన్యరదనిం
తాంశుశ్చత్వా బ్రాహ్మణభోజనం । శభావభిప్రకర్తవ్య మయాజాన్యార
ధిప్రతమ్ । నిత్యంప్రాతనిమ్మత్థాయృత్వా పూజాంప్రయత్నైః । శేవార
దేవపూజాతు కుర్యాదపివిశేషతః । వినిక్తేకుచిదశేషా భాన్యరాకిం నిధా
యచ । తస్యోపరినిధాయాథ పూర్ణకుంభంసుశోభనం । సంపేన్మ్య సూత్ర
జాలైశ్చ హ్యేకవింశతి సంఖ్యైః । త్వామేనవాజుమూలేన శార్ఘ్యసేనాపి
వేన్మయేత్ । నవరత్నానీవాతన్మ్యే మువర్ణంవాతధాఫలం । నిధాయ గంధ
పుష్పాద్యై రర్చయిత్వా యథాశీఢి । త్రేన వ్రనంభ్యకాదేవి బ్రాహ్మణా
పేదపారిగా । నమామూయత్రస్థిష్యామి పాదశోచంవిభాతుచి । పూజయే
దథతానర్వా పురోహితపురస్కరా । తతః కేవారదేవస్య కుర్యాదా

నాహసంపునః । ఆవాహ్యజేనంత్రైవ ప్రతిష్ఠాప్యయథావిధి । చందనాగ
న కర్పూరకన్తూరీకుంకుమాదికాః । గంధాంశ్చవివిధాః దేవి పుష్పాణివి
విధానిచ । తాంబూలానివిచిత్రాణి వాసాంసీచనివేదయేత్ । పుష్పైరభ్య
ర్చ్యవిధిఃసద్ధూపదీపాదిభి శ్శీలం । గోధూమపిష్ఠ సంక్లిప్తా నేకవింశతి సంఖ్య
కాః । అపూపాన్మృష్టమన్నంచ పాయసంగుహనయంతం । దణ్ణాబ్య మ
ధునంయుక్తమసేకై ర్వ్యంజనై ర్యతం । ఫలై రసేకై సంపూర్ణం కదళీపన
సామ్రుకైః । నర్వానివేద్య దేవాయ శృత్యాచాచమనియకమ్ । తాంబూలం
చనివేద్యాథ స్తోత్రంకుర్వాద్యధేస్థితం । శృత్యా జేనస్య పూజించ దేవికే
దారనాయకమ్ । యథాశక్తిసుపర్ణాది బ్రాహ్మణేభ్యఃప్రదాయుచ । వ్రతం
సమాప్యవిధివ త్ప్రీతయస్వత్రిలోచనం । ఇత్యాచచక్షే మునిరప్యదార్యా
తద్యైతైష్టితా । తతః ప్రీతోమహాదేవ స్సవ్యదేవగణైస్సనా । అగత్యస్వ
శరీరార్థం భవత్యైదాస్వతీస్వయం । వీతద్భవానీ నుక్రీతాశ్చుత్వా గౌతమ
భాషితం । యథాసిద్ధిష్టమృషీణాతథా సంస్కంసమాచరేత్ । తత్ప్రీతమనా
భూత్వాభగవాన్ సృషభధ్వజః । గత్వా జేమగణైస్సార్థం స్వదేహార్థందజా
హర । తతోభవానీనుక్రీతా శంకగార్థంసమేక్ష్యచ । జేమంప్రసాదయా మా
నలోకానాంహితకావ్యయా । దేవప్రసాదాత్తేలోకే చరంత్యేశద్యైతం
జనాః । యోయంప్రార్థయతేబుద్ధాన్తత్త్వైన్ సమవాపుయూత్ । ఇతిప్ర
సాదితోదేవ్యా భగవానంబికాసఖః । తథేశుత్వాస్మిరగణై స్తత్రై వాం
తరథీయత । తతశ్చిత్రాంగదోనామ గంధర్వశ్శీవభక్తియా । వ్రతచర్యా
క్రమంలేభేనందికేశ్వరపార్శ్వతః । మనుష్యవిషయంప్రశస్య వ్రతమేకద్విశా
మ్యహం । ఏనంసతువిసిశ్చిర్య జగన్తోజ్జ్వలీనఃపురీమ్ । వ్రజనంతాయువిధివ
దధౌరాజ్ఞేవ్రతంనుధిః । వ్రతమేతన్నమన్యామసమహానభవత్ప్రభుః । అథా
భూతాంవైశ్వసుతే తస్యాంచపురికస్యకే । ఏకాంపుష్టాంతంప్రసాదా రన్యాం
భాగ్యవతీంవిదుః । తేకశ్యేపిశరంప్రశస్య బభామాతే ప్రియంవచః । మహా
త్మేదారదేవస్య వ్రతంకర్తుంప్రసీదమే । తాభ్యా మీనంసిగదితేపితేత్రం వా
క్యమబ్రవీత్ । వత్సేబ్రూతం దరిద్రోహంకథమూసాద్యతేమయా । సాను
గ్రిచాస్యనాన్త్యేపయవాభ్యాంతిద్విముచ్యతాం । ఇతిపిత్రానమాదిప్తేకశ్య
పునరవోచతామ్ । అనుజ్ఞాతేశ్వయాతాత కర్తుమిచ్ఛాన నువ్రతం । త్వమ
నుజ్ఞేవనియతమాపయోః పరమంధనమ్ । ఇత్యుక్త్వాతేనవై శ్వేన శృత్యా
అథకస్యకే । కస్మింశ్చిద్రుచితేదేశే ఎబృక్షసమాశ్రితే । బద్ధావప్రతినరం
తత్రచక్రాతేర్చ్యాయథావిధి । ఏకయోగ్యక్తితేన తత్సానుక్రీం దదామా

కేదారేశ్వరవ్రతకథ.

రః । వ్రతచర్యాంనమాసాద్యప్రీతేవై చక్రతుర్వృతం । తతఃప్రీతౌమహా
 వస్సాంబన్నన్నిహితోభవత్ । సతయోఃకన్యయోః ప్రీతోహవమస్సరసా
 దదా । అనంతమాయురైశ్వర్య దత్వా సాంతర్హితోభవత్ । అథపుణ్య
 తీంవప్రే రాజాహుజ్జయినీపతిః । అపరాంతోభభూపాలో నాన్నాభాగ్య
 వతీంశథా । దత్వాత్మతేజదానైశ్వ స్సచ్చద్ధోస్యవసత్సక్తిమ్ । సామ్రాజ్య
 సంపదంప్రాప్యపుత్రాణాం బద్ధావయహాజనః । తేమతేపితరం హృష్టంచసా
 అథభాగ్యవతీకామైశ్వర్య మదమోహితా । కాలేగతేబహుతిథే వ్రత
 మేతన్నమోచసా । సాభాగ్యహీనాపుత్రేణ సమాభిర్తావివాసితా । వననం
 చారఖిన్యాహిజగామ శబరాంయం । తతఃపుత్రంనమామూయ వాద్యమే
 తదువాచసా । ఉపయోమీస్వపారమ్య శ్శ్రష్టామజ్జయినీపతిః । తాంబృష్టా
 ధనమాదాయశీక్రూ మాగచ్ఛపుత్రక । ఇతిమాతుర్వచఃశ్రుత్వా జగామో
 జ్జయినీంవృతీం । గత్వానవేదయా మాసపుణ్యవైత్ర్య సపుత్రకః । మాతర్వి
 వానసంబాహ్యవ్యవః వాసంచ దుస్సహం । తతఃపుణ్యవతిశ్రుత్వా దదాతస్మిన్
 మహద్ధనం । ధనమాదాయనుప్రీతః వ్రయయామాతరంప్రతి । గచ్ఛన్నా
 ర్గే హృతస్సామూజేవేనా దృశ్యమాపిణా । పునర్గత్వాధనంగృహ్యగచ్ఛతస్త
 స్యతద్ధనం । జహాశోజగాదైవం నితరాండీనమానసమ్ । గచ్ఛభాగ్యవతి
 పుత్ర మూనివాదంవృధాశృతాః । అయోగ్యంభవతోహ్యేత ద్వృతంమే
 చింతాంధః । ఇతిశ్రుత్వాచస్తస్య కేమతదితినిస్సృతః । పుణ్యవైత్ర్యజగా
 దైతత్పునర్గత్వానుతస్తజా । సాతిద్విజ్ఞాయపుత్రేణ కారయామాస తద్వృ
 తం । భగిన్యవ యథాపూర్వం క్రియతామత్యువాచమా । వ్రతాంతేధన
 మాహృత్యగచ్ఛన్నాంబన్నా హృతంధఃమ్ । సంప్రాప్యతత్తతే కాంతేప్రీతఃస్థి
 త్వామహద్ధనం । అభాయయవాతీంసీనాం గజాశ్వరధనంకులామ్ । జగామ
 కాంచీగరం పిత్రాప్రత్యగ్గతోఽలీ । మాత్రాపిత్రాచనహితస్పృరకాలమ
 వర్ధత । తదావ్రభృతిమాతాచవకార వ్రతమాదగాత్ । సచచోభస్యచఃప్రీ
 తస్తదాప్రభృతితద్వృతం । యథోక్తేనవిధాసేనయఃకరో తీప్పితంబధేత్ । ఇ
 వ్రతస్యమాహాశ్శృంగ యేశ్వర్యంతిఃతంతివా । తేమామపిమహాదేవః ప్రీ
 తోభవతినన్వదా । ఆయుష్కరంపుష్టిరం శ్రీకరంచ యశస్కరమ్ । వ్రత
 తస్సమద్భుతం గౌతమేనమహాస్మినా । అశ్శినోహితమాకాంక్ష స్వృతమే
 భూచరేత్ । మహతీం సంపదంప్రాప్య శిషామయజ్య మశ్నుతే । ఇతి
 పురాణోక్త కేదారవ్రతకల్ప స్తుపూర్ణః ।

కేదారేశ్వరవ్రతకథ.

సూతపోరాణికుడు శౌనకాదిమహర్షులంగారి యిట్టనీయె. కుషి
 ంగవులారా! మానవులకు సర్వసౌఖ్యగర్భముల గలుగఁజేయునదియు,
 మాన్వతీదేవితే నాంబకిక్షుని శరీరాగ్రము పొలనబడినదియునగు. కేదారేశ్వర
 వశంబును నొకవ్రతముగలను. ఆవ్రత విధానమును వివరించెద వినుండు.
 బ్రాహ్మణ కుత్రియ వైశ్యసూద్రాదు లాచరింపవచ్చును. ఈవ్రతము ఇరు
 ద్వియొక్కమాను లాచరించు పుణ్యాత్ములు సకలసంపదలనభివించి విదప
 పవసాయజ్యము నొందుదును. ఓ ఋషిశ్రేష్ఠులారా! యీ వ్రతమాహా
 త్మ్యమును వివరించెదవినుండు. చూలకకుంఠ నీశాశ్వతాగమున మెలు
 పుగుంపులతో నూడియున్న శరత్కాల మేఘములంబోలుచు నిఖిలమణివిచి
 త్రితంబైన శిఖరములచేతను, బలదెరంగులై నీలతావిశేషముల చేతను,
 బహునిధములగు పుష్పఫలాదులచేతను, నానావిధములైన పక్షులచేతను,
 మతీయు ననేకములైన కొండకాలులచేతను వ్యాప్తంబై నాలతమాల
 తిలక హింతాలపక్షుశాశోకచండన బేడారు నారితేళాచు పసనపూగ పు
 న్నాగచంపకాది వృక్షములచేతను, నీడియుగాక నానాతగువిశేషములచేత
 భాసిల్లునట్టి యుద్యానవనములచేత బ్రకాశించుచు నిఖిలకల్యాణప్రదంబై
 సర్వజనననున్మృతంబై కైలాసంబనిపెర్కొనంబడిన యొకసర్వత్రశ్రేష్ఠము
 గలదందు వడ్డుదైశ్వర్యనిలంబులును, మహాదీనులగు యోగులచేతను,
 సిద్ధగంధర్వకీర్షర కింపుకవాడులచేతను సేవించబడి, మనోహరంబైయున్న
 యీపర్వతశిఖరవాండు జగత్కర్తయును పరమేశ్వరుడు వ్రతమథగణము
 లచే బరికష్టించబడి భవానమేతుండై సకలదేహుని బృందములచేత నను
 న్మరింపబడుచుండే ప్రసన్నుండై గూర్చుండి యొకనానామమున చతుర్ముఖా
 దినుగులకందరికి దర్శనమిచ్చె. ఎంత నూర్యాగ్నిపవనులు సక్షత్రయుక్తుగ
 లై ననిశాకరండును, మతీయు నింద్రాదిదేవతలును, వసిష్ఠాదిమహర్షు
 లును, రంభమొదలగు దేవతాస్త్రీలును, బ్రాహ్మియొదలగు సప్తమాతృ
 కలును, సేనానీయ, గణపతియును, తత్సామర్థ్యమున బొందియున్న నంది
 భృంగిమొదలగు వ్రతమథులమును, తన్నుపరిపేష్టింపకొలుచుచుండ నీశ
 భవానీవల్లభుని యత్యద్భుతంబగు సభ్యయందు నారదుడు మొదలగు అ
 గాయకులానానీయ యత్యద్భుతవదనీ గాంధుజేసి కిట్టరమణీయంబై శ్రీ
 బగు గాంధువ్రత రిలుదుండగా భృతాచీమనకాదులు వీణాదిచట్ట
 వాద్యముల లయితో నూడిన శృంగములర్పి రవ్వడావేల్పు బా
 వల మిగులసొగసుక తెయ్యుగు రంభ నిఖిలమరజ్జండవలయె.

కేదా శేష్య ర వ్ర త క థ.

ములు రంజిల్లునటుల వికటనాట్యమొనరించె. అననుయమున భృంగి
యను భక్తవరుండానాస్వామినన్నిధియందు తత్ప్రతికరంబగు వికటనా
ముజేయగా నాసార్వత్రి కైలాసాధిపతియొక్క ఘోర్భాగమునందు వుం
ను. అప్పుడు నిఖిలదేవతలకు మిక్కుటమైనహాసము జనించె. నట్టి ఆశ్చ
ర్యకరంబగు హాసమువలన నప్పుడావర్వతగుహలు నిందునటుల గొప్ప కల
కలధ్వనిగలిగె. నిట్లు హాసము విస్తరిల్లుచుండ నశ్వేష్యుండగు శంకరుండా
భృంగిరిటినింజూచి నీచేత మిగులహర్షప్రవర్ధకంబైననాట్యముజేయబడెనని
సెలవిచ్చి ముదంబంది యాభక్తునియందునుగ్రహించె. నంతట నాభృం
గిరిటికి శివానుగ్రహంబు గలుగుటంజేసి యతండు ప్రీతుండై నకవి విబుధు
లచేత గౌరవింపబడి సమాహితచిత్తుడై వినయముతోగూడి యాసార్వత్రి
దేవినివదిలి యీశ్వరునికి మాత్రము ప్రదక్షిణమొసర్చి నాస్వామికి వందన
మాచరించె. నపుడు అపూజ్యురాలగు మృదానియు చిటునవ్వుతో గూడి
నదై తనభక్తయగు నవ్వరమేశ్వరువీక్షించి ఓస్వామీ! ఈ భృంగిరిటి న
న్నువిడిచి మీకుమాత్రము ప్రదక్షిణంబాచరించుటకు గారణంబేమి. విన
వేడుకై యున్నది యాసతీయవే యనివేడగా నాశశిశేఖరుండు ఓప్రియు
రాలా! చెప్పిననుము.

పరమార్థవిదులగు యోగులకు నీవలనంబయోజనము లేమింజేసి
నన్ను ఏమన్నురించిరిని సెలవివ్వగా నావరమేశ్వరి మిగులప్రీతమబొంది ఆ
భక్తయందున్న ఉనశక్తి నాకర్పించగా నాస్వామి శ్వగస్థి విశిష్టమాత్రావ
యవుండా యెను. నంతట నాదేవియు సాహీనురాలై వికటురాలాయెను.
పిదప నాదేవికోపించి దేవతలచేత సూరడింపబడినదై కైలాసమును వదిలి
తివంబొనరించుటకు బహువిధములగు సింహాశ్రయ భార్యలగజన్మగా దుల
చేత సేవింపబడియు నిత్యవైరంబుడిపియున్న పన్నగగరడాది నకలజంతువు
లచే నిబిడంబగు నానావిధవృక్షలతాగుల్కూడి భూయిష్ఠంబై ఋషిశ్రేష్ఠసే
వితంబై సర్వాభీష్టప్రదంబైయొప్పుచున్న గౌతమాశ్రమమును బ్రవేశించె,
లంత నాగౌతమిండు వ్యంబులై హాసమొగ్గింబులగు నమిత్కుశఫ
లాదులను సంగ్రహించుకొని వనమునుండి వచ్చునెడ తన యాశ్రమభాగ
మునవేలుగుచున్న ప్రకాశమునుజూచి ముష్కాశ్రమంబగు నిది మిగులశో
భిల్లుచున్నయది యని పస్మయంబంది తత్కారణము జింతించుచు తనయా
శ్రమమునుప్రవేశించి తామర రేకులువంటి కన్నులుగలిగి యలంకృతురాలై
యున్న ఆమహేశ్వరింగనుంగొని ఓపూజ్యురాలవైన భగవతీ! నీవిచ్చటికే

కేదా రే శ్వ ర వ్ర త క థ.

చుటకుగ రణంబేను యసలడుగ నద్దేవియు నాజగదూరికి దసవిమాదకా
 . మునునచించి నమస్కరింపుచు ఓయిమునీశ్వరదా! యేవ్రతము యోగి
 మృతంబైనది. ఏవ్రతానామోనముచేత శంకరదేహార్థము నాకుఁబొందు
 చున్నది. అట్టివ్రతముపదేశంపునునగా నామహర్షి సకలశాస్త్రపుగాణావ
 లోకనంబాచరించి యాస్పితార్థ ప్రదంబగు శ్రీమత్కేదార నామకంబైన
 యుత్తమవ్రతము నాచరింపుమని యపదేశంబగా నంతవాదేవియు నావ్ర
 తానామోనము బాసతీయవేయని వేకగా నిట్లునిజేప్పందొడంగె. భాద్ర
 పదశుక్లాష్టమియందు శుద్ధమనస్కురాలవై మంగళకరంబులగు నేకవింశ
 తి తంతువులచేత వాస్తవమునందు ప్రతిసరమునవరించి యాదినమందు వ్రస
 వాసమునరించి నుగునాడు బ్రాహ్మణభోజనముజేయించి అదిముదలు అ
 మావాస్యవరకు నీవ్రతము నిట్లునలుపుచు ప్రతిదినమునందును శ్రీమత్కేదా
 రదేవు నారాధింపవలయు. వటియు శుద్ధంబగు నొక్కవ్రదేశమున భాద్య
 రాశినింటియందు పూర్ణకుంభము నెచ్చి ఇరువదియొక్క సూత్రములచేతజాట్టి
 పట్టుఫట్టుములచేత గప్పియుండు నచరత్తిములనుగాని శక్తికొలిది మనుర్జము
 గానియునిచి గంధపుష్పాక్షతలచేత నన్నించి ఇరువదియొక్కరై నబ్రాహ్మణు
 లనుటలుపించి పాదప్రక్షాళనాది కృత్యంబులూచరించి కూర్చుండనియోగిం
 చి అచ్చట నాకేదారదేవుని ప్రతిష్ఠింపజేసి చందనాగదు కన్నూరికుంకుమా
 దులను శ్రీగంధమును నానావిధపుష్పములను తాంబూలమును వస్త్రము
 లనునునిచి నివేదనమునరించి యథాశాస్త్రముగ ధూపదీపాదులచేతబూ
 జించి యేకవింశతి సంత్యాకంబులైన యపూషణులను వద్రసోపేతములై
 న చోవ్యతేహ్యదులను కదళిసన సామ్రాజీఫలములను నైవేద్యముజేసి
 తాంబూలములొనంగి చక్కగాస్తోత్రముజేసి బ్రాహ్మణులకు యథాశక్తి
 దక్షిణలిచ్చి వ్రతమును లెస్సగావనమ్మించి ఈశ్వరునకు మనస్ఫురతుష్టాంత
 రంగుజ్జలచ్చటికి దేవగణములతోడందని స్వతరీరార్థమునీకిచ్చదననియిష్ట
 గా నస్పృహతయువ్పొంగి శంకరదేహార్థమునుబొంది లోకానుగ్రహము జే
 యదలంచి భర్తయుగునీశ్వరునితో నీవ్రతము నాచరించువారలకు నఖలాభి
 వ్వసిద్ధిగలుగుటలు యనుగ్రహించితిరని యెల్లవాకునాచరింతురనగానట్లు
 గాకియని నంగీకరించి నురసింఘములతోగూడ నచ్చట నంతర్హితుండ
 య్యె. వ.టికొంతకాలమునకు శివభక్తియుక్తుండగు చిత్రాంగదుడునుగం
 ధర్వుండు నందికేశ్వరునిసలన నావ్రతచర్యాక్రమంబెఱింగి మనవ్యలోక
 మునకుంజని వారిలకుపదేశింపవలయునను నిచ్చగలవాడై యజ్ఞయినకట్టణ

కేదా రే శ్వర వ్రత కథ.

అంబి వజ్రదంతుడను రాజనకున జేరింప నతండు ఆవ్రతమునుకల్పొ
 తకారముగ నాచరించి సార్వభౌముండాయె.

మాటి కొంతకాలమునకు నాపట్టణముననున్న వైశ్యునకు పుణ్యవతి
 యు భాగ్యవతియునియు నిద్దరుకొఱా రైలుగలిగిరి, వారిద్దరును తండ్రి
 కుంజోయి కేదారవ్రతమాచరించు నట్లాజయెనంగుమనివేడగా నేను
 బిత్తుండనుదానికి వలయుసామగ్రి లేమింతేసి యీ నంకల్పము మా
 గగా ఓ తండ్రి! నీయునుజ్జ మాకు పరమధనముగాన నాజ్ఞయెనంగు
 నీలపురుచ్చుకొని యొక పెటప్పకమూలమున గూర్చుండి వ్రతినరము
 ని యథావిధిగాబూజింప వారలభ క్తిమిచ్చి యీశ్వరుడప్పుడు వల
 గ్రినియిచ్చెను. అంతట వారలు చక్కగా వ్రతము నాచరించుట

హాదేవుండు ప్రీతుండై యక్కనస్యలకాయురారోగ్యశ్వర్యము
 గావమునొసంగి యంతర్హితుండయ్యె. పిమ్మట నావ్రతమాచా

నుజ్జయినీపట్టణ మేలుచున్నరాజా పుణ్యవతియును నొక కన్య

లుడు భాగ్యవతియునుకన్యను పాణిగ్రహణ మొనరించి రం

స్యండు ధనసమృద్ధుండై సామ్రాజ్యసంపదలను బుత్రులను

సండుసంత వారిలో రెండవదియైన భాగ్యవతియునునది

మోహితురాలై కొంతకాలమునకు నావ్రతమును విడిచెను.

గృహీనులై పుత్రునితోగూడ పెనిమిటిచేతవెడల నంపబడి

సంచారమున్నురాలై యొకజోయవానియిల్లుజేరి యచ్చటం పు

ట పుత్రుడా! నాయొక్కయగు పుణ్యవతిని యుజ్జయినీ పట్టణపు

వాహమైయున్నవాడు నీవచ్చటికింజని దానింజాచి ధనముదీనుకొని

ముగరమ్మనగా నతండాపట్టణమునకుబోయి పెద్దజిల్లితో తనతల్లియొ

దుస్సహంబకు కష్టముచెడలువగా నాపుణ్యవతియు నతనిచేతికి విస్తా

నగ ధనమునిచ్చె. నంత యతం డాధనము దీనుకొనినచ్చునెడల మార్గ

మన నదృశ్యమాపుండైన యద్దేవునివలన నాధనం బపహరింపబడగా నతం

ట మరల నచటికేతెంచి ఆపృతాంతముపిన్నవించ మఱికొంతధనము సం

గమించుకొనిరాగా నాధనమునుగూడ హరించగా దూయమాన మాన

కుండ నిలువంబడి యున్నవానితో నీశ్వరుం కన్యశ్యుండై ఓచిన్నవాడా!

వ్రతభ్రష్టులకు నీధనముగ్రహింప నలవిగాదనిచెప్పగా నావాక్యమువినినిన్న

కుంబంబి ఆచిన్నవాడు మరల పూర్వమువలే నచటికింజని ఈశ్వరో క్తంబ

ట పృతాంతమునుదెలువగా నాపుణ్యవతి ఆలోదించి పుత్రునిచేత వ్రతం

TPLA103B130

శ్రీ దా శ్రీ శ్వ ర వ్ర త క థ.

బొనరింపజేసి తనచెల్లెలు వ్రతమాచరించునటుల జెప్పవలయునని ద్ర
 లొనంగింపగా నతండు బయలుబడిలివచ్చునెడ మార్గమున నవ్రయ
 గ పూర్వముగోనిపోయిన ధనమంతయు న్యవశ్యమైనందున సంతసించి
 ముగ్రహించుకొని కాంచీపట్టణమును బ్రవేశించునమయమున చతు
 బలములతోడ తనతండ్రియెదుర్కొనివచ్చి వెంటబెట్టుకొని పట్టణము
 జనియె. సంతట తల్లితండ్రిలతోగూడ ముఖముల నుభవింపుమండ
 మ్మట తల్లియగు పూర్వ తియును తండ్రియగు చోళరాజును నదివ
 వ్రతము నాచరించుచు అవిచ్ఛిన్నులగు నిఖిలసంపదలనుభవింపుచు
 న నెవ్వరై నను యథోక్తవ్రతకారము సీవ్రతమాహాత్మ్యమును భ
 తైవినిన జదివిన నట్టివారలందరును శ్రీమహాదేవుని యనుగ్రహ
 వసంతంబులగు నాయురారోగ్యములనుబొంది ముఖములన
 పసాయుజ్యమును బొందుదురని గొతమనుహరి చే జెప్పంబడె
 దు శౌనకాదులకుజెప్పిన యట్లు శ్రీవ్యాసభట్టారకుండు సా
 మునం దభివర్ణించె ననుట.

శ్రీ దా శ్రీ శ్వ ర వ్ర త క ల్ప ము.

నం పూర్ణ ము.

నాతా. జగన్నాయకులు శెట్టి,

నెం. 186. దేవరాజమొదలిపీఠి, మదరాసు.

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA 103 B130
పుస్తకం పేరు	ఆరుద్ర శ కల్యాణము
తారీఖు	25/10/24
ముందు లిప్తి	NO
వెనుక లిప్తి	NO
మొత్తం పేజీలు	65
పెద్ద పైకా పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	RUKSALA
పేజీలు విడదీసినది	RUKSALA
స్కాన్ చేసినది	Sumitha
పరీక్ష చేసినది	PRAGATHI
పేజీలు సరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good